

SLOVENSKI NAROD.

Nahaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati na avstro-ugarske dežele na vse leto 25 K, na pol leta 13 K, na četrt leta 6 K 50 h, na eden mesec 3 K 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom na vse leto 24 K, na pol leta 12 K, na četrt leta 6 K, na eden mesec 3 K. Kdor hodi sam po ulici, velja na celo leto 22 K, na pol leta 11 K, na četrt leta 5 K 50 h, na eden mesec 1 K 30 h. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Na naročbo brez istodobne vplačila se od petorostopne petit-vrste po 12 h, če se omanilo enkrat tiska, po 10 h, če se dvakrat, in po 8 h, če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se ne volijo frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je na Kongresnem trgu št. 12. — Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, omanila t. j. administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je v Vagovo ulico št. 2, vhod v upravnništvo pa s Kongresnega trga št. 12.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34.

Posamezne številke po 10 h.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

Izjava.

Deželni zbor vojvodine Kranjske je bil v mesecu juniju preteklega leta, kakor tudi v svojem zadnjem zasedanju, ki se je zaključilo 7. novembra, po razpisani in v nikakem oziru opravičeni obstrukciji članov katoliško narodne stranke zadržan v izvrševanju ustavnega svojega delovanja.

Členi deloljubnih, večino tvorečih strank deželnega zbora, vzlic dobri volji in trudu svojega mandata dolžnosti izpolnovati in vzlic skrajnemu odnehanju nasproti obstrukcijski manjšini niso bili v stanu, za redno gospodarstvo avtonomne deželne uprave primerno skrbeti, tako da se dosedaj niti proračuni za l. 1902 in 1903 niso ustavno določili, niti različni računski zaključki niso mogli pregledati in odobriti.

Ta izključno le po obstrukciji manjšine ustvarjeni položaj povzroča, ne glede na kršenje ustavnih pravic ljudstva, koje se nikakor opravičiti ne dá, tako v obziru, ki se je že zgoraj označil, kakor tudi v drugih obzirih, najobčutnejše oškodovanje dežele v njenem gospodarskem in kulturnem razvoju. Težka odgovornost zadeva v tem oziru izključno le člene obstrukuirajoče katoliško narodne manjšine deželnega zbora.

Podpisani člani deloljubnih strank večine v deželnem zboru priznavajo skrajno težavno stališče, na kojem se vsled tega nahaja deželni odbor, ki ima skrbeti za avtonomno upravo dežele. Oziroma se na to stališče izjavljajo podpisani v namenu, da se deželna uprava, kolikor je pod takimi razmerami mogoče, zagotovi, da so pripravljeni vsem naredbam in sklepom, katere je deželni odbor v ti brezproračunski dobi na korist rednega vzdrževanja mu izročene deželne uprave dognal, pritrčiti, in da se zavežejo, v tem pogledu, kadar jim bode prilika dana, v deželnem zboru se izjaviti, deželnemu odboru zahtevano indenniteto prisoditi.

Kar pa se tiče bodočih poslov deželne uprave, do tedaj, ko bo mogel deželni zbor brez ovir zopet izvrševati ustavne svoje naloge, priporočajo podpisani deželnemu odboru, da naj predvsem pobiranje deželnih doklad primernim potom zaméni. V drugem pa priporočajo podpisani deželnemu odboru, da se strogo obnaša po predpisih deželnega reda v tem smislu, da naj svojim postavnim, pogodbenim, in vsem iz ozira na neobhodno potrebo redne uprave nastalim zavezam zadošča, to pa le v mejah normalnega pokritja potrebščin. Tameja pa se naj prekorači le tedaj, kadar to zahtevajo čisto izvenredne in popolnoma izjemne in neprestavljive okoliščine.

V Ljubljani, meseca decembra 1903.

Fran Arko,
Ivan Božič,
dr. Andrej Ferjančič,
Peter Grasselli,
Ivan Hribar,
dr. Danilo Majaron,
Ciril Pirc,
dr. Ivan Tavčar,
Filip Zupančič,

M. O. baron Apfaltrern,
I. A. grof Barbo,
Fran vit. Langer,
Leop. baron Lichtenberg,
Karol Luckmann,
Frid. baron Rechbach,
dr. Adolf Schaffer,
Jos. baron Schwegel,
dr. Ant. vit. Schöppel,
Anton Ulm,
Alfonz baron Wurzbach.

Shodi.

Splošno je priznано, da je časo-pisje postalo dandanes velesila prve vrste, s katero je treba v javnosti računati in katera mogočno vpliva nele na inteligentni del naroda, marveč tudi na široko narodovo maso. Toda mrtve črke ne zaležejo niti pri inteligenci, še manje pa pri prostem ljudstvu toliko, kakor pa živa prepričevalna beseda. A o hočemo spraviti nove ideje med svet, poslužujemo se v to navadno časopisja; toda te ideje bodo našle pot samo v inteligentnejše kroge takozvanih »zgornjih desetistisoč«, ne pa v široko ljudsko maso. Ako pa naj nova ideja oživi in si pribori tal v širših ljudskih slojih, jo je treba zanesti neposredno med narod in jo s pomočjo žive besede ljudstvu vcepiti v srce. Zato so shodi. Njih važnost je neprecenljiva, zakaj na njih se takorekoč dela in izraža javno mnenje. Javni shodi, ki vplivajo v veliki meri tudi na mišljenje in čustvovanje naobraženih krogov, so najboljše in najuspešnejše sredstvo, ljudstvo, katero nima pri like, ali ni spodobno, da bi si črpalo iz knjig in časopisov svojo duševno hrano, izobraževati, je seznanjati z veljavnimi svetovnimi naziranj in mu razširiti duševno obzorje. Naš slovenski kmet je poduka silno potreben, zlasti kar se tiče političnih vprašanj; v tem oziru je še silno neveden. In to ni čuda! Naš kmet še razmeroma malo čita; predvsem pa ne čita takih stvari, ki bi mu koristile, mu razširile duševno obzorje in mu bistrile razum. Zato je nepobitna istina, da naš kmet ni napredoval s tekom časa, marveč je zaostal in se nahaja še dandanes na isti stopinji politične zrelosti, kakor približno pred 30 leti, ko so se po Slovenskem vršili takozvani — tabori. Naše ljudstvo je bilo do tistih časov v narodnem in političnem oziru mrtvo in gotovo bi bilo tudi ostalo v tem duševnem mrtvulu, ako bi inteligenca ne bila stopila med narod, mu razbistrila pojme in ga vzbudila iz duševne letargije.

Tabori so se preživeli in slovenski kmet je bil znova prepuščen samemu sebi in milosti svojih varuhov — duhovnikov. Zato tudi ni mogel korakati s časom naprej! Inteligenca, boreča se ponajveč sama za svoj obstanek, ima le malokdaj priliko priti v ožjo dotiko z narodom in ga poučevati o perečih dnevnih političnih in gospodarskih vprašanjih.

Oddaljen od ostalega sveta, brez pravega voditelja in učiteja, ki bi mu kazal pravo pot — tava kmet osamljen skozi življenje. O svetovnem napredku nima pojma, v časovne dogodke nima nobenega vpogleda, zbog tega tudi ne razume toka časa; jame se čutiti osamljenega in nesrečnega in se zateka k duhovnikom. In popje ga sprejemajo z odprtimi rokami in dobro vedó, zakaj! Dokler se nahaja kmet na nizki stopinji naobraženosti, dokler ni politično zrel, dokler ne zna samostojno misliti in brez duhovniške opore korakati naprej, dokler si da svoje mišljenje in naziranje regulirati po svojih skrbnikih, je on slepo črdoje v duhovniških rokah, katero se da izrabljati v najumazanejših svrhe! Slovenski kmet je dejaneke v objemu duhovniškega polipa, ne morda iz prepričanja, temveč ker je slabo poučen. To je za slovenski narod velika nesreča. Ako naj Slovenci napredujemo, treba je našega kmeta izbaviti, rešiti duhovniških okov in verig! To pa je samo mogoče, ako stopimo med narod in ga marljivo poučujemo, da bo mogel brez opore končno samolastno prestopiti in samostojno korakati naprej s tokom časa. Pojdimo med ljudstvo, prirejajmo vsepovsodi shode!

Večkrat se je že učitalo narodno napredni stranki, da prireja premalo ljudskih shodov in da se včasih premalo petruje, da bi narod pridobila zase in za svoje ideje. Res je, da naši shodi niso bili številni, toda tega ni krivo strankino vodstvo!

Stranka je hotela prirejati shode, a naši somišljeniki po deželi so bili ponajveč mnenja, da ni treba shodov,

ker ti samo po nepotrebnem razburjajo ljudi in razvneajo strasti; sicer pa shodi itak ne pomagajo mnogo, kakor je posebno razvidno na klerikalnih shodih, izda samo agitacija neposredno pred volitvami, za katero pa bodi itak storiti vse.

To mnenje je popolnoma napačno! Agitacije pri volitvah so res dobre! Toda po agitaciji pridobljen kmet ni docela zanesljiv pristaš in mnogokrat se priglodi, da že takoj drugi dan uteče v nasprotni tabor. Kmeta je treba potom shodov politično vzgojiti, potem bo postal tudi veren in zvest pristaš naše stranke. Naši shodi bodo ljudem polagoma odpirali oči in nič več se ne bodo dali slepo voditi po duhovnikih! Pa tudi agitacija bo pri volitvah, ako bo tako pripravljen teren, veliko lažja in vspešnejša.

Zato bi se naj vsepovsodi pridno prirejali shodi! Pozivljamo naše somišljenike po deželi v to! Ako želé, bode strankino vodstvo radevolje skrbelo za govornike!

Nikakega zadoščenja ne dobite!

Dopisi in izjave slovenskega naprednega učiteljstva zadeli so klerikalno stranko prav v živo meso! Začeli so vsled tega bruhati iz sebe razne grožnje, katerih se pa napredno učiteljstvo ne boji in ne straši, naj jih potem izusti sam dr. Žindra, ali pa naj jih spiše Lampe, Štefek ali pa celo Nace Častnabeseda. Vsa ta »poštena« klerikalna družina, zbrana okrog »Slovenca«, ne bode za las spremenila našega prepričanja, nasprotno bode učiteljstvo reagiralo na vsak lopovski napad klerikalcev. Hud poper je klerikalcem govor učitelja Vilibalda Rusa, ki ga je imel v Kranju dne 29. novembra t. l. na shodu napredne stranke. Izborna slikanje mizerije učiteljstva je v tem govoru klerikalcem kar zaprl sapo. Vsemu učiteljstvu je ta govor veliko zadoščenje za vse napade požlindral.

LISTEK.

Poročnik Smola.

Sličica iz leta 1849.

Spisal Malkontent.

Zadnji dan cesarskih manevrov smo imeli. Moj dragonski polk, v katerem so bili večinoma kranjski fantje, je bil nastanjen v neki majhni vasi blizu P.

Zjutraj ob štirih je vzdramil bojni rog vse vojake na zadnji nekrvavi, pa vendar precej naporni boj. Vriskaje in pridružaje se so planili pokonci. Tretjetnikom je bilo prvo delo, da so izčrtili raz hlevnih vrat zadnjo navpično črto, ki je pomenjala zadnji dan vojaške službe.

Korno poveljstvo je izdalo ukaz, da se mora vsem vojakom strogo prepovedati vriskanje in petje zadnji dan manevrov, osebno pa takrat, ko se bo odtrgalo. Zato sem zabičil svojim draguncem, ki so šli tisto leto prvič na dopust istočasno s pešči, da naj bodo tihi in naj nikar ne vriskajo, dasi bi bil zavriskal najraje sam.

Kmalu nato prijezdil naš polkovnik, zame raporte in odpre zapečateni

dnevno povelje. Mene in tovariša Smola pošlje kot najmlajša poročnika vsacega z 8 možmi na patroljo, da poižveva, kje je sovražnik in koliko ga je.

V lahmem diru odjezdiva s Smolo proti precej oddaljenemu hribovju na levi strani ceste. Jezdila sva molče in iskala predpisanege pota na karti. S kratkim pozdravom se ločiva pri prvem pobočju. Jaz jo krenem po prvem holmu, Smola pa zdirja s svojo patroljo po drugem grebenu. Zdajpazdaj se ustavi, premotri s kukalom ravnino onstran hribovja, potem pa jezdi dalje po gozdu med nizkim borovjem. Jaz pa sem se oziral nazaj v dolino, od koder sem bil prišel. Sto in sto dragonskih čelad se je lasketalo ob vzhajajočem solncu. Po dolini sta se vila kakor brezkončna kača dva kora, ob njunih bokih pa so skrivaje se med vami in drevjem tiho korakale posamične manjše čete, skrbče za varnost na obeh krilih.

Najraje bi bil še gledal to krasno sliko v okviru zlatega jutra, toda hribovje se je odcepilo od prejšnje smeri proč od ceste. Nisem še jezdil dolgo po grebenu hriba, ko se je pokati posamične puške. Kmalu nato so se oglasili naši topovi in na desni strani

ceste sta se prikazala sovražna kora. Vnela se je prava pravcata bitka, pokalo je, da mi je poskakovalo same radosti srce, adjutanti so švigali, da se je kar kadilo za njimi, od poveljnikov do bojne vrste, ki je prepregla vso dolino, in zopet nazaj.

Ker se je vnela bitka na desnem krilu, jaz pa sem bil na levem, zato sem vedel, da ne bom imel nobenega opravila. Opoldne pridem na malo goličavo sredi gozda, odkoder sem pregledal lahko vse čete. Svoje vojake razpostavim kot stražo, sam pa stopim raz konja, se vsedem v travo, vzamem kukalo in gledam, kako se razvijajo čete in kako se umika sovražnik našim bojnim vrstam. Pri tem pa nisem pozabil klobase in čutarice s slivovko, ki sem jo bil vzel seboj.

Okoli dveh popoldne zavpije eden mojih sovražnikov: »Stoj, kdo si?« Ko dobi dovoljen odgovor, pobesi puško in iz grmovja po strmini pripleza s svojim konjem in s svojo patroljo tovariš Smola, vrže vajeti vojaku ter prisede k meni s kratko pa krepko kletvico. Ravno mi hoče povedati na moje vprašanje, zakaj da je tako jezen, tedaj pa šine na nasprotnem griču čist

srebrn glas bojnega roga skokoma proti nebu, pade malce, potem pa se vzpne zopet visoko pod nebo. Bil je signal »pozor«, ki se je pa oglasil še dvakrat zaporedoma. Tovariš Smola vzdihne: »Hvala Bogu!« Nato se zaslisi isti glas, ki visoko nastavi, potem pa pade v štirih stopnjah kakor škranjec proti zemlji: odtrgalo je.

Imel sem občutek, da se je odvalilo težko breme raz mene in da sem prost, kakor še nisem bil nikoli. Ta občutek so imeli menda tudi vojaki, kajti zaorilo je vkljubo prepovedi veselo vriskanje, ki se je kaj čudno mešalo s krepkim streljanjem oddaljenih čet, do katerih ni segel prikupljivi zvok bojnega roga. Ščasoma je streljanje ponehalo, vriskanje pa se je pomnožilo in glas rogov se je razlegal od vseh hribov in po vseh dolinah. Kakor so se vžigali svoj čas ob bližanju turške vojske kresovi od hriba do hriba, tako se je oglasilo in odzvalo enemu rogu deset drugih. Na vseh koncih in krajih se je trobilo in povsod so dajali vojaki duška svojemu veselju.

Še-le čez dve uri so potihnilli rogov, ko so bile že skoraj vse čete zopet zbrane. Tisti, ki so šli na do-

pust, so odšli takoj po najkrajši poti na vlak in od tam v svoje garnizije po civilno obleko in vojaško knjižico.

Za njimi so odšli vsi pešci in skoraj vsi častniki na vlak, le konjeniki so morali jezdit pod nadzorstvom par častnikov v svoje garnizije. Najmlajši stotnik je prevzel poveljstvo celega polka, najmlajši poročniki pa smo poveljevali posamičnim eskadronom.

Midva s Smolo sva jezdila zadaj za polkom: jaz vesel in čil, Smola pa čmeren, pobit in utrujen. Na moje vprašanje, kaj da mu je, mi pove, da ga jezi, ker je polk premeščen v drugo, popolnoma novo garnizijo. »Le poglej,« je nadaljeval v krepkih, neizbranih besedah, »jaz imam v Mariboru bogato, čedno in dobro nevesto, navadil sem se mesta in ljudi, zdaj pa naj grem v novo garnizijo v Št. Vid pri Ljubljani! To je pusto klerikalno gnezdo brez vsacega življenja. Sicer pa je vojašnica farska zgradba, pri kateri še farji niso imeli sreče. Saj ti je znano, da se je kapriciral svoječasn ljubljanski škof Jeglič, vseskozi pristen Gorenjec, da hoče imeti jezuitski gimnazij v velikem štilu in začel je stavbo v božjem imenu, pa brez evenka. Še predno je bila

nih klerikalcev na raznih klerikalnih shodih. »Slovenec« ne ve na ta govor drugega povedati, kakor to, da je priobčil stavek, ki popolnoma krije dr. Šusteršičevo politično delovanje in je izborna karakteristika tega političnega mesarja. Potem pa zopet sledeča grožnja: »G. Rus, najprej boste dali zadoščenje, potem se bodo še la zvišale plače.«

»Slovenec« banda naj si zapomni, da ne dobi nič od Rusa ne od kakega drugega učitelja — za doščenje. To je pribito in naj izbruhne »Slovenec« cel ognjenik žvepla iz sebe. Ta bi bila lepa, da bi dajalo učiteljstvo zadoščenje krvavi žalitvi, katere je deležno na vseh katoliških shodih! Poštenjak naj da lumpu zadoščenje? Vrste slovenskega naprednega učiteljstva nimajo moči, ki bi se mu sanjalo o kakem zadoščenju. Pač pa hočemo mi zadoščenje in sicer zadoščenje, ki ga nam je vsa klerikalna stranka s svojimi šarlatanskimi poglavarji dolžna. Zadoščenje za vse hujskanje proti šolskim »palačam« in naprednemu učiteljstvu. Ker pa poznamo klerikalno moralo in poštenje, ne bomo presenečeni, če se bode učiteljstvo žalilo še naprej po shodih in drugod. Učiteljstvo pa je dolžno, da na take lumparije, ki prihajajo iz ust klerikalnih poštenjakov, gre med ljudstvo in razjasni, zakaj se potegujemo učitelji, kakor je to storil tovariš Rus v Kranju. In, če bodo klerikalci bolj legli in gromadili zaničevanja na naš stan, toliko bolj vztrajno delujmo mi. Vsaakem kraju so ljudje, ki so nam nasprotni zato, ker nas ne poznajo. Razložimo tedaj, da mi delamo v šoli za ljudstvo, ker poučujemo njega deco in da naše delo ni lahko, to ljudstvo samo ve. Povejmo, da za to naporno delo in le za delo hočemo poštenega plačila, kakor vsak drugi delavec. Povejmo, da šolska poslopja niso zidana za učitelje, temveč za otroke, kateri se poučujejo v njih. Pokažimo na bedo v učiteljskih družinah! Dokažimo, da je izobrazba potrebna vsakemu, tudi najbolj prirostem kmetu ali delavcu. Zato smo potrebni učitelji ravno tako, kakor kateri drug stan. Brezozirno pokažimo s prstom na župnišča, katera so skoro povsod v pravem pomenu besede »palače«. Te faroške palače zidane pa so samo za župnike in kuharice. Ljudstvo in kdo drugi nima od teh dragih palač nobene koristi. Odprimo oči ljudem, naj pogledajo, kake gostije se vrše po župniščih in koliko vina se popije po teh palačah zmernosti. Vprašajmo, kdo vse to plačuje, in če kaj dobi ljudstvo od teh sijajnih poedin in gostij! Na žalitve in hujskanja dr. Žindre in Jakliča povejmo, kako sta si ta dva pridobila vsled ljudske kratkovidnosti graščino za cele sto-

tisoče in vilo. Glede splošne volilne pravice se pove ljudstvu, da duhovščina mora najprej pokazati splošno pravico do volitve ključarjev. Ne loči naj siromaka od bogatina pri pogrebi in drugod itd. To naj bode zadoščenje, katerega zahteva klerikalna gospoda od nas, drugega ji dati ne smemo in ne moremo!

Ta boj moramo izvojevati in priti do svojih pravic četudi se poslužimo najskrajnejših sredstev, zakaj, nam se gre za pravično stvar, nasprotniki pa se pri tem lahko napihujejo, kakor žaba v luži ali repenčijo, kakor petelin na plotu.

Liga IV.

O državnem zboru.

Zopet se je odigralo eno dejanje avstrijske tragične komedije. Po 4-tedenskem zasedanju so poslani ljudski zastopniki domov, državni zbor se je zaključil, a v današnji seji gosposke zbornice so naznani tudi njegova odgoditev.

Kaj je storil parlament v svojem enomesečnem zasedanju? Menda še po nobenem zasedanju niso prišli poslanci tako praznih rok domov, kakor tokrat. Prvo polovico zasedanja je izpolnila brezplodna debata o vladnem programu. Dr. Körber je kakor nalašč provociral to debato s svojo precej netaktno izjavo. Sicer je morala vlada pri tej debati slišati marsikako gorko, a debata ostane vendar brezplodna, ker ima vlada za očitana in dobre nasvete kosmata ušesa. Potem so se po daljši debati odklanjali nujni predlogi, med njimi tudi dva prav važna glede spremembe opravičnice in ustave. Edina točka o podporah vsled ujme prizadetim krajem se je rešila v lepem soglasju, žal da od dovoljenih 20 milijonov kron slovenske dežele ne dobe skoraj nič.

Za svobodnomiselnost političnih strank v državnem zboru je pač čudno spričevalo, da se niso mogle zediniti za kak modus glede spremembe ustave. Skoraj vsi narodi in vse politične stranke v Avstriji so nezadovoljne s sedanjo ustavo, kar se je tudi pri tej priliki poudarjalo. Ustava ni mrtva stvar, ki bi se dala enkrat izklesati za vse večne čase. Država z osmimi različnimi narodnostmi, kakor je Avstrija, spreminja svoje potrebe še hitreje kot enojezične države. Pretežna večina avstrijskega prebivalstva je v teku let demokratizirana, kar se opaža posebno pri vsakih novih volitvah. Vedno več demokratičnih in stanovsko zavednih poslancev prihaja v parlament. Ti hočejo imeti zdrava in jasna načela, enaka in pristopna za vse. Kar pa nudi narodom dosedanja ustava, s tem so zadovoljni k večjemu člani gosposke zbornice kot nekaki politični starinarji.

V neločljivi zvezi s spremembo ustave je tudi reforma volilnega reda. Zastareli privilegiji se morajo odpraviti, razmerje med državnim zborom in deželnimi zbori se mora zenačiti, predvsem pa se mora deželni zborom priznati večja legislativna in administrativna oblast posebnosti glede narodnih potreb. Ker pa od deželnih zborov, v katerem sta zastopani po dve narodnosti, ni pričakovati pravičnosti pri še tako razširjenem delokrogu, morajo se isti v prvi vrsti razdeliti vsaj v administrativnem oziru.

Kaj pride sedaj? Za vlado naj lepši čas. Na eni strani ji bo to »mlele« delegacije brez vsake kontrole — baš zato se pošljejo poslanci za ves čas delegacijskega zborovanja domov — na drugi strani pa se ji ne bo treba pripraviti s poslanci, temuč si bo dovolila vse, kar potrebuje s § 14. Hujše bi bilo sveda, ako bi se bil ta paragraf odpravil, kakor se je že od neke strani pripravljalo, toda vlada je bila hitrejša ter je odpravila parlament prej, kakor bi ji bil mogel isti odpraviti najdražje orožje. In prav lahko je mogoče, da bo ostala vlada brez parlamenta do spomladi.

Odgoditev državnega zbora.

Ministrski predsednik bo v prihodnji seji gosposke zbornice, kakor se zatrjuje, naznanil, da se parlament odgodi na nedoločen čas. Sklican je bil, da bi vršil po ustavi mu odmerjeno dolžnost, toda tudi to pot so se poslanci razšli, ne da bi bili završili kako pozitivno delo. Slej kakor prej se nahaja država v hudi politični in gospodarski krizi in ni nade, da bi se v doglednem času preokrenilo na bolje. Državni zbor ni deloval, kar gotovo ni v interesu države, a vendar se zdi, kakor da bi bilo to pot s tem le vstreženo — vladi. Dr. Körberju bode to dobrodošla preteza, da bo navidezno upravičeno, ker parlament ni funkcioniral, s Silvestrovo nočjo zopet poklical v življenje oni zloglasni § 14, kateri se je že tolikokrat skušal spraviti s sveta, a vedno zaman. S tem paragrafom si bo vlada zopet sama sebi dovolila proračunski provizorij in s tem pokazala, da pravzaprav niti ne potrebuje državnega zbora. Toda to zdravilo ne bo pomagalo težko oboleli državi, ampak jo samo uspavalo za trenotek, v katerem se bo pojavila hujša kriza, kakor kdaj prej. Avstrija stoji sedaj pred obnovitvijo nagodbe z Ogrsko, sklepali bi se morale nove trgovinske pogodbe z raznimi državami, zlasti pa z Italijo in z Rusijo, treba bi bilo, da bi se pokazala kot močna, konsolidirana država znotraj in na zunaj! A kaj je sedaj Avstrija? Onemogel kadaver, katerega razjeda črv političnih borb, — velika, nepoučenim očem morda imponujoča zgradba, ki pa že poka v svojem ogrožju in okostju in

se bo v doglednem času, ako ne dobi še začasa dobrega gospodarja z večjo roko, podrla v prah. Parlament je onemogel, stranke so razdvojene, narodnostni boji so priklopili do vrhunca, gospodarski položaj je naravnost obupen, razmerje, zlasti v trgovinskem oziru napram Ogrski in drugim državam, negotove — to je tužna slika avstrijske države! In ni nikjer rešilne zvezde iz tega kaosa! — Poslanci so se sedaj vrnili domov, kdaj bodo zopet poklicani na Dunaj? To vprašanje se stavi vedno in vedno, kadar se odgodi parlament. In v tem vprašanju se zdi, kakor da bi bila v njem skrita neka tajna bojazn, kaj, ako se državni zbor sploh več ne skliče? Vlada se je zavila v plašč moččnosti in zagonetna je, kakor egiptovska sfinja. Ali naj bo § 14 rešitelj iz stiski ne samo za budgetni provizorij, marveč tudi za nagodbo in trgovinske pogodbe? Mnogo jih je, ki to zatrjujejo! Čuje se pa, da bo vlada napravila še zadnji poskus: še enkrat bo apelirala na parlament. In če bo ostal ta apel brezuspešen, potem bo tudi ona izjavila, da tako ne gre več naprej! Takrat pa bode tudi jasno začrtala ono pot, po kateri bo država morala stopati naprej!

Makedonske zadeve.

Vesile so nameravale, da bi turški vladi priporočale, da bi se imenovali za poveljnika žandarmerije v Makedoniji nemški, v turški službi se nahajajoči častnik. Ker pa Nemčiji, ki se ne mara aktivno vdeleževati pacifikacije makedonske vstaje, ni bil po volji ta projekt, so ga morale vevlasti opustiti.

Ker imata že Avstro-Ogrska in Rusija svoje civilne komisarje, ki imata nadzorovati izvedbo reform v Makedoniji, se je odločilo, da se prepusti Italiji, da nominira svojega kandidata za zaupno mesto glavnega poveljnika makedonskega orožniškega voja. Za to mesto je torej določen italijanski general, kateri bo pro forma stopil v turško službo in katerega bo potem imenoval turški poveljnikom makedonske žandarmerije sultan.

Posvetovanja poslanikov prizadetih vevlastij s turško vlado o reorganizaciji žandarmerije se prično baje že v tork v Carigradu in se bodo, kakor se zatrjuje, zaključila še pred božičem, da se bode že v prvi polovici prihodnjega meseca lahko začelo z izvedbo reformnega programa v Makedoniji.

Kakor rečeno, bosta izvedbo teh reform nadzorovala civilna komisarja Avstro-Ogerske in Rusije. Ruski civilni komisar, generalni konzul Demerik se prištevam k najposobnejšim in najodličnejšim članom ruskega konzularnega kora. Na vseh mestih, kjer je sedaj še ta mož deloval, kakor v Jasiju, v Nišu in Beyrutu, si je stekel izredne zasluge in si pridobil vsepoddajno splošno priznanje. Ker je znan

kot neustrašen in zelo energičen mož, se splošno neadeja, da bo zastavil v družbi s svojim avstro-ogrskim tovarišem vse svoje moči, da bo, ako treba, tudi izsilil, da bo Turčija izvedla obljubljene, a vedno odlagane reforme. Zato pa je že skrajni čas, zakaj dokler se ne bodo uveljavile reforme, ni tudi misliti, da bi se vrnili v Makedonijo mir. Razmere v Makedoniji so zdaj takšne, da najbrže niti reforme ne bodo več zadostovale, da bi se polegla vstaja. Strasti so že preveč razgrete in Makedonci so se že z vednimi obljubami reform preveč vodili za nos, da bi sedaj verjeli na resnično izvedbo reformnih del in odložili orožje. Vojde Makedoncev, zlasti pa Šarafov in Zončev so neizprosni in naglašajo odločno, da je njih parola: popolna svoboda, ali pa smrt. Zatorej skoro ni dvoma, da bo spomladi, naj se že reforme oživijo ali ne, buknila vstaja v Makedoniji s podvojeno silo in ne bo preje prenehala, da bo Makedonija svobodna vsakega jarma, ali pa da bo nad njo zakraljevala blesta smrt!

Italijanske finance in trgovinska pogodba z Avstrijo

Italijanski minister-zakladničar Luzzatti je lahko ponosen na velikanski finančni napredek, ki ga je doživel država v desetih letih njegovega oskrbovanja. Luzzatti je bil vodja državne fin. uprave pred desetimi leti, ko je bila Italija vsled poloma nekaterih bank na robu propada, ko so bili pomanjkljivi v državnem gospodarstvu tako ogromni, da je morala država vstaviti izplačevanje v gotovini. Te dni pa je Luzzatti razložil državna proračuna za l. 1903 in 1904 ter povedal, da izkazuje proračun za leto 1902/03 celih 69 mil. lir prebitka, da si bilo treba poravnati izvanredne državne izdatke, kakor za vojno ekspedicijo na Kitajsko, za nove železniške gradbe itd. Pa tudi proračun za leto 1904 bo vrgel najmanj 6 milijonov lir prebitka. Ta prebitki v prihodnjem proračunu pa se je določil v kljub temu, da se je vsled ugodne letošnje žetve 34 milijonov lir manj proračunilo za carino na žito. Ti manjši dohodki pa pomenijo velik napredek v italijanskem narodnem gospodarstvu. Ugodni uspehi v državnem gospodarstvu so se dosegli vsled dveh dejstev z varčljivostjo v izdatkih in z opustitvijo najetja novih državnih dolgov. Vsled zadnje okolnosti se je konverzija italijanske rente povišala za celih 40 milijonov lir. Odkar obstoji italijansko kraljestvo se je letos zgodilo prvič, da za obrestovanje državne rente ni bilo treba najeti posojila. In dobro finančno stanje države občuti blagodejno tudi prebivalstvo. Carina na moko se zniža, ravno tako carina na petrolej

Dalje v prilogi.

stavba dokončana, požrla je v Savinski dolini toliko gozdov, da je bilo groza, iztisnila je iz kmeta zadnji vinar, toda šlo ni, pa ni šlo. Dokler so mislili kmetije, da bodo študirali njihovi sinovi zastoj v tem zavodu za »gospoda«, so še dajali za zavode. Ko se je pa otvorila šola in so videli, da morajo tu zdaj več plačevati v denarjih, kakor so dajali svoj čus za svoje dijake v Ljubljani in Kranju hrane »in natura«, tedaj so zategnili svoje mošnjičke, zavod je začel pešati, profesorje so odpuščali drugega za drugim in končno je mirno zaspal ves pouk vsled pomanjkanja denarja. Čez nekaj let je kupil vojaški erar to poslopje za majhen denar, prezidati je dal hleve in izvesti druga adapejska dela, tako da je to zdaj ena najlepših vojašnic. In vendar me boli sree, ko moram v to garnizijo, morda zato, ker imam jaz in sploh moja rodbina nesrečo, če pridemo le s farjem in s farško napravo v dotiko. Moj stari oče je šel vsled vabila domačega župnika z večjo družbo na lov, župnik pa ga je v megli po nepravdnosti ustreliš. Moj oče je bil bogataš, zalagal je klerikalne konsume in vtaknil v različna podjetja vse premoženje. Po deželi pa je začelo poati in čez noč je postal moj oče be-

rač. Da si opomore in se izogne sramoti, je odšel v Ameriko, toda do danes ni o njem ne duha ne sluha. Moja mati je zlostila zbolela in umrla. Ostal sem sam s eno sestro, ki je pa šla v samostan, kjer je umrla v treh letih vsled tuberkuloze. Jaz imam slutnjo, da zadene tudi mene nesreča, ko pridem v dotiko s to farško zgradbo, osobito ker sem živahnega temperamenta. Še večkrat mi je zatrjeval potem med potjo tovariš Smola, da ga išče nesreča gotovo že dalje časa po Št. Vidu in da se mu gotovo obesi na vrat, ko pride tja. —

Takoj po prihodu v Št. Vid sem šel jaz za dva meseca na dopust. S Smolo sva si dopisovala, ker sem imel brhkega in odkritosrčnega tovariša zelo rad, dasi je bil malo lahkomisljen in vihrav.

Nekoč mi piše, da je iztaknil v Mednem krasno deklico, Kostrunčkovo Zalko, ki mu ljubezen tudi vrača. Bil je ves vnet za njo in mi je zaupal, da bi jo poročil, če bi imela le kavčijo in bi bila malo oliskana. Jaz sem smatral to za enodnevno ljubezensko kaprico in se zato nisem zmenil več.

Ko pa se vrnem z dopusta, najdem tovariša Smolo povsem izpremenjenega. Občeval ni z nikomer, bil zelo kratkih

besedi in zelo razburljiv ter ni šel nikdar v Ljubljano. Mi drugi častniki pa smo stali vsak večer ob petih, kolikor nas je bilo prostih, na kolodvoru v Vižmarjih čakaje na vlak, da se popeljemo v Ljubljano. Vedeli smo vsi, da je Smola preko ušes zaljubljen v Kostrunčkovo Zalko, vendar pa nismo mislili, da bo imela ta njegova ljubezen tako tragičen konec.

Lep majnikov dan je bil. Pri skupnem častniškem obedu je bil Smola izjemoma prav dobre volje, mene pa je jezilo, da sem dobil ravno ta dan namesto obolelega nadporočnika Sterna inšpekcijsko službo v vojašnici, ker je bila drugi dan nedelja in sem imel domnjen izlet z večjo družbo. Ostal sem s prostimi tovariši v obednici pri vinu in smodkah. Ko sem si ogledal pozno zvečer tiste, ki radi kazni niso smeli iz vojašnice, in vse vojaštvo, ki je bilo ta dan v službi, dal sem si prinesiti stol pred vojašnico, kjer sem pušil svojo smodko in gledal v milo mesečno majnikovo noč. Okoli enajste ure sem pregledal še enkrat vojašnico in hleve, potem pa se vlegel oblečen pri odprtem oknu na divan in zaspal.

Okoli dveh popolnoči je moralo biti, ko me vzbudi fantovski vriskanje blizu vojašnice. Poveljnik straže me

pokliče, češ da žele govoriti z menoj kmečki fantje. Jaz velim štirim dragoncec nabiti puške in iti z menoj misleč, da je to kaka past. Ko pridem kakih 100 korakov od vojašnice, zagledam na tleh samokolnico, v kateri so vozili gotovo še prejšnji dan gnoj, v njej pa je bil zvit v dve gubi poročnik Smola. Roke je imel privezane k nogam, v ustih je imel umazan ru-deč robec, na glavi pa je malo krvavel. Ob njegovi strani v samokolnici je bila njegova, na tri kose prelomljena sablja. Za grmovjem je bilo skritih nekaj kmečkih fantov, kojih eden je pripovedoval z močnim glasom, da so zalotili Smolo v Mednem pri Kostrunčkovi Zalki in ga hoteli preteptati, da se je pa branil in ubil Cizetovega Tomaža, prejšnjega ljubimca Kostrunčkove Zalka. Na to so ga vendar premagali, zvezali, mu zlomili sabljo in mu naložili 25 udarcev tja, kjer jih bo pri ježi najbolj čutil. Nato so izginili ti fantje in tudi patrolja jih ni mogla zalotiti.

Ko sem Smolo odmašil usta, je rekel: »Vidiš, saj sem ti pravil, da bom nesrečen, ko pridem v dotiko s to prokletko farško stavbo, na kateri leži prokletstvo. Jaz sem mislil kvitirati, nastopiti službo pri železnici in poročiti to krasno dekle, katero imam tako

rad. Danes sem dobil od ravnateljstva državnih železnic v Ljubljani obvestilo, da sem pri železnici sprejet, zato sem bil tako vesel. Zdaj je pa šlo vse po vodi. — Prosim, daj, odveži in izpusti me v moje stanovanje, da se izmijem, ker sem krvav. Častno besedo ti dam, da se ne gane in vojašnice. Naznani ti dogodek v raportu, jaz ne bom ničesar tajil.«

Ko sem ga oprostil vezi, je odšel v stanovanje. Ker se pa čez pol ure, ko sem bil spisal raport, še ni vrnil, sem šel gledat v stanovanje, ki je bilo pa prazno. Na mizi je bila spisana oporočka, črke so bile še mokre. Vse svoje imetje je zapustil Kostrunčkovi Zalki. Jaz planem iz sobe in hitim proti hlevu, slutem, da si hoče Smola končati življenje. Ko pa stopim na dvoršče, počita v hlevu dva strela in kmalu na to še tretji. Konji zaregetajo, jaz pa planem v hlev. Pri jaslih leži mrtel njegov konj, ki je bil njegova lastnina in katerega je usmrtil z dvema streloma. Na tleh s hrbotom okonja naslonjen pa sedi poročnik Smola. Glava mu je sklonjena globoko na prsi, iz desnega senca še curlija črnkasta kri iz majhne rane, v lahno skrivljeni desni roki pa drži samokres, iz čigal cevi se še kadi.

od 48 lir na polovico. — Luzzati pa je bil že od nekdaj najgorečnejši zagovornik trgovinskih pogodb s sosednjimi državami. Pri tem zastavi seveda vse svoje sile, da izbjede Italijo čimveč materialnih ugodnosti. Da mu ne bo mogoče v pogodbi z Avstrijo obdržati ugodnosti za izvoz italijanskega vina (vinska klavzula), o tem se je pač uveril. Zato je pa lokavo odredil, da vozita dve italijanski veliki ladji neprestano italijanska vina, ki za mešanje slabših avstrijskih pridelkov uživajo posebno ugodnost na Reko ter se tam kupčijo v ogromnih zalogah, od koder jih bodo izvažali še mnogo let v Avstrijo. Tudi za južno sadje, citrone in pomaranče si je takorekoč izposloval najlepše ugodnosti. Ugodno finančno stanje Italije je tudi vzrok, da kaže Italija v pogajanjih za obnovitev trgovinske pogodbe z Avstrijo nenavadno trmo. Nele, da zahteva za 700.000 hl izvažnega vina v Avstrijo posebne privilegije, tudi sicer hoče dobiti odškodnino za odpravo vinske klavzule. Razen južnega sadja hoče doseči velike prednosti za morsko ribarstvo. In ker ploda slabost in popustljivost avstrijske vlade, je popolnoma uverjena, da se ji dovoli vse, kar zahteva.

Politične vesti.

— Klub konservativnih veleposelstnikov je sklenil sledečo resolucijo: »Ker je sedanjí boj v parlamentu, ki že traja štiri leta, posledica temu, da se je vlada podvrgla sistemu obstrukcije in kršila ravnopravnost, je prva dolžnost vlade, da še vendar prevzame vodilno vlogo ter ozdravi parlament s tem, da izpolni opravičene želje češkemu narodu, da namreč ustanovi vsučilišče na Moravskem ter uvede notranji češki uradni jezik. Pri takem zdravljenju parlamenta obeta češko veleposelstvo svoje sodelovanje.

— Češko-nemško pravno pogajanje. »Budivoj«, glasilo princa Schwarzenberga, izjavlja, da se bodo Čehi udeležili spravnih konferenc le pod pogojem, da se ne bodo vršile pod predsedstvom dr. Körberja, temu pod predsedstvom cesarja ali vsaj prestolonaslednika.

— Delegacijsko zasedanje. Poljski klub je sklenil naročiti svojim delegatom, da interpellirajo ministra zunanjih zadev Goluchowskega, zakaj je rusko ministrstvo zunanjih zadev uvedlo nepostavno takso na potne liste; nadalje naj spravijo v razgovor sestanek avstrijskega in ruskega carja v Münzstegu, ker tako zbliznajo odgovorja koristim monarhije ter jo varuje pred raznimi vsakojakimi dogodki.

— Češčina v armadi. Poveljniki polkov v 2. voju na Češkem preključujejo odločno vest v nemških listih, da se ustanove za častnike češki učni tečaj.

— Ogrski državni zbor bo počival o Božiču le štiri dni, potem pa nadaljeval »delo«. V večerajšnji seji je predložil finančni minister za časni proračun za prve štiri mesece leta 1904. Celo sejo so izpolnili trije obstrukcijski govori.

— Avstrija in Rusija na pram Srbiji. Na Srbskem sesplošno govori, da zahtevata Avstro-Ogrska in Rusija kategorično rešitev oficirskega vprašanja na ta način, da se morajo vsi zarotniki bivšega kralja in kraljice odstraniti iz armade in iz kraljeve bližine.

— Dogodki v Macedoniji. Vkljub obljubam turške vlade, da bo dobrohotno sprejela ubežnike, ki se vračajo v domovino, lovi kar na kolodvorih vračajoče se begune ter jih spravlja v ječe v Kirkilise. Na njih zapuščene domove pa naseljuje mohamedane. — Boris Sarafov se poda v London in Pariz, od koder se v treh tednih vrne, da se začne pogajati z odločilnimi srbskimi krogi glede skupne akcije.

— Rumunska zbornica je dovolila 600.000 frankov za rumunske šole in cerkve v Macedoniji.

— Različne vojaške obšodbe na Nemškem. Vojno sodišče je obsodilo nedavno podčastnika Breidenbacha v Sletno ječo, ker

se mu je v več sto slučajih dokazalo trpinčenje vojakov. Te dni je stal pred vojnimi sodiščem tudi poročnik pl. Hellermann, pod čigar nadzorstvom je podčastnik trpinčil vojaške; dokazalo se mu je tudi več težkih trpinčenj. Obsojen pa je bil na — tri tedne sobnega zapora.

— Japonska vlada je pristožno vprašala vlado Združenih držav, ali bi ji v služaju vojne gmetno pomagala. Iz Amerike je dobila Japonska odgovor, da se ne sme zanašati na nikako pomoč.

Dopisi.

Iz Št. Ruperta na Dolenjskem. Povej mi, s kom se družiš in povem ti, kaj da si! V šentrupertsko mokronoški dolini imamo najno večji čas strojevodje, ki svojo mašino tako kuri, da se silno kadi okoli njega. Opazovati more tedaj življenje okoli sebe le skozi ta dim in menda zaradi tega vidi povsod vse polno liberalcev. S svojim strojem prikuril jo je tudi v Št. Rupert ter hoče z njim greti šentrupertske liberalce in jim svetiti. — Klerikalne korifeje v Št. Rupertu imajo pač malo svetlobe! Pustili bi mu to veselje, saj pozimi, ko ni solnce, gorkota in svetloba dobro deneta, in ne bi odgovarjali, ako ne bi bil v svoji dimasti domiliji začel po resnicoljubnem »Slovencu« izzivati in groziti. Sicer nas njegovo zbadanje ne doseže, njegove grožnje so otročje in budalaste ter nevedne kakega odgovora, tudi nimamo 24 ur na dan prostih, da bi se brez potrebe prekljali po potpečljivem papirju in odgovarjali na vsak bukov »Witze«, ker imamo nujnejšega posla in mnogo skrbi za svoj in svojih družin skromni obstanek. Vendar bodemo, ako bo še i nadalje s hudo bdnim namenom spuščal tumpaste svoje pušice v nas, mu iste vračali dobro poostrene in naj te zadenejo in ranijo tudi njegove šentrupertske tovariše, ki se skrivajo za njegovim hrbotom.

Vi, ali, pardon, s kom pa imamo opraviti? Res, kar leteli smo skupaj in se vsi preplášeni povpraševali, kdo te duhovitosti piše o nas skromnih šentrupertčanin? Hm, strojevodja — smo ugibali — zamore v tej dolini eksistirati le v mokronoški »tovarni«, zato se menda tako pogosto bahari ž njo po »Slovencu«, in pa da bi mehkega »tovarnarja« bolj priklenil nase. Ali ima prav hudomušnež, ki trdi, da je »Slovenec« dopisunček »S« — ja, sredi svojega dopisa nalašč izpustil črke »vin«, da bi prikrikl svoj čedni značaj? Nekateri mu verujejo. Mi pa trdimo, da je dopisunec mrzel fantalin, ker sicer ne bi spravljali svoje šentrupertske klerikalne bratce v največjo zadrego. Dopisunec! Pozivljamo te! Ven z imeni, s katerimi nam groziš, le na dan z njimi! Ven z zgodovino! Naša imena, katera hočeš ravno ti očrtniti, so čista, naša čast neomadeževana, naš značaj stvoren. Ne bodi pa hud, ne »gijtaj« se ti in tvoji zahrbtniki, ako pridemo tudi mi z imeni in z zgodovino na plan; nam morate že tudi to dovoliti! Kako daleč naj posežemo? 2, 3, 5, 10 ali več let nazaj? Kakor drago! Potem bomo pa primerjali od vas objavljeno liberalno in od nas obelodanjeno zgodovino klerikalnih oseb. To bo špas! Pa zagotavljamo vas, da bo špas le za nas! Le žal nam je, ako bo pri tem trpel kak vaš sicer miroljuben tovariš, ker posvetili bomo korenito v vse vaše kotiche. Dela bo precej! Pa se bo že izplačal trud. Vaše zgodovine se prav nič ne bojimo, gremo lahko vsak čes na solnce, ker nimamo masla na glavi.

Dalje prosimo »Slovenčevega« dopisuna, da nam predstavi liberalni generalštab, da se bomo bolje spoznali, pove, kje in kdaj je imel zaradi volitev svoje seje, ker o tem v Št. Rupertu nič ne vemo. To pa vemo, da imamo v farovžu zaradi volitev vsak dan seje. Velikonočno izpraševanje izpremenili so v volilne shode, kjer prijemljejo in rotijo svoje ovčice in jim zabijujejo, da pač vsak, prav vsak pride na volišče in odda glas »krščanskim« možem, nobeden ne sme izostati! Čudno, ni še tega leto dni, kar se je svedčano razglaševalo: liberalce v naši fari lahko seštejemo na prste, sedaj pa tak krik in strah pred njimi. Za poč!

Zdaj je zopet prišel čas, ko se bo svojega bližnjega opravljalo in obrekovalo, mu očito, še bolj pa skrivaj kradlo dobro imo, trgala čast, gledalo poštenje, spodbujalo spoštovanje. In to vse v čast božjo! Poštenji, značajni možje, ki znajo s svojo glavo misliti in se nebojejo po trebihu plaziti, bodo proglašeni za brezverske liberalce, a puhloglavi kričači, breznačajni svetohlinci in kimovci, in naj si bodo tudi pijanci, nečistniki itd., bodo vzorni katoličani.

Klerikalni vodje so obdino privrli v sramoto, drug za drugim romajo v zapore, pa mislite, da jih je kaj sram? Toliko kakor psa strah. Res, časti ne poznajo, zaradi tega pa drtijo in preganjajo značajne, poštene možake, kateri držijo toliko nase, da se nočejo družiti s takimi elementi. — Za danes samo to!

Iz Hirske Bistrice. Pod naslovom »Notranjske novice« je priobčil »Slovenec« v št. 282. z dne 5. t. m. dopis, v katerem na nečuden način napada našega poštarja, gosp. Ivana Ulepiča. Ne odgovarjali bi na dotične laži — novice, ali mi hočemo, da izve svet resnico in da pokazemo, da smo zadovoljni s svojim vse časti vrednim poštarjem, kateri omenjenih napadov ni nikakor zaslužil. Dan na dan imam opravka na pošti, ali še nikoli nisem slišal, da bi g. Ulepič katerokoli stranko napadal. On opravlja vestno svoj posel, kakor to zahteva njegova služba, ako je hud »Narcovec« kakor pišete, to je njegova osebnost, zadeva, vsak se naj ravna po svojem prepričanju. »Slovenec« trdi dalje tudi, da je hud nemškutar. To je gorka laž! Gosp. Ulepič je zvest sin svojega naroda in spoštuje svoj materni jezik. Dokler je bila prejšnja uradnica na pošti, takrat je bilo res v uradu toliko nemškutarjenja, da so človeka kar bolela ušesa. Takrat pa se ni nobeden oglašil! In to uradnico bi si naj ljudstvo želelo nazaj? Kje je to ljudstvo? Povejte vendar! To je zopet laž! Ako vam ni znano, od kod da je prišel g. Ulepič, pa vprašajte poštno ravnateljstvo v Trstu, to vam bo gotovo odgovorilo, da iz Mokronoga. Vprašajte dalje Mokronožane, kako so bili zadovoljni z g. Ulepičem; zagotavljam vas, da dobite odgovor: Izvrstno, le škoda, da je šel od nas! Slavna poštna uprava naj nam le vedno pošilja takšne uradnike, Bistričani jih vedo ceniti in krepko se bodo vedno zavezali za-nje, ako jih bode kdo napadal, bodisi že kdorkoli!

Hirski.

Iz Št. Lovrenca. Dne 5. t. m. je priromal v Št. Lovrenc nenavaden »pok« Domoljubov, ali bolje rečeno: »Lažljubov za častikrajo in zabavljanje.« Že na prvi pogled si moral soditi, da se je zgodilo nekaj posebnega, in nismo se motili, gospodje so dejali zopet nekoliko v »žolto« liberalne viteze šentlovrenske fare, kakor jih »Domoljub« imenuje. Pogreli so vnovič »Žitnikov shod«, vrgli na nas nekaj pušic in razbotali nevednim čitateljem z vso slastjo, da je na shodu iz nas vino govorilo, kakor bi klerikalci ne poznali te božje kapljice, koja srkajo z istim veseljem, kakor mi, in si jo je prav taisto nedeljo privoščil marsikateri ne malo »firklčkov«. Ako se ne motimo, je imel celo poslanec med govorom za hrbotom »flaško« našega doljenjčka, pa menda ne za parado. Torej le nikar takih očitaj. Kar vam diši, privoščite tudi svojemu bližnjemu. Če nam je pa dalo ravno vino toliko korajže, da smo shod takorekoč razgnali, smo prav zadovoljni, naj bi bili pa še nasprotniki nastopili, saj jim nismo branili. Sploh so pa nedelje na kmetih edini dnovi, v kojih si zamore ubogi kmet privoščiti požirek vina, kojega mu vsak pošten človek privoščil, četudi nekoliko preveč v dno pogleda, saj je moral zanj ves teden trdo delati. In ta ubogi učitelj, kako dolgo ga boste še parali. Milo je tožil svoji ženi, da se je vdeležil shoda, sedaj vpijete že o zakljenjenih vratih, in slednjic morda »poročate: «Bolje bi bilo, da bi si pustil glavo odsekati, kakor, da se je vdeležil shoda. In ko bi bilo tudi vse res, kaj zato! Edino pametna bi bila: »Shod takoj razgnati, ali sploh se ga ne vdeležiti. Radi cekinčkov bi si ne bilo treba glav beliti, kajti, ako bi jih gospodje kaj imeli, bi jih sami pobasali, ne pa stresali pred šentlovrenskega učitelja. Da je šel domu grede rakovo pot, ta je popolnoma zlagana. Umaknil se je le tedaj, ko se mu je bilo bati zausne od dr. Žitnika, koje so pa neki zelo drage. V Kočevju so jih baje nekoč prodajali po deset kron. In kaj bira? No, če mu jo bodo odrekli tak elementi, ki so vpli: »Ven ž njimi«, potem že sme upati, da še kdaj kaj v »žakeljček« pade, če ne v eni, pa v drugi hiši, saj držijo iz Št. Lovrenca pota na vse štiri vetrove in to v večini do ljudi prav dobrih rok. Da klici: »Ven ž njimi«, nič kaj prijetno ne done na uho, to ve tudi g. poslanec sam, da bi se pa moral učitelj zavoljo par razgrajčev shoda ogibati in po »Domoljubovem« nasvetu lepo pri svojih otrocih ostati, kakor čevljar pri svojih kopitih, to pa kar spravite. Duhovnik in učitelj, oba sta pod enimi in istimi zakoni. Kar sme eden storiti, zakaj bi se drugemu zabranjevalo. Za vse enaka pravica! Te pa nočete pripoznati, ker vam je za nadvlado, zato so pa naše besede samo prazne, puhe fraze. Vaše so pa seveda svetle v brezmejni polnosti in jednatosti. Pa dovolj o tem. Vse kaže, da gotove osebe ne morejo tako lahko pozabiti ta shod. Tudi mi se ga še spominjamo, a kar

celo leto ga ne bomo študirali, samo dogodbica o petelinu in kokoših, ta nam pa kar ne gre iz glave. Neki kmet je namreč vprašal svojega tovariša: »Ti povej mi, kakšen razloček je med liberalcem in klerikalcem!« Ta nekoliko pomisli in pravi: »Misli si gospodarja, ki ima enega petelina in deset kokoši; in če se petelin vjezi, pa vseh deset pohodi.« Nekako tako bo tudi na današnjem shodu: »Prišli bodo vrli Ločani in shod razgnali.« Punktom.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 11. decembra.

— Izjava deželnozborske večine. Na prvem mestu prijavljamo velevažno izjavo, katero so podpisali vsi člani obeh, večino deželnega zbora tvorečih strank. Ta izjava je zaupna deželnemu zboru in dokaz, da je večina dež. zbora bila pripravljena votirati proračun in s tem omogočiti normalno funkcioniranje dež. odbora, da pa tega vsled klerikalne obstrukcije ni mogla storiti. Na podlagi te izjave bo vlada brez dvoma izposlovala cesarsko naredbo, s katero se dež. odbor pooblašča, pobirati tudi l. 1904 deželne doklade. V tem oziru toraj ni imela klerikalna obstrukcija nobenega vspeha. Pač pa je imela vspeh v drugem oziru. Iz izjave je razvidno, da je večina dež. zbora dala dež. odboru točno navodilo glede vporabe deželnih dohodkov. Po tem navodilu sme dež. odbor porabljati dež. sredstva samo za tista plačila, glede katerih je dežela po zakonu ali po pogodbah vezana, vsi drugi izdatki pa morajo odpasti. Po tem sklepu bo dež. odbor pač plačeval svoje uradnike in uslužbence, učitelje, troške bolnice itd. ali podpor ne bo izplačeval nobenih. Na to naj bo pripravljena cela dežela in če nastane iz tega katastrofa, bodi že danes pribito, da zadene odgovornost edino in izključno klerikalno stranko. Odpadle bodo vse podpore. Tudi gledališče ne dobi niti krajcarja in če bi bilo »Dram. društvo« vsled tega primorano sistirati slovenske predstave, če bi bilo vsled tega ubito slovensko gledališče, ta lepo procvitajoči eminentno narodni in kulturni zavod, naj se Ljubljana za to zahvali dr. Ivanu Šusteršiču. Temu istemu dr. Šusteršiču in njegovim kumpanom ter njih pokrovitelju naj se zahvalijo tudi vsi drugi okraji, ki bodo prizadeti. Pogorelci, krvavo potrebni podpore, ne dobe ničesar; povodnji so povzročile zadnje dni mnogo škode, a oškodovanci ne dobe ničesar; vodovodov so tod in tam potrebni, a dežela ne bo dala ničesar in vsled tega izostanejo tudi državni prispevki; tudi podpore za ceste, za vodnjake, za šolske stavbe izostanejo popolnoma; regulacija Mirne in drugih voda se ustavi, ker dežela ne sme dati ničesar; vinarji ne dobe niti vinarja brezobrestnih posojil iz deželnih sredstev in vsled tega tudi ne iz državnih sredstev. Iz kratka: **konec je vsem podporam.** Letošnje leto je dež. odbor v nasprotju z določbami zakona vzel klerikalni obstrukciji še dovoljeval podpore. Seveda jamčijo dež. odborniki z vsem svojim zasebnim imetjem za te izdatke. Tako jamstvo se le silno težko prevzame. Treba je bilo velikanske požrtvovalnosti, da so dež. odborniki prevzeli to jamstvo za eno leto. Odslej se bo deželni odbor držal strogo veljavne postavbe in v smislu te postavbe in danes objavljene izjave deželnozborske večine odpačejo vse podpore, sploh vsi izredni izdatki. Da je to zlasti za kmetsko prebivalstvo strašen udarec, ve vsakdo, a »zasluga« za ta strašni udarec zadene edino klerikalne poslance.

— Kdo uči prav, Posilović in Oury, ali Bonaventura? — Pred kratkim smo priobčili v odlomku pastirsko pismo zagrebškega nadškofa dr. Posilovića, v katerem zabijuje svojim duhovnikom, da naj ne zlorablajo cerkve v politične svrhe. V istem smislu je pisano tudi pastirsko pismo, kojega je nedavno izdal nadškof algierski, Oury, na podrejenost duhovščini. Nadškof Oury pravi: »Varujte se, spravljati politiko

v zvezo s svojim svetim poklicem. Duhovnik ne koristi s tem niti svoji osebi, še manje pa sveti stvari, katero je poklican ščititi; obema le škoduje, ako se v notranjih prepornih vprašanjih duhovnik vdeležuje bojev, ki razdvajajo deželo; tako početje uničuje njemu še preostali vpliv in spoštovanje in posvetuje samo nezaupnost nasproti katoliški duhovščini, ono nezaupnost, katere žrtev smo postali že v tem času. Varujte se naglašati, da imate kot državljani tudi izven cerkvenih zidov pravico svoje mnenje izražati in mu izvojevati veljavo in zmago. Da li imate to pravico, je vprašanje, o katerem ni treba več razpravljati. Toda v praksi bi imela poraba teh pravic najneugodnejše posledice, ker kakor ste duhovniki v cerkvi, tako ostanete tudi služabniki božji izven božjega hrama. Hoté ali nehoté bo vsikdar obvladal vaš duhovniški značaj vašo osebnost kot svečenika in spoštovanje ali zaničevanje, katero uživa duhovnik kot zasebnik v svoji župniji, vpliva posredno na ves duhovski stan in celo na vero samo. Rotim vas torej, ne kompromitujate božanstvene stvari na šesvetecerkve! Vzdržujte se ne le skrbno vsakih napadov na političnem polju v izvrševanju svojega poklica, temveč ogibajte se tudi v osebnem občevanju, kolikor je mogoče vseh vznemirjajočih vprašanj, ki so na dnevnem redu; bodite previdni in oprezni v svojih govorih, spoštujte vsikdar naredbe oblastij in pokorite se vladajočim gosposkam. — Tako Oury! Oba, dr. Posilović in Oury, sta katoliška škofa in oba stojita na stališču, da ni dopustno, da se duhovniki bavijo s politiko in zlorabljujejo cerkev v strankarsko politične svrhe. Pri nas pa je to drugače! Naš škof, Anton Bonaventura, pa ne-le, da odobruje politikovanje v hiši božji, marveč še celo izrečeno ukazuje, da naj duhovniki porabijo cerkev v politično agitacijske namene. In baš oni duhovniki, ki naj surovejše hujskajo raz leco proti političnim nasprotnikom, in ki na najbrezvestnejši način zlorabljujejo celo spovednico za agitacijsko sredstvo, so pri njem v največji milosti. Samo te, ki sejejo preprič, ki delajo med verniki združbe, ki netijo medsebojno sovraštvo in raznemajo najnižje ljudske strasti, protežira škof Anton Bonaventura, samo tem daje najboljšo in najmasnejšo službo. Vnete duhovnike in dobre dušne pastirje pa, katerim je cerkev hiša božja in hiša molitve, ne pa brlog združbe in sovraštva, in ki smatrajo za svojo najvišjo nalogo, oznanjevati v cerkvi zgolj mir, ljubezen in znosljivost, te pa zapostavlja, ako jih celo ne preganja! Nadškofa Posilović in Oury prepovedujeta, da bi se duhovniki mešali v politične borbe in zlorabljali v cerkvi leco in spovednico, škof Anton Bonaventura pa to izrečno v svojih pastirskih listih zaukazuje! Kdo potemtakem uči prav, kdo deluje v smislu vere in ljubezni? Oboje ne more biti prav! Ako zavzemata Posilović in Oury pravo katoliško stališče, potem se nahaja škof Bonaventura v zmoti, torej greši proti temeljnim načelom katoliške vere in je potemtakem krivoverec, ker oznanjuje krive nauke! Ako pa je stališče njegove Previšnosti Antona Bonaventura pravilno, ako odgovarja naukom katoliške cerkve, sta katoliška nadškofa Oury in Posilović krivoverci, ker učita krive nauke! To sta dva nasprotujoča si nauka, ki se protistransko izključujeta. Pravi mora biti samo eden! Kateri? »Erkläret mir, Graf Oerindur, dies Rätsel der Natur!«

— Občinski svet ljubljanski ima v torek ob 5. popoldne sejo.

— Dežela in Idrija. Piše se nam: »Na zadnjem shodu se je od narodno napredne strani predlagala

na deželni odbor naslovljena ter so-
glasno sprejeta resolucija, ki se glasi:
»Shod dne 6. grudnia 1903 v Idriji
zahteva, da z ozirom na neznosne
socialne razmere v Idriji in ker je
Idrija v izboljšanje svojega stanja
prepuščena samo sebi, tudi dežela,
kateri plačuje Idrija za Ljubljano
največ deželne naklade, nasprotno
pa nima za Idrijo nikakih stroškov,
ker ne vzdržava niti ljudske šole,
— prispeva v vsakoletnim doneskem
po razmerju vplačanih naklad v as-
nacio mesta Idrije!« Ta resolucija
se je utemeljevala s tem, da plačuje
mesto Idrija na leto 150.000 K davka
in od tega 40% deželno naklado
60.000 K, vendar se dežela niti z
vinarjem ne spomni Idrije v svojih
proračunih. Idrija je pač že od nek
daj pastorka tako države kakor de-
žele. Prva ima le pravico popolnoma
izžrpati vse dragocene zaklade Idrije
kakih dolžnosti do tega, za vedno
prazne državne blagajnice neusah-
nenega vira dohodkov, pa noče imeti.
Dežela povdarja, če se jo prosi za
podporo: saj imate erar, ta ima
ogromne dobičke od Idrije, ta naj
tudi skrbi za idrijske potrebščine.
Država torej noče dati, dežela pa se
izgovarja na prvo, tudi nič ne da.
Tako se je Idrija zanemarjala od
svojega početka, in od tega je že
nekaj stoletij, do danes, ko so ma-
lone že izžrpani zakladi, izžrpane
pa tudi vsled bede moči idrijskega
prebivalstva. Ta resolucija je mo-
mento na deželo v skrajnem času,
da se vzdrami iz svoje apatije do
Idrije, da zazna, da je Idrija še
vedno na Kranjskem, da ima tudi
dolžnosti do nje. Nič se ni zgodilo v
doglednem času od dežele za Idrijo,
do danes Idrija, čeravno svetovno-
znana, še nima svetovne prometne
zveze. To je pač največji greh de-
žele, da se ni za časa pobrigala za
železniško zvezo Idrije, kajti brez
dvomno je to po velikosti drugo
mesto na Kranjskem po izgotovitvi
druge železnične zveze s Trstom
zgubljeno za to deželo. Idrija nima
ni ene deželne šole v Idriji. Pred
tremi leti si je to breme z največjo
požrtvovanostjo naložila mestna ob-
čina, a dežela ni niti z vinarjem pri-
skočila na pomoč. Nimamo niti ene
druge deželne naprave ali zavoda,
ki bi donášal Idriji kak dobiček. Vo-
dovode zidala si je Idrija sama, kajti
one malenkostne podpore, ki pa še
niso izplačane od dežele in države, se
niti imenovati ne morejo. Prav
zadnji čas je, da dežela Kranjska
posveti več pozornosti Idriji, da po-
maga Idriji k boljšemu blagostanju.
— Tako naš dopisnik. Vprašamo
pa: Kako naj dežela kaj stori, če
deželni zbor ne more delati? Idrij-
čanje naj se zahvalijo dekanu Arkotu,
da je tako vestralno delal obstrukcijo,
in s tem preprečil tudi vse, kar bi
se bilo dalo storiti za Idrijo.

— **Deželni odbor** je dovolil
nastopnim prostovoljnim gasilnim
društvom podpore iz stražno-gasil-
nega zaklada. Za podporo je izmed
137 gasilnih društev prosilo 113, a
od teh je dobilo podporo 78, drugim
je zagotovljena podpora prihodnje
leto. Podporo so dobile: Ljubljana
600 K; po 400 K: Dobruška, Ribno
in Strazišče; po 300 K: Postojna,
Ježica, Staraloka, Vinica, Vodice, Št.
Rupert in Mozeli; po 250 K: Dobro-
polje, Škofljica, Trata, Novo mesto,
Dobrova in Sv. Križ pri Kostanjevici;
po 200 K: Radeče (Dolenjsko), Bu-
kovec, Mirnapec, Št. Vid pri Ljub-
ljani, Ribnica, Vrhnik, Mošnje, Mot-
nik, Razdrto, Pirniče, Polhov Gradec,
Mengeš, Sv. Gregor, Smartno p. Št. g.
Gameljni, Srednjavos v Boh., Radov-
ljica, Bled, Planina, Vič-Glince in
Škocjan; po 175 K: Št. Vid pri Vi-
pavi, Krka, Brezna, Bistrica-Trnovo,
Kamnik, Črni vrh, Dolsko, Spodnja
Šiška, Gotenice in Onk; po 150 K:
Rovte, Gornji Logatec, Orohova,
Štepanja vas, Kropa, Studenec, Dol,
Trebnje, Brezovica, Sodražica, Bi-
zavik, Šmarje, Leše, Mojstrana, Litija,
Gorje, Borovnica, Moste, Rateče (Go-
renjsko), Dob, Dovje, Kamna gorica,
Koprivnik, Poljane, Jesenice, Cerklje
in Voglje. Skupno torej 15.950 K.

Prošnje za podporo l. 1904 morajo
gasilna društva pravilno opremljena
vložiti pri deželnem odboru najkas-
neje do 31. marca 1904. Vložiti mo-
rajo prošnje tudi tista društva, ki
letos niso radi pomanjkanja sredstev
dobila podpore.

— **Iz Šmartna pri Litiji** se
nam poroča: Zname je cenjenim bral-
cem že iz zadnjega dopisa v »Slov.
Narodu«, da je bil naš mežnar radi
svoje bojevitosti pri Schweitzerjevem
shodu obsojen. V »Narodu« se mu je
očitalo tudi nevhaležnost, ker se je
spravil nad moža, pri katerem je par
dni pred shodom dobil bero. To oči-
tanje je našega dobrega mežnarja tako
globoko v njegovo čisto srce zbadlo,
da je poslal bero s pismom vred, ka-
tero je tu priobčeno, onemu možu na-
zaj in sicer po nekem fantu, ki je pa
vrečo kar mimogrede vrgel v vežo
onega moža in potem pogumno —
zbežal. Pismo se glasi: »Tukaj Ti po-
šljem tisto „mastno“ biro, kakor jo
imenuje Narod, da boš usta zamašil
sebi in drugim zno. Od zdaj za naprej
boš imel mir pred menoj in pred go-
spodom. To skrbi, da boš tudi Ti
nam dal mir, Tebe pa sploh ne pomi-
lujem ampak Tvojo dušo ako še ve-
rjameš, da jo imaš. Bog ti daj pravo
spoznanje ako ne, bo strašna Tvoja
zadna ura. Na dan sodbe božje si misli,
kaj bo s teboj takrat ne boš iskal pri-
čati boš mogel sam odgovor dati. O strašna
ura ločitve brez vesti.« — Skoro nam
je žal, da smo zadnjič našega dobrega
mežnarja tako pokrtali v »Slov. Na-
rodu«. Prepozno smo spoznali, kakšna
blaga duša da je ta naš dobri mežnar.
Iz vsake vrstice diše ljubezen do bliž-
njega, posebno do bližnjega duše. (To
menda najmanj stane). Če bi se zgo-
dilo to, bilo bi naše kesanje popolno
in potrosili bi svoje grešne glave s pe-
pelom v dokaz popolnega s pokorjenja.
Mogoče se to še zgodi, a gotovo še ni.

— **Kje je denar?** Ni dolgo
tega, kar je v lhanu v brdskem okraju
umrl župnik Turk. Zapustil je te-
stament, s katerim je za »škofove
zavode« volil 10.000 kron. Ljudje so
se temu volilu čudili, kajti župnik
Turk je bil na glasu, da je s ško-
fom jako nezadovoljen. »Kdo ve,
kako so ga v zadnjih urah pestili,
da je napravil tak testament« so go-
vorili ljudje. Ker pa ima škof raz-
lične zavode — Alojzijeve, seme-
niške, Katholische Buchhandlung, Ka-
toliško tiskarno, zavarovalnico, ošta-
rijo, žago itd. — v testamentu pa ni
rečeno, kateremu teh zavodov je
župnik Turk volil 10.000 K. Vsled
tega so nastali jako utemeljeni dvomi
glede veljavnosti testamenta in bo
imelo sodišče priliko izreči, če je ta
testament sploh veljaven ali ne.
Najlepše pa je to, da sedaj, ko sploh
še ni dognano, če je testament vel-
javen, je že denar izginil. Kje je ta
denar — to je sedaj
vprašanje, na katero bi marsikdo rad
slišal odgovor. Če prej ne, se po-
jasni stvar — pred sodnijo.

— **Tržaški škof** je zagrozil
nekemu hrvaškemu duhovniku v
Istri, da ga takoj suspendira, ako se
ne pokori škofovemu povelju, ki se
je glasil, da mora poučevati vero-
nauk v »Legin« šoli. Da tržaški
škof tako postopa, temu se ne ču-
dimo, ali da se v Istri najde duhov-
nik, ki se je branil poučevati na
»Legin« šoli, to nas je presenetilo.
Seveda ugodno presenetilo. — Slo-
venski duhovniki se namreč kar
trgajo, kdo da bo na šulverein-
skih šolah zaslužil par Judeževih
grošev.

— **Latinizatorji.** »Edinosti«
se piše: Te dni sem se podal v svoj
rojstni kraj, Slap pri Vipavi, in sem
si ob tej priložnosti preskrbel krstni
list. Jako pa sem se začudil, ko sem
videl, da je list pisan v latinskem
jeziku, kajti vsi prejšnji župniki ob-
čine so izdajali take liste v sloven-
skem jeziku. Pokojni župnik Kodre
ni nikoli izdal takih listov v latin-
skem jeziku, pečet župnega urada
pa je bil tedaj latinski, dočim je
sedaj pečet na latinskem krstnem
listu slovenski!

— **Dijaško podporno dru-
štvo „Radogoj“** je, kakor nam

odbor poroča, v silnih zadregah. Beda
med slovensko visokošolsko mladino
je velika in skoro vsak dan se oglasi
kak visokošolec pri »Radogojevem«
odboru z utemeljeno prošnjo za po-
poro. Žal, da mora le-ta vsako tako
prošnjo odkloniti, ker je za letos že
razdelil, odnosno zaobljubil vsa ras-
položljiva svota. — Mogel bi pa mar-
sikateremu visokošolcu pomagati vsaj
s posojili za rigorozne takse, ko bi
se naše občinstvo za to prekoristno
in prepotrebno društvo zanimalo kaj
bolje. Toda novih članov — ne usta-
novnikov po 100 K — ni in ni. Kar
je najžalostnejše in kar naše razmere
označuje več, ko vse drugo, je pa
okoliščina, da — kakor se nam po-
roča — nobeden dosedanjih
podpirancev, dasi so nekateri
že v dobrih službah, ni čutil
v sebi dolžnosti, pristopiti
društvu za člana. Upamo, da ne
pomeni to onega, kar je po narodni
poslovici plača sveta, temveč zgolj
pozabljivost in da te naše vrstice iz-
polnijo svoj namen.

— **Nemškutarska slo-
venščina.** »Slov. Gospodar« piše:
»Pravičnik« minister Körber je ne-
davno v državnem zboru širokoustno
trdil, da se po Spodnjem Štajerskem
in Kranjskem slovenščina brez ovire
rahi pri sodiščih. Naj torej podamo
nekaj resničnih vzgledov slovenščine,
kakršno rabijo nemškutarski urad-
niki. 1. »Vi ste Savo ribali!« Kmet
je bil poklican pred sodnika, ki ga
osorno ogovori: »Vi ste toženi, da
ste Savo ribali.« Kmet debelo po-
gleda in ne ve, ali je sam norec, ali
se je sodniku zmešalo. »Vi ste Savo
ribali!« se zadre sodnik še enkrat.
Po dolgem prikanju sta vendar do-
gnala, da je kmet v Savi ribe lovil,
pa ga je nekdo tožil, ker ni imel
ribiščva. 2. »Napravite trg!« Pred
sodno dvorano je bilo natlačeno
ljudstva. Pride nemškutarski urad-
nik in se zadre: »Napravite trg!« Vse
ga debelo gleda in se mu smeje. On
pa se grozi, da jih bo dal zapreti.
Hotel je reči: »Napravite prostor!« pa
misli je na nemško: Machen's Platz
— in nekje v slovnici je našel, da
Platz v slovenskem pomeni tudi trg
— in odrezal se je s svojo sloven-
ščino. 3. »Vi ste bili z žandarjem
debeli!« K sodniji je bila poklicana
poštena županja. Sodnik jo ostro
prime, rekoč: »Vi ste bili z žandar-
jem debeli!« Županja se prestraši in
vsa obledi. »Kaj pravite, g. sodnik,
tega pač ne! Kaj, če bi to slišal moj
mož!« Sodnik še enkrat ponovi: »Vi
ste bili z žandarjem debeli!« Žena
se začne jokati in rotiti. In kaj je
bilo? Enkrat je bila slabe volje in
je žandarja nekaj okregala, on pa
jo je zatožil po nemško, da je bila
z njim — grob — robata. Sodnik je
šel gledat v slovar, kaj se pravi po
slovenski »grob« in je našel, da po-
meniti tudi »debel«, slišal je celo, da
pravijo ljudje po nemško »grobe
Leinwand« debelo platno, torej je
tudi županja bila z žandarjem de-
bela. 4. »Žrebca bomo vlekli.« V
neki občini so imeli volitev, katero
je vodil nemškutarski komisar. Ker
so se pa pri glasovanju glasovi raz-
cepili, je modri komisar rekel: »Štime
so se razšpricale, bomo žrebca vlekli!«
Misli je na nemško »Los ziehen«
— žrebat, srečkati; nekje v slovarju
je enkrat našel, da »Los« pomeni v
slovenskem žreb, in tako je iz žreba
napravil žrebca. Bodi za sedaj do-
volj, naštetih bi se dalo takih vzgle-
dov še več. Tako se zgodi, da nem-
škutarski uradnik ne razume Slo-
venca, Slovenec pa ne njega. In take
ljudi moramo drago plačevati in ti
odločujejo o naših najvažnejših za-
devah.

— **Na adresu vodstva slo-
venskega gledališča.** Prejeli
smo naslednje pismo nekaterih mar-
ljivih obiskovalcev slovenskega gle-
dališča: »Slavno uredništvo! Vodstvu
slovenskega gledališča gre vse pri-
znanje, da pospešuje slovensko dra-
matičko literaturo z dobrim upri-
zorjenjem izvirnih iger. Letos nam
je vodstvo podalo »Legionarje«. Hvaležni smo mu za to, ali vzpričo
temu, da je vodstvo spravilo to igro
na oder, se nam vendar čudno zdi,

zakaj ne najde Cankar take mi-
losti. Cankar je spisal že več dram,
ki še niso bile uprizorjene na slo-
venskem odru, pač pa se uprizori
na »Narodnem divadlu« v Pragi —
torej na enem prvih gledališč —
Cankarjeva igra »Kralj na Betaj-
novci«. Ali bi ne bilo mogoče, da bi
se končno tudi pri nas uprizorila ta
igra ali pa Cankarjeva drama »Za
narodov blaga?« Prosimo slavno
uredništvo, naj blagovoli v »Slov.
Narodu« to stvar na katerikoli način
sprožiti. (Slede podpisi.) O p. ured.:
Mislimo, da pri izboru iger ne od-
loča samo milost ali nemilost, nego
pridejo v poštev še razne druge
okolnosti.

— **Repertoar slovenskega
gledališča.** Danes, v soboto je
premijera velike opremne igre »Pot
okoli zemlje v 80 dneht«, ki se
v torek, dne 15. t. m. ponovi. —
Dne 18. t. m. gostuje veleodlična ju-
goslovanska umetnica, heroína kr.
pozorišča v Belemgradu, gđ. Vela
Nigrinova na našem odru v Su-
dermannovi drami »Dom«. Igrala bo
veliko ulogo Magde. Gđ. Nigrinova
je gostovala doslej samo v Pragi
(opetovano) in v Zagrebu, zato je
častno za slovenski oder, da se je
odboru »Dramatičnega društva« po-
srečilo, pridobiti za gostovanje to iz-
borno heroína, ki stoji v prvi vrsti
slovenskih dramatičnih umetnic.

— **Imenovanja.** Poštni ofi-
cijali Fran Vinzi, Anton Šušmel
v Gorici in Edvard Šigon v Trstu
imenovani so višjim oficijalom, poštna
asistenta Adolf Predolin in Janko
Bianzani v Trstu pa oficijalom.

— **Iz Bohinjske Bistrice**
se nam piše: Naš župan je znan kot
pretepač prve vrste in večkrat je
bilo že opozorjeno okrajno glavarstvo
v Radovljici na tega možakarja, ki
pač ni vreden, da sedi na župan-
skem stolu. Kakšen župan to, ki
pride tolikokrat v navskrižje z za-
koni? Ali res ne premore Bohinjska
Bistrica — druga dostojevnega žu-
pana? Kakršen gospod, takšen sluga,
pravi pregovor. Kakršen je naš žu-
pan, takšen je tudi občinski tajnik.
Ta možiček sliši na ime Antona
Skribeta, po poklicu pa je žganjarski
agent. Tajnik je postal po milosti
župnika Pibra, zato je silno oblasten
in hoče terorizovati celo občino. Na
to pa seveda prav nič ne gleda, da
bi v prvi vrsti izpolnjeval svoje dol-
žnosti. Pravijo, da je poslovanje na-
šega občinskega urada silno malo-
marno in površno. Če tajnik raje sedi
dneve in noči pri kartah, kakor v
občinski pisarni, potem pač ni čudno,
ako se zanemarijo občinski posli.
Ako je to okrajnemu glavarstvu v
Radovljici, kjer imajo vendar priliko
se poučiti o zaniknem poslovanju
našega županstva po volji, je to stvar
dotične gosposke. Mi, davkoplačevalci
v občini Bohinjska Bistrica, ki trpimo
pod temi neznoznimi razmerami, pa
odločno zahtevamo, da se že vendar
enkrat napravi red in mir v naši
občini, da ji ne bosta več na delovala
žganjarski agent in znani pretepač!

— **Slovenci v Združenih
državah.** Piše se nam: Slovenci
imamo v Ameriki tri sokolska
društva in sicer: v Clevelandu, Chi-
cagu in Pueblu (Culo). Posebno lepo
se razvija društvo v Clevelandu, od
kar je brat Alojzij Reher, rodom
Ljubljčan, bil voljen za starosta.
Kaj zamore vstvariti vztrajnost, po-
žrtvovanost in delavnost, doživeli
smo na slavnosti večer dne 25. no-
vembra t. l., ko je bil priredil slo-
venski »Sokola« clevelandski v pro-
slavo svojega šestletnega obstanka.
Posebno dobro so vspehi zbori pod
spretnim vodstvom brata P. Ko-
jega, nadalje kvartetje, koje so
peli bratje: J. Erbežnik, K. Ro-
tar, P. Kojega in J. Švigelj.
Dobro je vspeh tudi veseloigra v
enem dejanju »Ultra«, dasi so vsi
igralci nastopili prvič javno pred ob-
činstvom. Muogo smeja je obudil
šaljivi prizor »Gost in natakara«, ka-
kor tudi samospev »Polončica«. Brat
M. Uille je pa dokazal, da je izbo-
ren deklamator. Omeniti moramo še
tajnika brata J. Hočevarja, ki je
vodil spored. Drugo leto pohitimo v
Chicago na vse sokolske slavnosti,
katere se vdeležijo vsa sokolska
društva vseh slovenskih narod-
nosti v Združenih državah. Upamo,
da bodo tudi ta slavnost vspeh v
čas vsem ameriškim Slovanom. Se-
daj Vas pozdravljamo g. urednik,
kakor vse brate »Sokole« v stari
domovini in vsa druga bratska dru-
štva, ki so zapisala na svoj prapor:
Svoboda in napredek...

— **Rokoborba** med Hrvatom
g. Tomaševićem in Nemcem g. Bran-

dettrom iz Linca končala se je včeraj
v Sokolovi dvorani po 28 1/2 minute
trajajočem boju z zmago prvega. Spo-
padla sta se trikrat ter se borila 2 krat
po deset minut v odmorih po 2 minuti.
Napadal je večinoma Tomašević, med
tem je Brandetter silovite naskoke To-
maševiće dvakrat srečno odbil. Tretjič
pa je po 8 1/2 minutah Tomašević po
hudem boju zvil Brandettera na levo
stran iz ležne pozicije ter ga pravilno
spravil na obe rami s hrptom na tla.
Borba se je vršila po grško-rimskem
običaju, dovoljeni so bili prijemi od
pasu do vrata, izključeni pa za obraz
in prste. Sprjemala sta se večinoma za
roke in vrat in sklepala preko ramen.
Navzoče ne baš mnogobrojno občinstvo,
večinoma iz telovadskih krogov, ki je
z napeto pozornostjo sledilo borbi, je
priredilo živahno ovacijo g. Tomaševiću,
ki je zmage vesel dvignil na Dunaju
priboren pokal, ki ga je moral trdo
brani. G. Tomašević je gibčen, zelo
visok, slok, širokoplečat, ter ima bolj
telovadsko postavo: muskulatura je na
celem telesu zelo somerno razvita. Bran-
detter je pa atlet, srednje postave, težak
in močan kot medved. Začetek borbe
je bil določen na 8. uro, a začela se
je borba šele 10 minut pred 9. uro.
To nikakor ni v redu in se mora gra-
jati. Jutri, v nedeljo, se bo g. Tomašević
boril v Sokolovi telovadnici z atle-
tom Ditrichbergom. Borba se prične
ob 5. uri pop. Vstopnice se dobivajo v
Sežarkovi trafiki po 2 K, 1 K, 60 v.
in 30 v. To bo zadnja borba g. Tomaševića v Ljubljani.

— **„Dobrodelno društvo
tiskarjev na Kranjskem“** pri-
redi v nedeljo dne 20. t. m. ob
4. uri popoldne v areni »Narodnega
doma« božičnico na korist siro-
tam umrlih tiskarjev s sodelovanjem
ljubljanke društvene godbe. Z ozi-
rom na blag namen te prireditve se
pričakuje mnogobrojne udeležbe!
Vsakdo boče dobro došel!

— **Pevsko društvo „Slav-
vec“** priredi jutri, v nedeljo 13. t.
m. zabavni, pevski večer v rest.
»pri Novem svetcu« na Marije Tere-
zije cesti št. 14. Začetek ob 8. uri
zvečer. Vstop prost. Častiti podporni
člani in prijatelji društva dobro došli!

— **Miklavžev večer**, kate-
rega je priredil pevski klub prištinski
in brzojavni uslužbenec v Puntigamski
pivnici, je bil dobro obiskan.
Občinstva je bilo ob 8. uri že toliko
zbrana, da niso mogli več prostora
dobiti. Miklavž je z vsem svojim
spremstvom nastopil ob polu 9. uri,
ker je bil pravo veselje za občinstvo,
pevski klub je svoje točke tudi
dobro izvršil. Treba je pa tudi še
omeniti, da je bilo občinstvo s pos-
trežbo g. Vošpernika zadovoljna,
jedila so bila okusna in pijača dobra,
cena je bila prav primerna.

— **Konkurz** trdke Josip Wo-
kač, trgovec na Jami pri Dvoru, je
ustavljen, ker je g. France Wokač,
trgovec v Novem mestu, vse upnike
svojega brata Josipa poplačal.

— **„Narodna čitalnica“ v
Kamniku** vprižori v nedeljo, dne
13. grudnia t. l., točno ob polu 8. uri
zvečer na splošno željo občinstva
»tdejansko narodno igro s petjem
»Materin blagoslov« ali »Nova Chon-
chone«. Pevske točke spremlja na
klavirju iz prijaznosti g. E. Adamič.
— Vstopnina ista kot pri premijeri.
— Posebnih vabil odbor ne izda.

— **Ravniki v Gradiški.** Zaradi
roparskega umora na dosmrtno ječo
obsojeni Ravniki se nahajajo v kaznilnici
v Gradiški. Mož se nikakor ne more
sprijazniti s svojo usodo in poskuša na
na različne načine, da bi prišel — na
svobodo. Najprej je poskusil iz kaznil-
nice pobegniti. Prvi poskus je bil po-
polnoma brez uspeha. Nedavno tega,
je Ravniki drugič poskusil pobegniti.
To pot se mu je res posrečilo, da je
prišel iz kaznilnice. Malo je manjkalo
in ušel bi bil, ali v zadnjem trenutku
so ga izsledili in ga prišli. Z ozirom
na dvakratni poskus, pobegniti iz kaz-
nilnice, so Ravnika v koval v železja
in preteklo bode pač dolgo časa predno
mu jih snamejo. Zdej Ravniki pač ne
more več misliti na beg. A miru še
nima. Nakrat se je začel domisljati, da
da je krivično obsojen in vložil je proš-
njo za revizijo njegovega procesa.
Seveda tudi to ne bo pomagalo, saj
je tudi sam priznal, da je Žvana ubil.
Pri ti priliki bodi omenjeno, da je od
tedaj tudi Žvanova vdova umrla, zapu-
stivši sina, ki je, ker mu je Ravniki
očeta ubil, navezan na podporo dobro-
srčnih ljudi.

— **Na adresu tudi naših
društev!** Hrvatske »Narodne No-
vine« priobčujejo tole vsega uvaže-
vanja vredno notico: »Časniške re-
klame, katero uprizarjajo razna za-
grebška društva v svoje svrhe, so se
razvile že v pravo nadlogo za naše
liste. To sicer niso reklame, katere
bi služile osebnim koristim, takisto
se tudi ne more trditi, da bi bila
intencija teh reklamnih notic neple-
menita, ali neopravičena; nadloga pa
je to, da jih je prevedč in da so dru-

Dalje v prilogi.

štveni organi, ki jih sestavljajo, postali prekomodni, da jih večinoma ali slabo stilizirajo in izpolnjujejo z bombastičnimi frazami, ali pa jih prepozno pošiljajo, a vendar vedno žele, da se priobčijo še istega dne, navadno v soboto. Društva bi se naj vendar vsaj nekoliko ozirala na uredništva. Ako smo mi v nasprotju s potrebo toli uslužni, da priobčujemo njihove vesti brez vsake odškodnine in rade volje, tudi lahko zahtevamo, da se računa vsaj z našimi tehničnimi zahtevami. V bodoče bomo redno metali v koš vse reklamne novice in slični material, ako se nam ne bodo do stavile v rokopolu do 9 ure dopoldne in načelno ne bomo potem priobčevali takih stvari drugega dne. Takisto bomo zavrgli tudi vse rokopolise, ki so slabo stilizirani in bi jih bilo še treba popravljati, v kar pa nimamo niti volje, še manj pa časa! Prosimo organe vseh naših društev, da te opombe vzemo na znanje in ravnanje, ker se je pri nas zares ukoreninila v teh zadevah skrajna slabost razvada, proti kateri mora novinstvo v interesu svojega ugleda in iz tehničnih ozirov odločno protestirati. To so besede na pravem mestu in tako bomo v bodoče postopali tudi mi!

— Slovenci — šakali! Kdo jih nazivlja tako? Morda naši fanatični nasprotniki — Nemci? Ne! Morda naši zagrizeni narodni odpadniki, ali pa zagrizeni Labi? Kaj še! Tako nazivlja Slovence, čujte! — škofov list, radikalno-narodni „Slovenec“. Večina naših čitateljev bo nejevolno majala z glavo in si mislila, čeprav se je „Slovenec“ že zakrivil raznih nesramstvij, tako globoko pa še vendar ni padel, da bi bil zmožen takih infamnostij. A vendar je tako! Treba je samo čitati v „Slovenec“ pretekli teden priobčeno „staroindijsko“ pravljico o „Indigo-modrem šakalu“, ki je spisana „od izkušnih mož“ — v pouk bedakom in v opomin nespametnim. V tem listku se docela prezorno prispevalja Slovenec — šakalom, Nemce pa levo! Take podlosti je zmožen samo škofov list, da pljuje v svojo lastno sledo. Fej takim ljudem! Sram jih bilo, da se v svoji brezmejni strankarski strasti in v slepem sovraštvu do druge slovenske politične stranke niti ne strašijo in ne sramujejo, oblatiti in ogrediti lastni svoj rod! Toliko je torej vreden narodni radikalizem in ponos naših klerikalcev, da „v svetlih momentih“ celo sami sramote svoj rod, kakor ga niti ne sramote zajuhi narodni sovražniki! Sramota!

— Umrl je v Koprniku ravnatelj ondotnega učiteljskega gospod Ivan Markelj, rodom iz St. Vida pri Zavrčju v starosti 51 let.

— Odhodnica v Novem mestu. V torek 8. t. m. je bila v Novem mestu prirejana odhodnica deželnovladnemu svetniku gospodu Friedrichu. Vršla se je — seveda! — v prostorih slavne kazne. Udeležba od strani uradov je bila prav lepa. Eno pa se mora pibiti: Vsi govorniki so govorili samo v blaženi nemščini. Edini, ki je tudi pri tej priliki slovenski govoril, je bil g. župan plem. Sladovič, vsi drugi govorniki so se posluževali nemščine, naj so že katoliško narodnega ali narodnega mišljenja. To je vse graje vredno, da narodnjaki celo pri takih prilikah zapostavljajo svoj materinski jezik.

— Trgovec z dekleti. Te dni se v Ljubljani parnikom Afrika pripeljal iz Aleksandrije v Trst nekoga Milavca iz Ljubece ter ga pripelje v Ljubljano. Ta Milavec je namreč zvalil iz Ljubljane kakih 10 deklet v Egipt in jih tam prodal v zloglasne hiše.

— Za narodne trgovce. Opozorjamo na današnji inšert glede Tandičeve trgovine v Šmarju pri Jelšah. Z narodnega stališča je iskreno želeli, da pride to podjetje v slovenske roke.

— Zmrznili je na potu med Javorjem in Gornjim vrhom 52letna beračica Ivana Zupančič.

— Izpred sodišča. Kazenske razprave pri tukajšnjem dežel. sodišču. 1.) France Hromec, 14 let star vrtnarski vajenec pri Francetu Herzmanskem v Rožnem domu pri Glincah, je izmaknil iz zaklenjenega kovčka vrtnarskemu pomočniku Matiji Čateju 90 K gotovine; meseca vinotoka t. l. je poveril Josipu Ferlanu 2 K in tudi prejšnji domači kuharici z okna vzel 20 v; obsojen je bil na 8 mesecev težke ječe. 2.) France Spacapan, zidar iz Renč doma, je dne 22. listopada v Slomškovih ulicah v gostilni „Pri kranjskem biseru“ vrgel svojemu tovarišu Francetu Logarju vrček v glavo, ker mu je očital neki dolg; obsojen je bil na dva meseca ječe. 3.) Janez Mlakar, posestnika sin v Babnem polju je takrat, ko je še drvaril v neki šumi poleg reke Moldave na Rumunskem, grozil Antonu Komidarju, da ga bo s sekuro potolkel, ako zapusti delo in v

družbi dveh tovarišev trpinčil njega in Janeza Hlapšeta s tem, da so ju pretepavali in jima spečima v baraki nekoč zažgali ležišče, pri čemer se je Janez Hlapše, kateremu so vrh tega privezali na noge trioglat hrastov čok, po životu opasno opekeli; — obsojen je bil na 3 mesece težke ječe. 4.) Miha Bergant, delavec v Zgor. Šiški, je šel zvečer 22. vinotoka t. l. klicat v Spod. Šiško že na podstrešju v senu spečega Franceta Galjota. Ko se je Galjot njegovemu klicu odzval in stopil na dvorišče, ga je Bergant brez povoda z nožem sunil dvakrat v hrbet in enkrat v trebuh. Sodišče ga je obsodilo na 6 mesecev težke ječe. 5.) France Boštjančič, posestnika sin na Perovem je dne 4. vinotoka Franceta Keber posestnika in gostilničarja na Perovem sunil z nožem v hrbet, ker ga je Keber potegnil z voza ki je na njem sedel neki Ljubljanečan, kateremu je Boštjančič že prej grozil, da ga bo pretepel. Sodišče mu je zaradi hudodelstva težke telesne poškodbe prisodilo 4 mesece ječe.

— Izpred sodišča. Na drugem mestu poročamo o aretovanju nekoga Milavca. Obravnava proti njemu se je vršila danes. Bila je tajna. Obdolženec je bil tožen po § 132 kaz. zak. Sodišče ga je od te obtožbe oprostil in ga obsodilo le zaradi prestopka po § 516 kaz. zak. na 12 dni. Med razpravo, ko je ista trajala že skoro dve uri, ravno ko je plediral ex-offo zagovornik g. dr. Stor, je prihitel sodni zdravnik g. dr. Schuster z brzjavko od policijskega ravnateljstva v Trstu, v kateri se naznanja, da je obtoženec prišel iz Aleksandrije, ki je po koleri okužen kraj, in da bi bil moral še tri dni ostati v Trstu v karanteni. Tržaška policija je torej obdolženca prezagodaj poslala v Ljubljano k razpravi. Poročilo, da prihaja obtoženec iz kraja, ki je po koleri okužen, in da še ni dognano, če je zdrav, je napravilo — primeren utis na vse funkcije. Ker je obdolženec dobil 12 dni zapora — bo to pač zadostovalo za karanteno.

— Razstavljena zaslonila. V izložbi Primožičeve trgovine sta razstavljena dva umotvora, ki zaslužita občno pozornost. Dve zaslonili sta to, in izdelali sta ju gospodični Ruža Severjeva in Zalka Novakova. Obe zaslonili sta umetniški dohršeni deli. Eno predstavlja prihod jeseni, drugo pa tri človeške dobe. Že na razstavi ženskih ročnih del sta ti zaslonili obudili največjo pozornost in bili v kritikah kar najlaskaveje ocenjeni. Zdaj sta ti zaslonila na prodaj. Ker se bliža B. žiž, opozarjamo občinstvo na ta umotvora.

— Opozorjamo na znano domačo trgovino z dolenjskimi vini in domačim konjakom gospe Eme Wutscher v Brezovici pri Šent Jerneju na Dolenjskem. Več se razvodi z današnjega inšerata.

— Božična drevesca se bodo tudi letos kakor lansko leto prodajala na Kongresnem trgu.

— Rešilna postaja je intervenirala meseca novembra 1903 46krat, in sicer pri 28 moških in pri 18 ženskah. Slučaji so bili naslednji: 9 obolelosti in oslabelosti, 1 božjast 1 krvavenje, dalje 1 težek porod, 3 zlomljenja nog, 3 ranitve z rezili 2 ranitvi v led padca, 2 ranitvi z vdarci 1 ranitev s strelom, 5 umobolnosti 17 transportov bolnikov. Pri tej priliki se omeni, da rešilna postaja umobolnih oseb ne sprejema, če nimajo zdravniškega izpričevala enega ali pa drugega mestnih zdravnikov, bolnikov z nalezljivimi boleznimi pa principijelno ne.

— Ogenj. Včeraj ob pol 1. uri popoldne je nastal v delavnici pleskarja Josipa Makovca na Bregu št. 20 ogenj, ki je napravil 240 K škodo. Ogenj je nastal vsled nerodnosti vajenca Franceta Kocijančiča, ki je prevrnil lonec, v katerem je kuhal vosek in terpentini. Pri gašenju se je pleskarski pomočnik Ivan Berčič na desni roki opekeli. Na lice mesta je prišel oddelek požarne brambre, ki pa ni vstopil v akcijo.

— Rešilne vrvi in drogovi. V slučaju vosek vode se dobivajo rešilne vrvi in drogovi pri trgovcu Roegerju na Ambroževem trgu, pri paznikih ob mostu čez Gruberjev kanal na Poljanski cesti in pri mizarju Severju v mestni (Planinškovi) hiši na vogalu Emonske ceste in Gradaških ulic.

— Gost z revolverjem. Črevljar J. S., stanujoč v Rudniku, je prišel včeraj okoli pol 10. ure zvečer v Šarčovo gostilno na Karlovski cesti in je popil za 60 vin. žganja. Nato je naročil še vina. Gostilničarka mu ni hotela dati vina, dokler ne plača žganja. Črevljar je začel vsled tega v gostilni razgrajati in je tudi potegnil iz žepa revolver, nakar so poklicali policijskega stražnika, da ga je odstranil iz gostilne.

— Žepna tatvina. Hišnici Rozaliji Marenkovi, stanujoči na Sv. Petra cesti št. 32, je bila danes zjutraj v stolni cerkvi iz žepa ukra-

dena denarnica z dvema kronama. Policija je prišla neko brezposelno dekle, ki je sedela z Marenkovo v klopi in je sumljiva, da je tatvino izvršila.

— Vspanju okraden. Hlapcu Florijanu Gregorčiču na Radeckega cesti št. 3, je bila ponoči v hlevu »pri Virantu«, ko je spal, iz žepa ukradena denarnica, v kateri je imel okoli 5 K denarja.

— Izgubljene reči. V šolskem drevoredu je izgubila danes dopoldne Katarina Celič, vratarjeva žena iz Trsta, denarnico, v kateri je imela dva bankovca po 20 K in tri zlate po 20 K. — Na poti od nunske cerkve skozi »Zvezdo«, Wolfvo in Spitalske ulice, je izgubila dne 9. t. m. neka dama iz Gorice zlato uro in zlato verzičo.

— Društvena godba priredi jutri v nedeljo koncert pri »Gambirinu« J. Kenda. Začetek ob 7½ uri. Vstop prost.

— Delovanje mestne posredovalnice za delo in službe. Od 4. do 10. decembra je dela iskalo 6 moških in 20 ženskih delavcev. Delo je bilo ponudeno 7 moškim in 20 ženskim delavcem, v 22 slučajih je bilo delo sprejeto. Od 1. januarja do 10. decembra je došlo 2757 prošnji za delo in 2629 deloponudb. V 1642 slučajih je bilo delo sprejeto. Delo dobe takoj moški: 1 vrtnar, 1 najemnik vrta, 2 kočijaža, 4 konjski hlapci, 1 vajenec za izdelovanje glasovirjev; ženske: 1 kolektantinja, 1 prodajalka, 4 natakarice, 5 deklek k otrokom. Službe iščejo moški: 1 mašinst, 1 mizar, več trgovskih slug; ženske: 1 blagajničarka, več računajočih natakaric, kuharica in drugih poslov. Oddati je 8 stanovanj po 2 sobi in več mesečnih sob. V najem se iščejo stanovanja z 2 in 3 sobami. Pismenim vprašanjem je priložiti znanje za odgovor.

— Hrvaške novice. Za pravoslavnega škofa v Temešvaru je izvolila škofijska sinoda v Karlovcih arhimandrita dr. Jura Letića. — Želenica Belišće — Valpovo — Osek se začne kmalu graditi. Med Večinom — Dolnjim Miholjcem — Beliščem, Valpovem in Osekom se npelejo za osebni promet tudi avtomobili ter so podjetniki motorje že naročili. — 20-letnica Khuen-Hedervaryjevega banovanja. Kakor je bila lažjivost v vsem postopanju grofa Khuen-Hedervarya, tako je tudi 20-letnica njegovega banovanja. Dne 10. decembra bi bilo res 20 let, odkar je zasedel banksko stolico, toda umakniti se je moral že davno. Vendar so mu njegovi mameluki, poslanci „narodne“ stranke, priredili v Budimpešti slavo 20letnice. 70-letnico Zmaj-Jovana Jovanovića praznovajo nočjo v Oseku zelo slovesno. — Ban grof Pejačević je pristopil raznim kajizevnim umetniškim in dobrotelnim društvom ter plačal pristopnine skupno 4200 K. Tudi banica je pristopila šestim ženskim društvom ter plačala vsakemu po 40 K. — Zaradi vojaške tragedije v Bileku so vsa zaslizevanja zaključena ter se snide vojno sodišče prihodnji teden v Sarajevu.

— Najnovejše novice. — Važna razsodba upravnega sodišča. Na pritožbo galskega deželnega odbora je razsodilo upravno sodišče, da se od deželnih zgradb, ki so prepuščene erarju v porabo proti najemni, kakor n. pr. stanovanja za orožnike, vojašnice itd. ne sme pobirati hišno-obrestni davek. — Boj med delavci. Tovarna za stroje v Oseku je odpustila vse delavce, ki so se udeležili štrajka ter si naročila novih delavcev. Odpušteni delavci pa so pričali novodošlo na kolodvoru ter jih napadli. Eden napadenih je streljal z revolverjem ter ranil nekoga napadalca nevarno. — Nobelove nagrade. Mirovna nagrada se je prisodila Raudalu Cremerju, dasi je vsakdo pričakoval da jo dobi baronica Suttner. Tudi nagrade za literaturo ne dobi Ibsen, temuč Björnson. Profesor Finsen, ki je dobil nagrado za medicino, podaril je 50000 K za neko zdravilišče. — Samomor. Med Gorico in Korminom se je vrge pred tovorni vlak neznan mož, ki ga je vlak uprav zmel. — Časopis za slepce je začel izhajati na Dunaju. Črke so s pikami izbočene, da jih je mogoče tipati. Zaradi ponarejanja važnih listin je obsodilo vojno sodišče v Frankobrodu podpolkovnika Götzla pl. Schönlfiessa v poltretjo leto ječe. — Angleška kraljica v nevarnosti. V gradu Sandrighamu je nastal ponoči v sobi nad kraljičino spalnico požar. Neke dvorna dama je nevarnost opazila še o pravem času ter spravila kraljico iz spalnice. Kmalu na to se je udrl goreči strop. — Zaroko ruskega velikega kneza Cirila z veliko kneginjo Hesensko,

ki je ločena od svojega moža, je preprečil car z ozirom na razliko vere in sorodstvo. — Rothschild umrl. V Monaku je umrl baron Artur Rothschild, sin londonskega Rothschilda.

— Obravnava proti Sv. Vavčavski posojilnici. V četrti tek se je predložilo porotnikom 68 vprašanj in sicer 66 glavnih in 2 event. vprašanja. Glede patra Drozda je sodišče stavilo 10, glede Kohouta 9, glede Bilija 3, glede Grünvalda 1, glede Heroika 17 in glede Peke-landerja 28 vprašanj. Obe eventualni vprašanja se nanašata na Heroika in Pekeländerja, ako nista iz vršila poverjenja pod otežujočimi okolišnostmi. Nato je prišel govoriti državnega pravdnika namestnik dr. Berg. V uvodu je naglašal, da se je Sv. Vavčavska posojilnica takoj sprva že nahajala na slabih nogah, ker ji je nedostajalo kapitala; pozneje je mnogo izgubila, ker je posojevala denar na dvomljive hipoteke; pomankljaj je znašal že leta 1876. 170000 gld. Ko je Drozd vstopil v posojilnico, je primanjkljaj vedno rasel, ker so se navzile pasivnosti zavoda dovoljevale visoke remuneracije in subvencije in vsled nepošteno manipulacije s falsifikacijami knjig in računov je deficit dosegel milijone. Glede patra Drozda je rekel državni pravdnik, da se je sicer pri njem našlo relativno malo denarja, to pa samo zbog tega, ker je ostalega kje skril. Dokazano pa je, da je Drozd tako Kohouta, kakor Orta, ki sta notorično kradla, varoval s svojo avtoriteto. Izvedenci so pozitivno izjavili, da je bilo Drozdu stanje posojilnice natanko znano, saj je on sam l. 1868 ukazal, da se naj aktivna s pomočjo neke fiogirane postavke povišajo. Da je Drozd kriv, dokazuje tudi dejstvo, da je napel vse sile, da bi preprečil revizijo posojilnice.

— Zastrupljenje mož. V Voršmarionu na Ogrskem je nedavno nagloma umrl kmet Jurij Tiszak. Zdravnik dr. Hanus je potrdil, da ga je zadela srčna kap. Pozneje pa je nekdo sodišču naznanil, da je Tiszaka zastrupila lastna žena. Obdukcija je v trupu res našla strup. Žena je tajila ter se sklicevala na zdravniško izjavo. Tedaj pa so priče potrdile, da je žena z zdravnikom imela grešne zveze še za moževega življenja in da iste po moževi smrti nadaljuje. Predstavljena dr. Hanusu iz oči v oči, je žena izpovedala, da je po navetu zdravnikovega moža zastrupila, zdravnik ji je tudi preskrbel strup. Nadalje se je dognalo, da dr. Hanus ni imel zveze samo s to ženo, temuč še s štirimi drugimi ženami, kojih može so naglo na čuden način umrli. Te žene je dr. Hanus z grozno tajnostjo navezal popolnoma nase ter so mu morale dajati tudi denar in druge dragocenosti. Pričakuje se, da zaprejo še več vdov, katerim so može naglo umrli.

— Bogati ponarejalci denarja. V Varšavi se vrši sodna razprava proti 32 osebam, ki so obdolžene ponarejanja denarja. Med njimi so tudi bogati bankirji, ki so obtoženi, da so že dalje časa delali bankovce po 500, 25 in 5 rubljev. Razprava bo trajala okoli 4 tedne.

— Župnik — pedagog s palico. Župnik Ferd. Katzelberger v Ofenbachu na Avstrijskem je nedavno 10letnega učenca Pichelmana v šoli tako pretepel, da je deček par tednov ležal ter sta dva zdravnika zdravila. Kmalu na to je župnik zopet pretepel dva učenca ter jima potem rekel: „Tako, sedaj pa idita domov ter se uležita kakor Pichelmann. Meni se itak ne more ničesar zgoditi.“ Pa se mu je vendar zgodilo. Obsojen je bil v globo 30 kron.

— Vražarstvo pri Romunih. V Abrudbanyu na Ogrskem je umrla te dni stara ženica, o kateri je trdilo romunsko prebivalstvo, da je čarovnica. Da bi ne hotila po smrti ljudi sesat kot volkodlak (krvoses), prebodli so ji z razbeljenim raznjem srce, ji natlačili v usta starih podkov in žbljiv ter jo položili v krsto s trebuhom navzdol. Policija je za vse to prepozno zvedela ter išče krivce.

— Posli podkancelarja. Mesto umrlega profesorja Mommsena je izvoljen za podkancelarja »društva za znanost in umetnost« profesor dr. Auwers. Pri tej priliki se je oživila stara anekdota. Ko je bil leta 1886. izvoljen za podkancelarja Helmholtz, podal se je h kancelarju Ad. Menzelu vprašat, kakšni so mu novi opravki. Menzel mu je odgovoril: »Kakor je meni svoječasno kancelar Ranke kot podkancelarju rekel, rečem tudi jaz vam: Kot podkancelar nimate drugega posla, kakor čakati, da jaz umrjem, da postanete potem kancelar.«

— Dva sleparja. 25letni agent Avgust Jonke iz Oplotnice pri Konjicah in 28letni bivši poštni pisar Ludvik Lampe iz Trebnega sta skupno

sleparila po Gradcu. Posebno občutno sta odrli krojača Sollaka, ki je posojeval Lampetu denar, češ, da je sin bogatega rentnerja v Ljubljani. Jonke je bil osojen v 15mesečno ječo, Lampe pa v 6mesečno ječo. Oba prideta po prestani kazni pod policijsko nadzorstvo.

— Za svinjako čast. Da svinja ni tako zabita, kakor se navadno sodi, dokazal je ravnokar prof. dr. V. Marshall v 15. knjigi svojega dela „Svetovne živali“. Učenjak dokazuje, da se da svinja prav dobro izveždati, ker ima fino razvit sluh in vonj, pa tudi možgan ima primeroma veliko. Neki angleški častnik je imel svinjo, ki jo je rabil na lovu, da mu je zasledovala sluke.

— Lepo tekmovalje. Pred Božičem se po Parizu nabirajo milodari za mestne reveže. Med Rothschildom in bogatim trgovcem Blanchardom se tedaj vselej vname tekmovalje, kateri bo več daroval. Dosedaj je vedno premagal Rothschild Blancharda. Letos pa je daroval Rothschild 100000 frankov, Blanchard pa 103500 frankov.

— Sadovi celibata. V Namuru v Belgiji so obsodili te dni župnika J. Salensa iz Francoske, obdolženega, da je zlorabil mlade dečke. Svinjski celibatar se je izgovarjal, da ga včasih napade vročnica, ter tedaj ne ve kaj dela. Bil pa je že leta 1899 zaradi istega zločina obsojen v enoletno ječo in 200 fr. globe. To pot so mu za njegovo vročnico prisodili 4 mesece ječe. — Pred kazensko zbornico v Hanau-u na Nemškem pa je stal te dni katoliški kaplan Peter Knipp, obtožen ravnotakih svinjarji. Že meseca marca ga je obsodilo deželno sodišče v Drazdanih v dveletno ječo, ker se je pregrešil kot katehet nad svojimi učenci. Zavlačeval je nastop kazni, med tem pa padel zopet v celibatarsko svinjarijo. Njegove žrtve je par tucatov malih dečkov. Pop se je delal blažnega, toda v norišnici v Marburgu so ga proglasili za simulant. Obsojen je bil v 4 leta ječe, tedaj ima skupno za prese-deti 6 let.

— Farška kuharica. Porotniki francoskega okraja Youne so zadnji teden oprostili vdovo Saby, ki je ob-strelila župnika Robineta. Obtoženka je pripovedovala, da je leta 1895 iskala po inseratu klerikalnega lista „Soleil“ službe. Par dni na to je dobila pismo župnika Robineta iz Saints-en-Puisaye, ki jo je povabil na sestanek. Duhovni gospod, okroglihočni in trebušasti 55 let stari možiček ji je takoj rekel: „Pri meni je dobra služba. Se dobro je, dobro pije, skupaj spi ter se tika.“ Vdovici, ki je še najbrže imela tudi vročo kri, je ponudba ugajala. In zgodilo se je, kakor je župnik obetal. Dobro sta jedla, dobro pila itd. Obtoženka je tudi izpovedala, da je imela prvi intimni sestanek z župnikom v zakristiji. Župnik pa ji je kmalu povedal, da ji ne more dajati velike plače. In vdovica je na plačo celo rezignirala pod pogojem, da jo župnik preskrbi tudi za starost. Se več kupovala je celo iz svojega razna darila. Dasi sta se tikala, ni bil župnik sčasoma več ljubezniv ž njo. Kadar ga je zgrabila jeza, je prišel v kuhinjo ter ji zmetal posodo skozi okno, kuharico pa pretepel. Vkljub toliki „neznosnosti“ pa je prišla kuharica v „drugo stanje“. Končno se je je župnik naveličal, ji izplačal za 7letno zvesto službovanje 500 frankov, in razšla sta se. Ko je prišla pozneje vdovica župnika spominjat da ji je premalo plačal, zastavila ji je na pragu župnišča neka mlada ženska pot rekoč: „Danes je moj ljubček. Sedem let si bila njegova priljeznica. Sedaj je vrsta na meni.“ In zapodila jo je v župnikovem imenu. Iz maščevanja je vdova pričakovala župnika pred cerkvijo ter ga obstrelila.

— Obglavljeni minister. Ministra zunanjih zadev na Koreji so nedavno obglavili. Cela dežela je zadovoljna s to strogo cesarjevo obsodbo. Ministrova obsodba je baje v zvezi s kitajskemu rusko afero. Minister se je poklaskomni denarja ter se dal podkupiti od neke tuje vlade, ali japonske ali ruske, se ne ve. Z druge strani se zopet zatrjuje, da je bogate gosde špekulantom po sramotno nizki ceni.

— Strašna nesreča se je pripetila te dni v Ustju ob Labi. Na ondotnem ribniku so se drsali nekateri mladi dečki in deklece po tankem ledu, dasi jih je policaj dvakrat nagnal. Hipoma pa se led udare in šest oseb je zginilo v vodi. Enega dečka in eno dekleco so rešili, utonili pa so: 15letna Franja Vire, 17letna Mar. Uimann, 14letni Fr. Libiš in 15letni Rud. Čeh.

— „Darila med živimi.“ Marzilska kazenska zbornica se bavi z zelo interesantnimi goljufijami razpuščenega jezuitskega reda. Nedavno je umrla tam zelo bogata stara dama, ki je bila popolnoma pod vplivom jezuitov. V oporoki je zapustila celo svoje premoženje neki ženski, katero je v življenju jedva poznala, dočim edini brat pokojnice ni dobil niti

krajcarja. Ker je slutil, da je pode-
dovalka le posredovalna oseba za
izgane jezuit, vložil je bratstvo
na razveljavljanje oporoke. Pri hišni
preiskavi v stanovanju te srednje
ženske se je bratova sumnja potrdila.
V njenem stanovanju so našli polne
zaboje cerkvenih posod, mašinskih
oblačil itd., v skupni vrednosti pa
stotisoč frankov. Komisija je šla tudi
v zgornjo nadstropje hiše ter našla
bogato urejene altare, kjer so jezuiti
ravno maševali svojim privržencem.
Proti notarju, ki je delal oporoko, in
proti nekaterim jezuitom se je vpe-
ljala kazenska preiskava.

*** Čujte, trgovci!** Na Nem-
škem izda največ za inzerate naj-
brže tvrdka Rudolf Hertzog v Ber-
linu, ki plačuje za inzerate na leto
480.000 kron. Ustanovitelj tvrdke
je že hotel enkrat opustiti vsako
reklamo. Toda v najkrajšem času se
je prepričal, da bi to uničilo nje-
govo trgovino. On sam pripo-
veduje tako: »Ko sem svojo re-
klamo popolnoma reducirai, je bila
moja trgovina tako slaba, da bi bilo
bolje, ako bi jo bil docela opustil. Nato
sem jel znova inserirati. V prvem letu
sem porabil za to 1250 mark in moj
denarni promet se je zvišal za
36.000 kron; v tretjem letu sem
porabil za inzerate 12.000 mark, de-
narni promet je znašal več stotisoč
mark, sedaj pa znaša milijone
in moj dobiček je sorazmeren
denarnemu prometu. Za vse,
kar imam, za svoje svetovno znano
ime, za bogato trgovino, se imam
zahvaliti ne le svojemu realnemu po-
slovanju, ampak v 99 odstotkih ve-
likanski moči časniških reklam. Jaz
sem popolnoma prepričan, da se
dandanes ne more nobena
trgovina povzdigniti in do-
našati dobička, ako se ne za-
teka k časopisni reklamii!«

Ameriška jabolka. Te
dni je prišel v Bremen parnik
»Maine« iz New Yorka, ki je pripeljal
22.929 sadov in 1540 zabojev ameri-
ških jabolk, največja desedanja po-
siljatev jabolk iz Amerike.

*** Anarhisti na Bolgar-
skem.** K bogatašu Ivanu Geršovu v
Sofiji sta prišla nedavno dva človeka,
potegnili iz žepov revolverje ter zahte-
vala 100.000 frankov za macedonski
odbor. Gešov je izjavil, da je pripravljen
dati zahtevano svoto, ako se izka-
žeta, da sta res odposlanca macedon-
skega odbora. Za odgovor sta mu po-
kazala zabojček dinamita ter zagrozila,
da zleti hiša v zrak, ako ne da takoj
denarja. Gešov jima je izročil dva čeka
za 140.000 fr. Drugi dan je prišel k
njemu neki Nikolov, da mu čke
izplača. Dočim mu je Gešov štel denar,
prišla sta od zadaj dva njegova rojaka
ter lopova zgrabila. Njegovega sokrivca
pa orožniki niso upali prijeti, ker je
grozil z dinamitom.

Saharski cesar. Sanjarski
milijonar Lebaudy, ki se je samo-
pravno proglasil za cesarja Sahare,
neutrudno nadaljuje vse priprave za
uresničenje svoje misli. Na Angleškem
je kupil na 16.000 modernih pušk,
nekoliko velikih topov in več vsakovr-
stnega vojnega materiala. Vse to je
poslal v svojo bodočo prestolnico Trojo
v Sahari. Tudi je najel 500 Švicarjev
za svojo prvo telesno stražo. Gardi bo
zapovedoval neki bivši angleški polkov-
nik. Razum tega namerava Lebaudy
upeljati v Sahari vojaško obveznost ter
rekrutirati vse svoje črne podanike.
Čas je že, da se oblasti postavijo na
pot bogatemu norcu sicer se zna priti
do pobojev.

Književnost.

— **„Zvonček“.** Vsebinska 12.
številka: 1. Moč. E. Gangl. Pesem. 2.
Stara mati. Borisov. Pesem. 3.
Božič gre Borisov. Pesem. 4. O
svetem letu Ivo Trošt. Povest. 5.
V spomin na dobo cvetja. Podoba v
barvotisku. 6. Božič. Stepenko.
Povest. 7. Sveti Miklavž. Borisov.
Pesem. 8. Jurij baron Vega. Maks o
Pirnat. Žiljenjepis s tremi podo-
dami. 9. Iz čitanke grofa Leva Ni-
kolajeviča Tolstega. Solovej. Po-
vesti. 10. Zapuščena. C. Golar. Pe-
sem. 11. Pripovedka o naprstniku.
Minka. Pirčeva. Povest. 12.
Kako je bil zajec obsojen na petin-
dvajset. Fr. Črnagoj. Povest. 13.
Poek in sabava. Aj, na okna... A.
Kosi. Uglasbena pesem. Novice in
rešitev demanta. 14. Ob sklepu če-
trtega letnika.

— **Izvestija S. Peterburg-
skega Blagotvoriteljnaga ob-
ščestva.** To je naslov novi, v rus-
kem jeziku izhajajoči reviji, katero iz-
daja že drugo leto slovansko dobro-
delno društvo v Petrogradu. Ta važni
in zanimivi mesečnik, ki ga urejuje N.
N. Korabljev, stane na leto 4 rublje.
Urednik sam je jako nadarjen knji-
ževnik, pri „Izvestijah“ pa sodelujejo
odlični pisatelji, znanstveniki in politiki
raznih slovanskih narodov. List prinaša
popolne znanstvene razprave iz go-

dovine, književnosti, verstva in na-
rodopisja Slovanov; dalje poročila o so-
dobnem političnem in kulturnem živ-
ljenju vseh slov. narodov, dopise iz raznih
slovanskih. V novemberskem šestiču pri-
naša list poleg raznih drugih, zanimivih
spisov tudi obširno razpravo o Sloven-
cih. Pisatelj te razprave se bavi zlasti
z razvojem narodne ideje med Slovenci,
potem s prizadevanji za germanizacijo
obmejnih Slovencev in končno z borbo
med narodno-napredno in med kleri-
kalno stranko. V tem oziru bi priporo-
čali zlasti tistim, ki očitajo narodno-
napredni stranki da je premalo sloven-
ska naj bere to razpravo. Iz nje nam-
reč lahko spoznamo, da so cilji na ka-
tere deluje narodno-napredna stranka
slovanski, da je delovanje te stranke
in boj proti klerikalstvu eminentno slo-
vanskega pomena in da se s tem de-
lovanjem kar največ stori za uredni-
čenje slovanskih idealov.

— **Dr. Gjuro Šurmin: Hr-
vatski preporod.** Od godine
1790. do 1836. Zagreb. Tisak Dioničke
tiskare. Ilirska doba spada med naj
lepše v narodnem življenju Hrvatov,
a doslej Hrvatje niso imeli temeljite in
vsestranske zgodovine te dobe. Kakor
se pri nas Slovencev zgodovinarji raje
pečajo s studiranjem rimskih črepinj
nego z zgodovino kmetijskih plovov,
protestantske dobe in francoske
okupacije, blizu tako je tudi med Hr-
vati. Prof. Šurmin je sedaj podal Hrvat-
tom zgodovino njihovega narodnega
preporoda. Spisal jo je — to se vidi
že pri prvem čitanju — na podlagi
doslej popolnoma neznanjih virov. Tudi
slovanski literarni zgodovinar najde
v tej knjigi mnogozanimivih podatkov.
Zeleti je, da bi kmalu zagledal dan
tudi drugi del te knjige.

— **Zagorka: Vlado Sa-
rečić.** Izvorna pripoved iz Zagrebač-
koga života. Zagorka se imenuje jako
marljiva sotrudnica „Obzora“. Pridobila
si je kot pripovedovalka dobro ime. V
pričujoči povesti je kaj naravno po-
pisano zagrebsko življenje.

— **Milan Marjanović:**
Fragmenti. Med najmlajšimi Hrvat-
skimi pisatelji je Milan Marjanović
eden najnadarnejših. „Fragmenti“ obse-
gajo ciklus prav duhovitih črtic po
uzoru Ivana Turgenjeva poezij v
prozi.

— **M. Milanović: Kalugjer.**
Spjev. Sarajevo 1903. To je Epos v
verzih poln rodoljubnega zanosa, in
domoljubnega ugnja.

— **Em. Šl. z Lešegrada**
ima kot pesnik v Čelih dobro ime.
Sedaj je obelodanil dramo v treh de-
janjih „Podpora života“. Snov je vzeta
iz sodobnega življenja.

— **Milan Marjanović: Hr-
vatski pokret.** V „Crveni Hrvatski“
je izšli nedavno vrsta feljtonov, v ka-
terih se kritično osvetljujejo poli-
tične in strankarske razmere na Hrvat-
skem. Pisatelj je te listke zbral v tej
knjigi. Bere se prijetno, a jeli res vse
tako, kakor piše pisatelj, nismo kom-
petentni soditi, zdi se nam pa, da ni
vse tako.

— **Sjезд slovanskyh no-
vinařu v Plzni.** Uspøadel Rajmund
Cejnek. V tej brošuri je popisano le-
tožnji shod slovanskih časnikarjev v
Plzni. Med drugim se čita v brošuri,
da slovanski listi niso nič poročali o
tem shodu.

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj 12. decembra. V današ-
nji seji gospodske zbornice je ministrski predsednik dr. pl.
Körber ob treh popoldne nazna-
nil, da je zasedanje držav-
nega zbora odgodeno. Pred
tem je bila sicer kratka, a vele-
pomembna debata o Madjar-
om dovoljenih koncesijah
glede armade. Vse tri stranke
gospodske zbornice so se zedinile,
da sprožijo to vprašanje potom
posebne interpelacije. To inter-
pelacijo je vložil knez Alfred
Windischgrätz. Min. predse-
dnik Körber je kot odgovoril. Na-
pravil je najprej nekaj komplimen-
tov gospodski zbornici, potem pa
izjavil, da stoji vlada slej ko
prej na stališču, da se smejo
nagodbni zakoni samo v
medsebojnem porazumlje-
nju premeniti, nikakor pa
ne enostransko. Kar se tiče
armade, je ministrski predsednik
proglasil, da je vsak poskus, mo-
titi edinstvo armade, hu-
dodelstvo, in da bo vsak tak
poskus odločno zavrnjen. Na
predlog grofa Thuna je zbornica
sklenila, da se o tem vladnem od-
govoru takoj otvori debata. Knež

Windischgrätz je v tej de-
bati povedal, da je že pred
meseči pisal Körberju pismo, v
katerem je pojasnil svoje pomi-
sleke glede madjarskih armadnih
zahtev. Grof Thun se je sklice-
val na Kossuthovo izjavo, da so
Madjari glede armade do-
segli koncesije, o katerih
se jim pred leti še sanjalo
ni. Govornik je pozivljaj vlado,
naj stori vse, kar je mogoče, da
se prepreči ustanovitev
posebne ogrske armade. Ko
pa bi se to ne posrečilo, potem
bi Cislitvanska pač morala skr-
beti, da ne bo plačevala tro-
škov za ogrsko armado in ne
bo igrala vloge potrpežljivega ja-
njeta. Thun je vzel z zadoščenjem
na znanje vladno izjavo, da se
Madjarom ni še ničesar defi-
nitivnega zagotovilo. Rekel
je, da bi vlada v boju proti ma-
djarskim aspiracijam imela vse
narode Cislitvanske na svoji strani
in končno izrekel željo, naj bi že
razmere v dunajskem parlamentu
postale normalne.

Dunaj 12. decembra. V tu-
kajšnjih političnih krogih vlada
mnenje, da vzbudi današnja raz-
prava v gosposki zbornici na
Ogrskem velikanski vihar.

Dunaj 12. decembra. „Frem-
denblatt“ poroča, da je vojno
ministrstvo res izdalo ukaz glede
učenja polkovnih jezikov, a to ni
reservatni ukaz. Nemškimi oficir-
jem se naroča, da se nauče vsaj
en nemški jezik, ki se govori v
državi.

Praga 12. decembra. „Nár.
Listy“ javljajo, da bo novi vo-
jaški kazenski postopnik določal
ravnopravnost vseh jezi-
kov, tako da bodo vse narod-
nosti deležne istih pravic, kakor
so obljubljene Madjarom.

Budimpešta 12. decembra.
Poslanska zbornica bo imela v
ponedeljek sejo v namen, da bi
Tisza mogel odgovoriti na izva-
janja v današnji seji dunajske go-
spodske zbornice.

Budimpešta 12. decembra.
Posl. Barabas je danes vstopil
v uredništvo lista „Magyar Or-
szag“.

Poslano.

Domoljubni rojaki!

Družba sv. Cirila in Metoda je
izdala

koledar za leto 1904.

Koledar je ob enem »Vestnik«
za družino XVI. in XVII. to leto.
Cena koledarja je kron 120. Vod-
stvo družbe sv. Cirila in Metoda Vas
vkljudno prosi, da kupujete ta druž-
beni koledar ter zahtevate od-
ločno, da imej vsaka slovenska
knjigotrdnica, trgovina s papirjem in
vsaka trafika ta koledar na prodaj.
Tem potom olajšujejo težavno breme,
ki ga ima družbino vodstvo. Bratje
Čehi toliko žrtvujejo za obrambo svo-
jega naroda — Slovenci, manji narod,
bi morali torej primeroma več žrtvo-
vati č čehov.

Trgovci naj se zglašajo direktno
pri vodstvu. Za trgovca stane kole-
dar K 120 z 20% popustom ob na-
prej vplačani svoto. (3220—1)

Dolžnosti slovanskega trgovca so:

- 1.) Dopisovati v slovanskem
jeziku, bodisi z Nemcem ali Lahom.
- 2.) Zahtevati od tvrdk sloven-
sko dopisovanje, račune, naznanila
potnikov itd.
- 3.) Zahtevati od tvrdk sloven-
ščine zmožne potnike.

Tako združeni storili bomo ve-
liko za sveto narodno stvar!

Narodno zdravilo. Tako se sme imeno-
vati bolesto utešujoče, mišice in živce kre-
pijoče, kot mazilo dobro znano „Mollovo
francosko žganje in sol“, katero se splošno
in uspešno porablja pri trganju po udih in
pri drugih naslednjih prehlajenja. Cena ste-
klenici K 1.90. Po poštnem povzetju razpo-
silja to mazilo vsak dan lekarnar A. MOLL,
c. in kr. dvorni zalagatelj na DUNAJI, Tuch-
lauben 9. V zalagah po deželi je izrecno za-
htevati MOLL-ov prepotat, zaznamovan z
varstveno znamko in podpisom. 2 (10—16)

Slovenci in Slovenke! Ne zabite
družbe sv. Cirila in Metoda!

Proti kataru se
uporablja naino-
vejši eter „For-
man“, ki so ga
žepogosto zdra-
vniški spoznali
za idealno de-
lujoče zdravilo
proti nahodu.
„Forman“ je z
mentolom klo-
rovantetermen-
thyla. Za lažji
nahod naj se
uporablja „For-
manova bata“
(pušica 40 vin.) za hujši nahod pa „For-
manove pastile“ (75 vin.) za vdihavanje s po-
močjo vdihavalne steklenice. Učinek je fra-
panten; čudovit in zlasti v početku na-
hoda presenetljiv. „Forman“ se dobiva v
vsaki lekarni. (2825—5)

Dobro domače zdravilo. Med
domačimi zdravili, katera se rabijo kot bo-
lečine olajšujoče in odvrčajoče mazanje
pri prehlajenju itd. zavzema v laboratoriju
Richter-jeve lekarnar v Pragi izdelano
LINIMENT. CAPSICI COMP. s „sidrom“
prvo mesto. Cena je nizka: 80 h. K 1.40
in K 2.— steklenica. Vsaka steklenica se
nahaja v elegantni skatli in jo je spoznati
po znanem sidru.

„Le Délice“
cigaretni papir, cigaretne stročnice.
Dobiva se povsod. (705-39)
Glavna zaloga: Dunaj, L. Predigergasse 5.

Edino čistilo za zobe brez kislin
ki so ga zdravniki preizkusili in p riporočili
je pristni

Anatherin

c in kr. dvornega zobnega zdravnika dr.
J. G. Poppa, Dunaj, XIII/6.

Pristen le v gori vpodobljeni steklenici
z višnjevo franc. etiketo (zlat tisk) in mojo
firmo po K 2.80, K 2 in K 1.

„Že več let rabim samo Vašo ustno in
zobno vodo „Anatherin“ in se vselej, kadar
mi je zmanjka, bojim, da me začno boleti
zobje, ali da jih celo izgubim. Le Vaša ustna
voda mi hrani zobe sveže in zdrave.“ A.
Spitalsky, veleposelnik.

„Anatherin“ creme za zobe v
lončkih je kaj prijetna in zobe temeljito
čisti, jih ohranjuje zdrave in svetlebele.
Komad po 60 vin.

Dobiva se v lekarnah in boljših trgo-
vinah, kakor tudi pri F. M. Schmitt v
Ljubljani. (2966—2)

**Zdravilski
konjak**
zajamčeno pristni
vinski destilat pod
stalnim kemiškim
nadzorstvom.
**Destilerija
Camis & Stock
Trst-Barkovlje.**
1/2 steklenica K 5.—, 1/4 ste-
klenica K 2.60. — Na prodaj v
boljših trgovinah. 6

ALBOFERIN

redilno in krepično sredstvo.

Redi kri, jači živce, pospešuje slast do jedi.

Klinično preizkušeno; odlični
zdravniki ga priporočajo za slabo-
krvne in prebolele ljudi in slabotne otroke.
Na prodaj po vseh lekarnah in drogerijah,
kot prašek 100 gr K 5.—, v tabletah 100
kosov K 1.50 in v čokoladnih tabletah 100
kosov K 1.80. Poslednje nalaže za
otroke. (2998—8)

Vprašajte svojega zdravnika.

Proti zobobolu in gnilobi zob

izborno deluje dobro znana
antiseptična

Melusine ustna in zobna voda

katera utrdi dlesno in odstranjuje
neprijetno sapo iz ust.

1 steklenica z navodom 1 K.

Melusine zobni prašek

1 skatijica 60 vin.

Razpošilja se vsak dan z obratno pošto.

Edina zaloga.

Zaloga vseh preizkušenih zdra-
vil, medic. mil, medicinskih
vin, specialitet, najfinjših par-
fumov, kirurških obvez, sve-
žih mineralnih vod i. t. d.

Dež. lekarna Milana Leusteka

v Ljubljani, Resljeva cesta št. 1
poleg novozgrajenega Fran Jožetovega
jubil. mostu. (2905—47)

Pri zdravljenju različnih ran
se mora paziti, da se rana šele takrat po-
polnoma zaceli, ko se je že odstranilo iz
nje vse nezdrave dele. Kratko povedano,
rana se mora obvarovati pred vsako ne-
snago in se mora uporabljati za obvaro-
vanje pred vnetjem sredstvo, ki hladi in
olajšuje bol. Staro, dobro domače sredstvo,
ki k temu dobro služi, je najbolj znano
„praško domače mazilo“ iz lekarnar
B. Fragner, c. kr. dvorni založnik v Pragi,
ki pa se dobiva tudi v tukajšnjih lekarnah.
Glej inserat!

Novo kovani 2211-26
dvajsetkronski zlati
se ne svetije tako
kakor luč ideal-žarnic.
Ilustrovane cenike pošilja zastoj
in poštino prosto
podjetje za izdelovanje ideal-žarnic
HUGO POLLAK, Dunaj VI, Wallgasse 34.

Darila.

Družbi sv. Cirila in Metoda so od
1. do 8. decembra poslali prispevke p. n.
gg. in društva: „Slov. Narod“ 5 K, „Slove-
nec“ 3 K, ženska podružnica v Trbovljah
106 K (po „Sl. Nar.“), podružnica za Beljak
in okolico 50 K, A. Koder v Breznici 10 K,
J. Drenek v Podgorju 10 K, Iv. Rojec v
Biljah 620 K, Jos. Vidmar v Žireh 6 K, J.
Hudovernik v Kranjski gori 520 K, J. Ko-
zoder pri Sv. Urbanu nad Ptujem znano
450 K, dr. Ed. Volčič v Novem mestu 420 K,
Gr. Presečnik v Frankolovem 365 K, V.
Preglej v Vuzenici 362 K, Jos. Zupan v
Dolini 350 K, Fr. Dular v Bosni. Gradiški
320 K; po 5 K: O. Skalč v Novem mestu,
Vl. Tomec v Divači, Jos. Nagoda v Trebel-
nem, P. Šveglj v Mavrožu, Fr. Zorko v St.
Jerneju, Iv. Vončina v Ljubljani, F. Malga
v St. Pavlu, A. Bizer v Grabstajnu, A. Ma-
šera v Kanalu, A. Križnič v Kanalu, Ivan
Lončar v Ljubljani, Fr. Kuralt v Zagrebu,
V. Rihar v Polhovem gradu, Iv. Ambrož v
Pulju; Mohorjani: v Vremah 4 K, franči-
škanski v Ljubljani 2280 K, v Oseku pri
Sempasu 6 K, Fr. Sv. Heleni 350 K, pri
Sv. Jurju ob j. 19 K, pri Sv. Lovrencu
nad Mariborom 3 K, v Biljah 1280 K, v
Ribnici (Staj.) 8 K, v Batujah 12 K, pri Sv.
Križu nad Litijo 350 K, v Legatu 10 K.
— Razum teh je za družbeni „Koledar“
321 odjemnikov poslalo 49262 K, moj temi
9 po 4 K in 14 po 3 K. Žal, da radi pišlega
prostora ne moremo objaviti vseh imen.

Blagajništvo družbe sv. Cirila in Metoda.

Upravištvu našega lista so posla:

Za družbo sv. Cirila in Metoda. Vesela
družba „pri večernicah“ v gostini vrlega
krmčarja gosp. Antona Klavžarja v Breži-
kah 11 kron 40 vin., ko je obhajala god
narodnega trgovca gosp. Frana Varleca.

„Slovenski Narod“

se prodaja v posameznih izvodih po
10 h v sledečih trafikah:

Ljubljana:

- I. Bizjak, Vodmat, Bohoričeve
ulice št. 10.
- L. Blaznik, Stari trg št. 12.
- M. Blaž, Dunajska cesta št. 14.
- H. Dolenc, južni kolodvor.
- M. Elsner, Kopitarjeve ulice 1.
- M. Fava, Spodnja Šiška pri ko-
lodvoru.
- H. Fuchs, Marije Terezije cesta,
nasproti Kolizeja.
- A. Kališ, Jurčičev trg št. 3.
- A. Kanc, sv. Petra cesta št. 14.
- I. Kos, Kolodvorske ulice št. 26.
- iv. Kristan, Resljeva cesta 24.
- A. Kustrin, Breg št. 6.
- J. Kušar, sv. Petra cesta št. 52.
- A. Mrzlikar, Sodnijske ulice št. 4.
- M. Sever, Gosposke ulice št. 12.
- J. Sušnik, Rimska cesta št. 18.
- A. Svatek, Mestni trg št. 25.
- F. Šešark, Šelenburgove ulice št. 1.
- R. Tenente, Gradaške ulice št. 10.

Škofja Loka:

Matej Žigon, trgovina in trafika
na Glavnem trgu št. 34.

Kranj:

Karl Florian, knjigotrdlec.
Bohinjska Bistrica:

Mijo Grobrotek, trgovec.

Zidani most:

Mary Peterman, trafika na kolo-
dvoru.

St. Peter na Krasu:

A. Novak, na kolodvoru juž. želez.

Celovec.

Josip Sowa, časopisni biro.

Gorica:

Josip Schwarz, trafika, Šolska
ulica št. 2 (via scuola 2).

Trst:

M. Bevk, P. Barriera vecchia
(vogal ulice Bosco št. 1).

Mihael Lavrenčič, Piazza Ca-
serma št. 1.

M. Majcen, ulica Miramare št. 1.

St. Stanič, ulica Via Molin pic-
colo št. 8.

Reka:

A. Potošnjak, Via del Molo.

Iščete presenetljivih božičnih in novoletnih daril?

Kupite tiskalni stroj s tipami iz kavčuka, s katerim lahko vsak sam zase tiska. Manjše tiskovine, kakor: vizitnice, naslovne karte, vabila in razna sporočila se v trenutku tiskajo. Res praktično darilo, ki povzroča pri mladih in starih veselje.

Cena popolne tiskarske priprave z vsemi pritiskalnimi:

65 tipk gld.	— 50	253 tipk gld.	2.40
90 " "	— 70	355 " "	3. —
127 " "	1. —	468 " "	3.60
140 " "	1.30	640 " "	5. —
210 " "	2. —	809 " "	6. —

Zelo elegantni ahatni pečatniki z lepim monogramom à gld. 1.50, 2. —, 3.50.

Peresnik s peresom iz 14 karat. zlata, ki se enkrat napolni in se lahko potem z njim več tednov piše, stane gld. 2.50.

Fina denarnica s 4 predali in pečatnikom, ki se lahko ven vzame stane gld. 2. —

Samobarvni pečatnik iz kavčuka s 3 vrstami in ponikljan peresnik s svinčnikom in pečatnikom stane 80 kr. (3175-2)

J. LEWINSON, Dunaj I., Adlergasse 7. Telefon št. 12.179.

Filialka: **Odesa (Ruska), Puškinskaja 16.**

Zastopniki se iščejo. Neugajajoče se vzame nazaj. Ceniki zastoj.

Mehanik Ivan Škerl
stanuje samo

Opekarska cesta št. 38.

Šivalni stroji po najnižji ceni.

Blekle in v to stroko spadajoča popravila izvršuje prav dobro in ceno.

Pneumatik gld. 4-50.

A. KUNST
Ljubljana

Židovske ulice 4.

Velika zaloga obuval

lastnega izdelka za dame, gospode in otroke je vedno na izbiru.

Vsakešna naročila izvršujejo se točno in po nizki ceni. Vse mere se shranjujejo in zaznamujejo. — Pri zunanjih naročilih blagovni naj se vzorec vposlati.

Ign. Fasching-a vdove
ključavničarstvo

Poljanski nasip št. 8 (Reichova hiša)

priporoča svojo bogato zalogo

štedilnih ognjišč

najpreprostejših kakor tudi najfinjših, z zlatom medjo ali mesingom montiranih za obklade z pečnicami ali kahljami. Popraviljanja hitro in po ceni. Vnanja naročila se hitro izvršev.

Alojzij Kraczmer
prodaja in izposojevalnica glasovirjev in harmonijev

Ljubljana Sv. Petra cesta 6.

Največja zaloga glasbenega orodja.

Lastna delavnica za popraviljanje.

Zastopnik c. kr. dvornega in komornega tovarnarja glasovirjev:

L. Bösendorfer.

Ubiralec glasovirjev v glasbenih zavodih „Glasbena Matica“ in „Filharmonično društvo“ v Ljubljani

Modni kamarni. Loško suknjo.

Ostanki
za polovico cene

Sukneno blago
za moške obleke po najugodnejši ceni

priporoča

R. Miklauc
Ljubljana 51

Špitalske ulice št. 5.

Najnižje cene. Največji izbor.

Preobleke. Popravila.

L. Mikusch
tovarna dežnikov
Ljubljana, Mestni trg

Kaj je in kaj obsega ?

ravnokar v c. kr. dvorni in državni tiskarni dovršeno delo, ki sta ga pospeševali vis. c. kr. ministri notranjih zadev in za trgovino:

Avstrijski centralni kataster

Ta doslej prva izdana, na podlagi avtent. uradnih podatkov sestavljena edina popolna

Adresna knjiga za vse Avstrijsko

obsega v 10. oz. 11. zvezkih, ki se lahko posamič kupijo:

Vse protokolirane in neprotokolirane trgovske, industrijske in obrtne obrate in natančno oznamenilo njih protokoliranja.

Vse naslove abecedno urejene po deželah, krajih in obrtih.

Abecedno urejeni zaznamki strok za vse zvezke.

Popolni LEKSIKON KRAJEV in POŠT. (3182-3)

V vsakem zvezku v c. kr. vojaško-geografičnem zavodu napravljeni zemljevid dotične dežele.

Natančno oznamenilo vsake mestne, tržke ali krajevne občine, oziroma kraja.

Pri vsaki občini se tudi dalje natančno razvidi: okrajno glavarstvo in okrajno sodišče, obseg, število prebivalstva, občevalni jezik, cerkvena oblastva, šole, poštne, železniške, paroplovske, brzojavne in telefonske postaje.

Cena zvezkom:

Zv. I. DUNAJ K 13.—	Zv. VI. PRIM. I. DALM. . . K 6.60
Zv. II. SP. AVSTRIJSKO . . 14.60	Zv. VII. TIR. I. PREDARL. . . 12.—
Zv. III. G. AVST. I. SLCB. . . 11.80	Zv. VIII. ČESKO (dva dela) . . 32.—
Zv. IV. ŠTAJERSKO 10.—	Zv. IX. MOR. I. SLEZIJA . . 25.—
Zv. V. KOR. I. KRANJSKO . . 8.—	Zv. X. GAL. I. BUKOV. . . 27.—

Naroča se v

KATASTERSKI ZALOZI, Dunaj IX. Hörlg. 5.

kakor tudi v vsaki knjigotržnici tukaj in v inozemstvu.

Kmetska posojilnica ljubljanske okolice
registrovana zadruga z neomejeno zavezo

V novi lastni hiši

na vogalu Dunajske ceste in Dalmatinovih ulic

obrestuje hranilne vloge po **4 1/2 %**

brez odbitka rentnega davka, katerega posojilnica sama za vložnike plačuje. (304-68)

Uradne ure: razun nedelj in praznikov vsak dan od 8.—12. ure dopoldne in od 3.—4. ure popoldne.

Poštnega hranilničnega urada št. 828.406.

Hamburg-Amerika Linie

Največje najstarejše parobrodno društvo na svetu.

Njega parobrodje obsega 280 velikanjskih parnikov.

v Ameriko zanesljivo v 6 dnevih

direktna najhitrejša prekomorska vožnja z brzoparniki iz **Hamburga v Novi York ali pa v Halifax.**

Brezplačna vsakovrstna pojasnila daje od visoke vlade potrjeni zastopnik:

Hamburg-Amerika Linie

Fr. Seunig v Ljubljani

Dunajska-cesta št. 31 poleg velike mlinice ali šrange

Karel Tambornino
Kongresni trg št. 6

Vslej smrti lastnika oblastveno dovoljena

popolna razprodaja dragotin, zlatnine in srebrnine daleč pod nakupno ceno.

Obenem se opozarjajo p. n. naročniki, ki imajo v delu popravila, da pošljejo najkasneje do 10. januarja 1904 ponje, ker se za pozneje ne more jamčiti.

(3229-2)

Razglas.

Mestna hranilnica ljubljanska
razpisuje

javno pismeno ponudbeno razpravo

za kamnoseška dela, kakor tudi za I. oddelke mizarskih in k tem spadajočih ključavničarskih del

na dan 19. decembra t. l. ob 5. popoldne.

Načrti, proračuni, pogoji in drugi pripomočki razgrnjeni so v tajništvu Mestne hranilnice ob navadnih uradnih urah vsakomur na vpogled.

Ponudbe, v katerih je navesti posamezne cene kakor tudi preračunjene zneske s številkami in besedami, vložiti je v določenem času zapečaten in opremljen s 5 % vadijem, ki ga je določiti na podlagi preračunjenih svot, v uradu Mestne hranilnice ljubljanske.

V ponudbah je tudi navesti, da se podvrže ponudnik vsem stavljenim pogojem.

Na ponudbe, katero ne bodo vsem razpisanim pogojem ustrezale, in na take, katere bi se pogojno glasile ali se prekasno vložile, se ne bode oziralo.

V Ljubljani, dne 11. decembra 1903. (3248-1)

Mestna hranilnica ljubljanska.

Velik krah!

New-York in London nista priznala niti evropski celini ter je bila velika tovarna srebrnine prisiljena, oddati vso svojo zalogo zgolj proti majhnemu plačilu delavnih moči. Pooblaščen sem izvršiti ta nalog. Pošiljam torej vsakomur sledeče predmete le proti temu, da se mi povrne gld. 6-60 in sicer:

- 6 komadov najfinjših namiznih nožev s pristno angleško klinjo;
- 6 komadov ameriških patentiranih srebrnih vilic iz enega komada;
- 6 komadov " " jedilnih žlic;
- 12 komadov " " kavčnih žlic;
- 1 komad ameriška patentirana srebrna zajemalnica za juho;
- 1 komad ameriška patentirana srebrna zajemalnica za mleko;
- 6 komadov angleških Viktorija čaše za podklado;
- 2 komada efektnih namiznih svečnikov;
- 1 komad cedilnik za čaj;
- 1 komad najfinjša sipalnica za sladkor.

42 komadov skupaj samo gld. 6-60.

Vseh teh 42 predmetov je poprej stalo gld. 40 ter jih je moči sedaj dobiti po tej minimalni ceni gld. 6-60. Ameriško patent srebro je skozi in skozi bela kovina, ki obdrži bojo srebra 25 let, za kar se garantuje. V najboljši dokaz, da leta inersat ne temelji na nikakršni slepariji zavezujem se s tem javno, vsakemu, kateremu ne bi bilo blago všeč, povrniti brez zadržka znesek in naj nikdo ne zamudi ugodne prilike, da si omisli to **krasno garnituro**, ki je posebno prikladna kot **prekrasno božično in novoletno darilo** kakor tudi za vsako boljše gospodarstvo. — Dobiva se edino le v

A. HIRSCHBERG-a

ekspozitni hiši ameriškega patentiranega srebrnega blaga na Dunaju II., Rembrandstrasse 19/M. Telefon 14597.

Pošilja se v provincijo proti povzetju, ali če se znesek naprej pošlje.

Cistilni prašek za njo stane 10 kr.

Pristno le z zraven natisnjeno varstveno znamko (zdrava kovina).

Izveček iz pohvalnih pism.

Bil sem s pošiljateljico krasne garniture S patentirano srebrno garnituro sem jako zadovoljen. Ljubljana, jako zadovoljen.

Oton Bartusch, c. in kr. stotnik v 27. pešp. Tomaž Rožanec, dekan v Mariboru.

Ker je Vaša garnitura v gospodinjstvu jako koristna, prosim, da mi pošljete še jedno. — Št. Pavel pri Preboldu.

Dr. Kamilo Böhm, okrožni in tovarniški zdravnik.

Veliki požar!
zamore se lahko in naglo pogasiti samo s

Smekalovimi brizgalnicami

nove sestave, koje od desne in leve strani vodo vlečejo in mečejo. V vsakem položaju delujoče, kretanje brizgalnice nepotrebno!

R. A. SMEKAL
Zagreb (72-26)

skladišče vseh gasilnih predmetov, brizgalnic, cevi, pasov, sekiric, sesalk in gospodarskih strojev.

Mesečna soba

v I. nadstropju, s posebnim vhom in razgledom na ulico in s hrano se takoj odda na Starem trgu št. 28. (3221-2)

Suhe gobe, orehe, predivo, želod, vsake vrste fižol, vsako-vrstno žito in sadje
sploh vse deželne pridelke
kupi (2964-9)
Anton Kolenc v Celju.

Ure cenó

s triletno pismeno garancijo zlatnine in srebrnine, preizkušene po c. kr. novč. uradu, dobite po nizkih tovarn. cenah, če naročite moj najnov-
vejši cenik, ki vam ga pošljem zastonj.
Tovarniška zaloga
ur 2816-6

Leo Lateiner

Dunaj, I., Fleischmarkt 17.

Mnogo priznanih pisem.

Amer. Roskopf z verižico . . . gld. 2 50
Jeklena remontir; črna . . . gld. 2 50
Goldinasta mož. rem 3 pokr. gld. 3 50
Prist. srebr. možka remont. gld. 3 50
Prist. srebr. ženska remont. gld. 3 50
Budilnica . . . gld. 1 50
Neugajajoče se zamenja ali vrne denar.

Bluze
damski pasovi
srajce in pasovi
za hribolazce
in (1671-49)

otroške obleke
se radi pozne sezone
prodajajo po znatno
znižanih cenah.

V. pl. Gerhauser
Stari trg št. 13.
Zadnje novosti
v modercih francoske
fašone.

Ali se res gode čudeži?

Mali
svečniki
za božena
drevesca
Betlehem
so čudež po-
polnosti.
Sveče nič več
ne kapljajo.
Prtrdijo
lahko povsod,
tudi na najšib-
kejši vej ce.
S temi sveč-
niki se ne mo-
re meriti no-
ben sistem.

Tako bo stala vsaka sveča. Na prodaj v
vseh boljših trgovinah pisarniških potreb-
ščin in galanterijskega blaga, drogerijah
in prodajalnicah sveč 3205-2
Na debelo prodaja: **Auerbach, Weiss-
berger & Co.**, tovarne za bronaste barve
in okras božičnih dreves, Praga.

Suchard
MILKA

čokolada iz čiste sme-
tane v tablicah in zvitkih.

Smetane jako bogata
mlečna čokolada.

Najnovejše iz svetovnoslavne
tovarne za čokolado.

PH. SUCHARD.

Po najnižji ceni se prodajajo na debelo
pomaranče in limone

najboljše vrste. (3138-4)
Franc Cascio v Ljubljani,
Vegova ulica št. 10.

Največja zaloga
ženskih ročnih
del in pripa-
dajočega
materi-
jala.
Ljubljana
Kongresni trg
M. Drenik
Kongresni trg
Ljubljana
Različne veznine in
tamburna tehnika
se na perilo ltd.
najhitrejšje
izvršu-
jejo.
Risarski
atelije in
predtiskarija!!
Zunanjim
naročilom se
točno ustreza!!

L. Schwentner
knjigotržec
V Ljubljani, Dvorni trg št. 1.

Naznanjam, da sem prevzel od „Narodne Tiskarne“ v Ljubljani
v izključno razprodajo Jurčičeve zbrane spise, potem letnike
in posamezne številke „Ljubljanskega Zvona“ in vse one
knjige, katere so izšle v založbi „Narodne Tiskarne“. —
Te knjige so:

Josipa Jurčiča zbrani spisi, zvezek I.
do XI, broširan à 60 kr., elegantno ve-
zan à 1 gld.
Posamezne številke „Ljubljanskega
Zvona“ po 40 kr.
Zbirka zakonov. I. Kazenski zakon-
nik, vezan à 3 gld.
Zbirka zakonov. II. Kaz. pravdni red,
vezan à 2 gld. 80 kr.
Zarnikovi zbrani spisi. I. zvezek,
broširan à 50 kr.
Dr. Nevešek: „4000“. Povest,
broš. à 50 kr.
A. Askerc: Izlet v Carigrad, broš.
à 20 kr.
Turgenjev: Otol in sinovi. Roman,
broširan à 50 kr.
— Štiri novele, broš. à 20 kr.
Beneš-Tfebizsky: Bledne duše.
Roman, broširan à 70 kr.
Lefebvre: Paris v Ameriki, broširan
à 50 kr.
Stat. nominis umbra: Časnikar-
stvo in naši časniki, broširano
à 40 kr.
Jelinek: Ukrajinske dume, Povest,
broširano à 15 kr.
Halévy: Dnevnik, broširan à 15 kr.
— Razne pripovedke, broširane à
40 kr.
— Dve povesti, broš. à 25 kr.
Theuriet: Undina. Povest, broš. à
20 kr.
A. Trstenjak: Slovensko gleda-
lišče, broširan izvod à 1 gld.
Jurčič: Listki, broš. à 15 kr.
— Gregorčičevim kritikom, broš. à
30 kr.
Avstrijski patrijot: „Parteiwesen
der Slaven“, broširano à 50 kr.

Po znižani ceni priporočam: Fran Kocbek, Pregovori, prilike in reki. Prej
50 kr., sedaj samo 30 kr.

Sprejemam tudi naročila na vse modne žurnale, na
vse domače in tuje časnike ter knjige.

Za Božič!

Srajce,
ovratnike in
manšete. Volnate,
perilne, glačé in usnjate
rokavice. Vse vrste Jägro-
vega perila za dame, gospode in
otroke. Nogavice za gospode in dame
Žepni robci. Moderci moderne franc fasone.
Največja izbira kožuhovinastega blaga.
Prekrasni predpasniki in svilnate šerpe
od 75 kr. naprej
Beli in črni pajčolani.
Vse to priporočam po najnižjih
cenah nova trgovina z
modnim blagom
Najmodernejše
in najnovejše

ERNEST SARK v Ljubljani,
Stari trg št. 1.

Prodaja naravnega vina.

120 hektolitrov popolnoma belega vina in 40 hekto-
litrov šilerja (rdečega vina); garantirano naravno
letošnje blago ima na prodaj iz lastnih vinogradov
Josip Metzger, lastnik vinogradov v Zlatarju na
Hrvatskem. Po želji uzorec. (3241-1)

Prva hrvaška (425-22)
največja, najsolidnejša in najcenejša tovarna
zastorov (rolet) in zatvornic (žaluzij)
lesenih in železnih valjčastih zatvornic (Rol-
lāden) za prodajalne
Zagreb **G. SKRBIĆ** Zagreb
Ilica št. 40 Ilica št. 40
priporoča svoje solidne in cene izdelke.
Naročila izvršujejo se točno in najsolidneje.

Izvrstno hrvaško vino!

Kdor želi kupiti izvrstno kapljico naravnega vina, naj se potru-
di v **Samobor na Hrvaško**. Naša vina so prve vrste, bodisi
stara ali nova vina. Osebito novo vino je najboljšje vrste, kakršnega
že ni bilo od leta 1885, in to samo plemenita vina, kakor: **trami-
nac, burgundec, rizling, muškat, kraljevina** i t. d.
Torej, bratje Slovenci, le pridite k nam, cene so jako ugodne,
železnica v Samoboru.

Kdor želi daljnega pojasnila, naj se obrne na podpisanca.
Anton Kogoj
obč. potroš. poslovodja slob. in kralj. povelj. trgovišča
Samobor, Hrvaško. (3213-2)

Prva kranjska mizarska zadruga
v Šent Vidu nad Ljubljano
se priporoča sl. občinstvu v naročitev
raznovrstne temne in likane **sobne**
oprave iz suhega lesa solidno izgo-
tovljene po lastnih in predloženih vzorcih.
Velika zaloga raznovrstne izdelane
oprave za salone, spalne
in jedilne sobe je na izbero
njenim naročnikom v lastnem skladišču
tik kolodvora v Vižmarjih.
V prav obilno naročitev se priporoča
Jos. Arhar
načelnik. (81-49)

Najprikladnejša božična in novoletna darila!

Alfred Fischer (3166-2)
Dunaj I., Adlergasse 10

Št. 15. Pristno srebro zlato platirano, z
imitiranim briljantom le gl. 1.75.
Ravnosti prstan iz 14kr. zlata samo
gl. 3.90.

Samo gld. **6** ura z verižico
Št. 66. Pristnosrebrna
ženska remontir-ura
z 10 rubini gl. 5.50.
Pristnosrebrna možka
remontir-urag. 4.50.

Samo gld. **6** ura z verižico
Št. 117. Pristno
14 kar. zlato
na
srebru
Ravnosti iz 14kr. zlata gl. 3.90.

Št. 191. Pristno
14 kar. zlato
na
srebru
vdelano samo gl. 3.40.
Ravno-
isti prstan iz pristnega 14kar.
zlata samo gl. 4.50.

Št. 22. Pristno
14 kar. zlato
na
srebru
briljantom samo gl. 1.90.
Ravnosti prstan iz pristnega
14kar. zlata samo gl. 3.90.

Št. 4. Prava zlatoplatirana
remont-ura (Savonette),
s tremi zlatoplatiranimi
pokrovi, z notranjo ka-
zal. napravo, precizijski
izdelek, z zlato platirano
verižico (Panzer) samo
gl. 6.-. Krasen okrov te ure, ki nikdar ne spremeni
barve, je močen in izvrsten in ga ne morejo niti stro-
kovnjaki razločevati od pristno zlatih ur. Za vsako uro
se pismeno 3 leta jamči, da bo dobro šla. — Briljanti
teh prstanov so pa najboljša imitacija na svetu, in se
krasno, ognjeno svetijo, zato se jih ne da ločiti od pravih
briljantov. Vsi ti prstani so uradni puncirani. Za trpež-
nost srebrno-zlato-platiranih prstanov se jamči 5 let. — Mera naj se izreže iz papirja.
Pošilja s povzetjem ali če se znesek naprej pošlje centralna zaloga

Št. 68. Pristna 14k
ženska (re-
montir-ura z 12
rubini samo gl. 11.

Št. 840. Naj-
novejši
prstan za
dame. Pristno
14kar. zlato
s safirom in simili-briljantom
samo l. 3.80.

Št. 420. Pristno
14kar. zlato
prstan
najnovejša fazona le gl. 3.25.

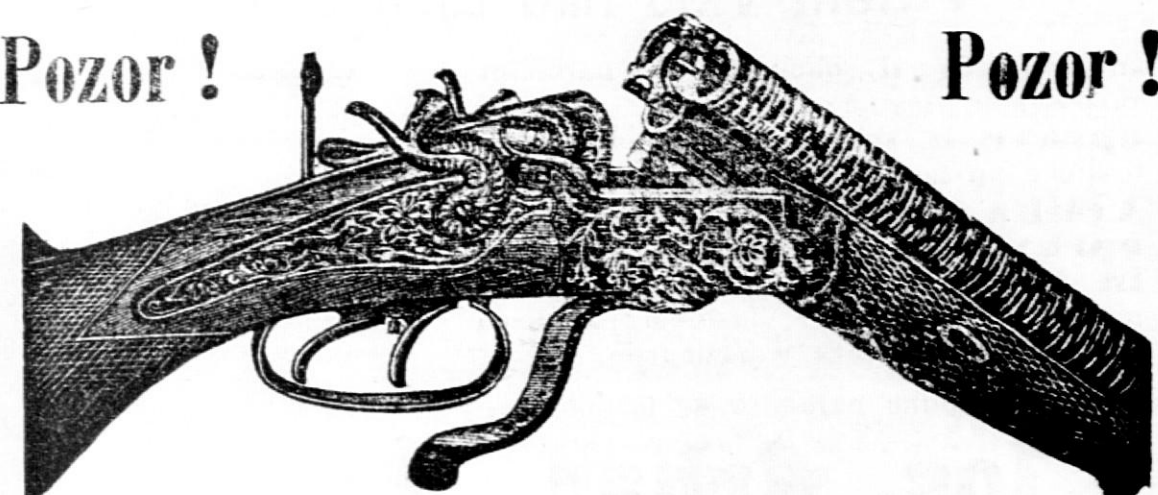
Št. 220. Pravi
14kar. prstan
za
dame s
safirom in
simili-
briljan-
ti samo gl. 3.50.

Alfred Fischer Dunaj I. okraj
Adlergasse št. 10 F. Neugajajoče se zamenja
Ceniki poštne prosto.

Protikataro - sili na vodo
Rimski vrelec pošta Kotle, postaja Guštan
 (Juž. žel.) Koroško.
 nepreprečen pri obistnih in mehurnih bolečinah ter pokvarjenem prabavljanju,
 priznana slatina za otroke. Prava naravno natočena, vefelna namizna voda.
 Alpsko zdravilišče in letovišče Rimski vrelec (Römer-Quelle).
 Dobiva se v vseh trgovinah z mineralnimi vodami.
 (3158-2) Glavna zaloga: **ML. Kastner, Ljubljana.**

Hudo pri Višnjigori.
 Dne 14. decembra 1903 dopoldne ob 9. uri se bo vršila
prostovoljna prodaja
 posestva vl št. 10 k. o. **Hudo**, obstoječe iz dobro ohranjenega prostranega
 gospodarskega posloplja, nstjv, travnikov in
 gozdov.
 V Ljubljani, na **Dolenjski cesti št. 5** (3249)
se odda v najem
obširen prostor, pripravljen za skladišče. Ravnotam
se proda
 nekaj **premičnin**, osobito **voz**.
 Pojasnila podaja **dr. Fran Počel, Dolenjska cesta št. 8**
 St. 43.436. (3191-3)

Razglas.
 Ker je nastopilo zimsko vreme, treba je p. n. hišne gospodarje in oskrb
 niki v deželnem stolnem mestu iz javnih ozirov opomniti na naslednja do
 ločila, katerih se jim je držati natanko.
 1. Kedarkoli zapade sneg, ga je brez posebnega naročila oblastva
 nemudoma in če zapade po noči, vsaj do 7. ure zjutraj s tro
 toarjev, oziroma tam, kjer trotoarjev ni, najmanj eden meter na
 široko od zidu ali plota skidati in pomesti proti sredi ulice ali
 trgov. Ne gre pa na čisto zmetavati večjih kupov tacega snega, kateri je
 zdela raz streho, niti onih, ki se nabirajo po hišnih dvoriščih, temveč zvo
 ziti jih je v Ljubljani.
 2. Ob južnem vremenu je skrbeti za to, da na trotoarjih, sploh na
 potih ob hišah ne stoji **luže** in da se ne nabere **blato**; če je tega
 treba, je po večkrat na dan počediti pred hišami.
 3. Kedar **zmrzuje**, tako da po tleh **polzi**, je poželjivo po vsem
 trotoarju na drugih pešpotih poleg hiš pa **najmanj eden meter na**
široko takoj, oziroma vsaj do 7. ure zjutraj nasekati in
 v stran zmetati, postrgano pot pa če treba po večkrat na dan dobro
 potresti s peskom, prstjo ali kako drugo tako stvarjo.
 Kdor se ne bo zmenil za ta določila, bo ostro kaznovan po ces. na
 redbi z dne 20. aprila 1854. leta, vrhutega pa bo magistrat dal izvršiti do
 tično opušteno ali nemarno izvršeno delo na zanikernega gospodarja troške
 Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane
 dne 4. decembra 1903

Pozor! **Pozor!**

 Priporočam svojo bogato zalogo **pušk najnovejših sistemov** in **najno**
vejšee vrste, revolverjev i. t. d., vseh pripadajočih **rekvizitov** in
 municije, posebno pa opozarjam na
trocevne puške
 katere izdelujem v svoji delavnici in katere se zaradi svoje lahkote in priročnosti
 vsakemu najbolje priporočajo.
 Ker se pečam samo z izdelovanjem orožja, se priporočam p. n. občinstvu
 za mnogobrojna naročila ter izvršujem tudi v svojo stroko spadajoče **naroče**
 in **poprave** točno, solidno in najceneje.
 Z velespoštovanjem (543-50)
Fran Sevčik
 puškar v Ljubljani, v Židovskih ulicah.
 Ilustrovan cenik se pošilja na zahtevo zastonj.

Zdravje je največje bogastvo!

Kapljice sv. Marka.
 Te glasovite in nenadkriljive kap
 ljice sv. Marka se uporabljajo za
 notranje in zunanje bolezni.
 Osobito odstranjujejo trganje in otekanje po kosteh v nogi in roki ter ozdra
 vijo vsak glavobol. Učinkujejo nedosegljivo in spasonosno pri žledodnih boleznih
 ublažujejo katar, urejajo izmoček, odpravijo naduho, bolečine in krče, pospe
 šujejo in zvišujejo prebavo, čistijo kri in čreva. Preženo velike in male gliste
 ter vse od glist izhajajoče bolezni. Delujejo izborni proti hripavosti in prehl
 jenju. Lečijo vse bolezni na jetrih in slezih ter koliko in ščipanje v želodcu. Od
 pravijo vsako mrzlico in vse iz nje izhajajoče bolezni. Te kapljice so najboljšee
 sredstvo proti bolezni na maternici in madroni ter ne bi smele raditega manjkati
 v nobeni meščanski in kmečki hiši. Dobiva se samo: **Mestna lekarna, Za**
greb, zato naj se naročujejo točno pod naslovom: (3099-3)
Mestna lekarna, Zagreb, Markov trg št. 36, poleg cerkve sv. Marka.
 Denar se pošilja naprej ali pa povzame. Manj kot ena dvanajstotina se ne
 pošilja. — **Cena je naslednja** in sicer franko dostavljena na vsako pošto:
 1 ducat (12 steklenic) 4 K. | 4 ducate (48 steklenic) 14-60 K.
 2 ducata (24 steklenic) 8 K. | 5 ducatov (60 steklenic) 17- K.
 3 ducate (36 steklenic) 11 K.
 Imam na tisoče priznanih pisem, da jih ni mogoče tu tiskati, zato navajam
 samo imena nekaterih gg. ki so s posebnim vspehom rabili kapljice sv. Marka ter
 popolnoma ozdravili. Ivan Baretinčić, učitelj; Janko Kisur, kr. nadlogar; Stjepan
 Borčić, župnik; Ilija Mamie, opankar; Zofija Vukelič, bivšija; Josip Seljanec, seljak itd.
Ustanovljena l. 1360. Mestna lekarna, Zagreb,
Markov trg št. 36, poleg cerkve sv. Marka.
Zdravje je največje bogastvo!

1000 kron
 ako je gljufija!
 Brezskrbno rodbinsko
 srečo jamči knjiga o pre
 obitem blagoslovu otrok
 Z več tisoč zahvalnicami
 pošilja diskretno za 90 h
 v avstr. znakah gospa
A. Kaupa, Berlin
S. W. 220 Linden
strasse 50

Jernej Bahovec
 trgovina s papirjem, pisal
 nim in risalnim orodjem
 v Ljubljani
Sv. Petra cesta št. 2
 Filijalka:
Resljeva cesta št. 7
 priporoča:
 Najboljše urejeno zalogo raz
 ličnega papirja, trgov
 skih in poslovnih knjig,
 šolskih zvezkov, biljez
 nite, črnila itd.
 Kalkulirne in šolske knji
 ge za ljudske šole.
 Molitvenike v raznih vezeh.
 Tiskovine za gospode odvet
 niki in c. kr. notarje.
 Fotografske aparate ter k
 temu potrebne predmete.
 Kipe slovenskih literatov.
 Razno galanter. blago itd.
 Nizke cene, točna in solidna posredstva.

3ogastvo las
 z lasnim cvetom in po
 mado, **Linge Long'**
 po 1 K;
isernati zobje
 z „Menthol“-ovo ustno vodo
 in zobnim praškom po 1 K 60 h;
Lepta polti in
telesa z „Aida“
 milom: cvet
 lično 60 h, cream 1 K
 Dobiva se le v
Orlovi lekarni
 Mr. Ph. Mardetschlager, kemik.
 Jurčičev trg Jurčičev trg
 v Ljubljani.
 Razpošilja se proti vpošiljavi
 zneska ali s poštanim povzetjem

Najnovejšee in najboljšee
kloubuke
 Trake trake za, gospode in dečke
 izdelane prvih švitskih, nemških, italijanskih in angleških tovar
 narobov v največji izbiri in po najnižji ceni
G. J. HAMANN
 Mestni trg št. 8.
 Zaloge kloubukov
 c. kr. privilegovanih
 dvornih kloub. tovar
 W. Pless, Dunaj, in J. Pichler, Gradec.
 Kloubuki se po lastni želji izdajo in po lastni
 napovedi oblike izdelujejo in se vsprejemajo
 stari kloubuki v popravilo.

Jv. Seunig
 trgovec z usnjem
 na drobno in debelo 51
 v Ljubljani, Stari trg št. 7
 priporoča
olje zoper prah
 dosedaj najboljšee, presto ben
 cina, smole, petroleja ter kistlin
 brez konkurence, brez vsacega duha
 po **najnižjih** cenah:
 1 kg. 60 h, 50 kg. 20 h, pri
 nakupu večje množine še ceneje.
Novo! Patentirano Novo!
nepremočljivo mazilo
 za počrnenje rujavih
 čevljev, usnja itd.

Sredstvo za odpravljanje las
„Eros“ zakonito odpravi takoj po enkratni
 varovano uporabi lase z obraza s čudovitim vspehom in
 je **zajamčeno neškodljiv**. Dobiva se v lekarnah, drogeri.
 jah in parfumerijah. — **Cena 3 gld.** 3
 Direktno in tajno **Fanny Stiasny, Dunaj, II.,**
 ga razpošilja **Leopoldgasse 6.**

C. kr. priv. tovarna za cement
 Trboveljske premogokopne družbe v Trbovljah
 priporoča svoj pripoznano izvrsten **Portland-cement** v vedno
 enakomerni, vse od avstrijskega društva inženirjev in arhitektov določene pred
 pise glede tlakovne in odporne trdote **daleč nadkriljujoči** dobroti, kakor
 tudi svoje priznane izvrstno **apno**.
Priporočila in spričevala
 raznih uradov in najsvetovitejših tvrdk so na razpolago.
 Centralni urad: (2828-7)
Dunaj, I., Maximilianstrasse 9.

Novo! Novo!
!! Orientalске preproge !!
HAGGI GIORGIO iz Trsta
 preprogarna.
Ljubljana, Dunajska cesta št. 20
 (Hribarjeva hiša).
Priložnostni nakup!
 Javljam p. n. občinstvu v Ljubljani in okoličnici da sem došel semkaj z orientalskimi
 preprogami (lepo blago) in da ostanem tu do Božiča.
 Naj nihče ne zamudi porabi t ugodne pri ike in nakupiti po skrajno nizkih cenah
 svoje prilicne potrebščine.
 Na mnogobrojno ogledovanje in prijazni obisk vljudno vabi
 z odličnim spoštovanjem
 (3219-2) **Paskal H. Ajdinyan (sin).**

St. Peterburške
galošee
 čevlji za sneg, storm slipper
 pristne samo s 1860 T.P.A.P.M. na podplati. С.ПЕТЕРБУРГ
Na debelo in drobno
 pri (3175-8)
K. Krisperju, Ljubljana
 kakor tudi pri sledečih tvrdkah: Češkutti Marija, Ljubljana. Dolničar D., Po
 stojna. Bartelmay Josip, Kočevje. Benedikt J. S., Ljubljana. Brinšek Iv., Trnovo.
 Engelsberger R., Krško. Homann Friderik, Radovljica. Homann Oto, Radovljica.
 Fürsager Leopold, Radovljica. Gratner Jurij, Kamnik. Gatsch A., Kostanjevica.
 Kolar Josef & Co., Ljubljana. Lapažne Valentin, Idrija. Moranc Josip, Novo mesto.
 Petričić Vaso, Ljubljana. Persche Alojzij, Ljubljana. Pollak Marija, Kranj. Petelin
 Andrej, Ribnica. Trevn Valentin, Idrija. Trevn Anton, Jesenice. Treo Karolina,
 Ljubljana. Verbič Anton, Sevnica. Jeuniker Ernest, Ljubljana. Kasch A. Ljub
 ljana. Kenda Henrik, Ljubljana. Leutgeb Anton, Ljubljana. Reknagel Karl, Ljub
 ljana. Schäffer Albert, Ljubljana. Schmitt F., Ljubljana. Szantner Fr., Ljubljana.
 Lebinger & Bergmann, Litija. Ferjan I., Jesenice. E. Hoffmann, Kočevje. Jonke
 Franc Kočevje. Barborič M., Novo mesto. Koceli I. N., Škofja Loka.

K blizajočim se božičnim praznikom
 priporoča
EMA WUTSCHER
 lastnica slovečih vinskih goric v Drči, vinska
 veletrgovina ter prva in najstarejša kranjska de
 stilacija konjaka po francoskem načinu
v Brezovici pošta št. Jernej
 Dolenjsko
 svojo **bogato zalogo**
dolenjskih belih in rdečih vin
starih in novih lastnega pridelka.
 Nadalje opozarja na
konjak
 lastne destilacije, popolnoma enak francoskemu, kateri se priporoča
 posebno za okrepčanje želodca, zakaj izdeluje se iz najboljših domačih
 starih vin. (3232-1)
Steklenica konjaka iz l. 1893. stane 4 K 80 h
 " " " " 1895. " 4 K 30 h
 Pošilja se po pošti in po železnici. — Ceniki franko.

Vsi, ki ljubijo dobrega čaja, zahtevajo povsod najfinjši in najboljši čaj na svetu

INDRA TEA

zmes najfinjših kitajskih, indijskih in ceylonskih čajev. Pristen je le v originalnih zavojih. Zaloge so razvidne na plakatih. Glavno zalogo ima: **Josip Ančik**, lekar v Ribnici na Kranjskem. 2463-13

Razpis.

Za podtajništvo družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani

išče **družbin prvomestnik** gospode, ki bi voljan bil posvetiti svoje moči temu narodnemu namenu.

Jako vstrebano bi prvomestniku bilo, če se dotični gospod blagovoli ogledati v njega stanovanju: hiša lekarnar Josip Mayr, Sv. Petra cesta št. 2 — II. nadstropje na vodo — od četrtega, 10. t. m., do srede 16. t. m.

Vodstvena seja bude namreč v četrtek, 17. decembra. (3221-2)

Garantirano dobro

vino in žganje

podvrženo pregledu kemijske preskuševalne postaje na Dunaju,

dobiva se pri 2596-30

bratrh Giacconi & Co.

Vis (Cissa) v Dalmaciji.

Pouk v citranju.

Temeljito poučevanje v citranju proti mali plači. (3253-1)

Več se izve na **Karlovski cesti št. 3, I. nadstropje**

Vino

bizeljsko, pristno

28 liter 28

v gostilni „pri Florjancu“

v Šiški poleg cerkve.

Mlin in žaga

v Dol. Logatcu

v prav dobrem stanu se nahajajoča, se iz proste roke prodaja ali pa v našem oddatu pod ugodnimi pogoji. — Mlin je na 4 kamne, „kašar“, obenem opremljen s stroji za napravo „ješprenja“. — Pri mlinu je tudi kopališče s kabinami. (3234-1)

Več pove:

TOMO TOLLAZZI
v Dol. Logatcu.

!!Za trgovce!!

Izvrsten prostor za trgovino

Mala konkurenca! Velik promet!

Krasna prodajalna! Nizka najemnina!

Kje? se izve v upravnistvu »Sl. Narod«. (3244-1)

Pošilja se colnine prosto. (2388-9)

Ljudevit Borovnik

puškar v Borovljah (Ferlach) na Koroškem

se priporoča v izdelovanje vsakovrstnih pušk za lovce in strelce po najnovejših sistemih pod popolnim jamstvom. Tudi predeluje stare samokresnice, vsprejema vsakovrstna popravila, ter jih točno in dobro izvišuje. Vse puške so na c. kr. preskuševalnici in od mene preskušene. — Ilustrirani ceniki zastoj. (50)

Naznanilo.

D. Zalaznik v Kanfanaru preskrbuje že več let vinskim trgovcem in gostilničarjem nakup vina in pošilja tudi malim odjemalcem naravna letljanska vina po nizki ceni. — Stvarna pojasnila daje brezplačno.

Narodna gostilna in prenočišče v lastni hiši, nasproti železniške postaje. (3062-7)

Krepkega, pridnega

učenca

za večjo trgovino z mešanim blagom sprejme pod ugodnimi pogoji trdka

Čavš & Renko, Tržič, Kranjsko.

Kava in čaj

iz prve roke

to je naravnost od pridelovalca, torej popolno jamstvo za naravno, nepoparjeno kavo ob najnižjih cenah.

Naša nad 100.000 orolov velika posest na otoku Java se obdeluje jako umno. Naša kava in naš čaj sta zelo blagodišča in ukusna, pa jako izdatna. (3143-6)

Kava Javallor, izvrsten, 4 3/4 klg. za gld. 6.65

fin, zelen 4 3/4 klg. za gld. 5.90

Javabasil, mešanec, 4 3/4 klg. za gld. 5.45

Pošilja se zadacano in franko, brez stroškov na vsako pošto.

Cenik brezplačno in franko.

TURK in dr.

veleposestnik na Javi.

Prodaja kave in čaja v lastni upravi.

Trst, via acquedotto, 62.

Za neko trgovino na Gorenjskem se išče

(3240-1)

gospodična

iz boljše hiše kot kontoristinja, za takoj. Zmožna mora biti slovenskega in nemškega jezika. Prednost imajo gospodične, vajene brvatskemu jeziku. — Kje? pove upravnistvo »Sl. Narod«.

Žaga na turbino

se prodaja pod jako ugodnimi pogoji **blizu Lake na Gorenjskem**. Žaga ima zraven vodne žage za deske tudi cirkularno žago in stroj za trenje lubja. — Vedno dosti rezanja!! — Vedno dosti vode!! — Vse v jako dobrem stanju.

Kupci naj se zglase do konca tega leta; kje? pove upravnistvo »Sl. Narod«. (3247-1)

4 pari čevljev

le za 2 gl. 60 kr.

se zaradi nakupa večje množine oddajajo za to silno nizko ceno. 1 par moških in 1 par ženskih čevljev najnovejše fazona za zavezovati, z dobro podkovanimi podplatji, dalje 1 par moških in 1 par ženskih modnih čevljev, veleelegantno opremljenih. Vsi štiri pari le 2 gl. 60 kr.

Za naročitev zadostuje, da se navede dolgot. Razpošilja se po povzetju

Eksport za čevlje (3248)

S. W. Löffler, Krakov B. št. 223.

Zamena dovoljena ali denar nazaj.

Oni hišni gospodarji, ki še niso vložili hišnih in stanovalskih izkazov za IV. priredbeno dobo pri davčni administraciji, se vabijo, da spolnijo čim preje svojo dolžnost. (3280-1)

GRAND PRIX

Pariška svetovna razstava 1900.

Svetovnoslavna ustna voda.

Dobiva se povsod. (2105-34)

Milijon ljubiteljev

in še več ima izredno nežna in prijetna

TELL-ova ČOKOLADA

z močnim kakaovim okusom.

V tablicah po 30, 40, 50 in 60 vin. povsod na prodaj. (5688)

Hartwig & Vogel, Bodenbach.

Za čevlje najboljše čistilo na svetu!

Fernolendt-voščilo za čevlje ki daje čevljem temno-črn blek in ohranjuje usnje stanovitno.

Fernolendt-loščilna mast za svetle čevlje, ki se po njej lepo svetijo i usnje konservira.

Fernolendt-Nigrin (črna loščilna mast) nalašč za kozje (Kid) usnje, chevreau-, gamsovo-, šagrin-usnje in Box-Calf. Usnje postane nepremočljivo, mehko in voljno, se tudi v mokroti ne odbarva, obleka se ne maže, čevlji se pa fino, črno bleščijo.

(2753-8)

Dobiva se povsod.

Štefan Fernolendt

c. kr. priv. tovarna (ustanovljena 1832)

c. kr. dvor. dobavitelj. Dunaj, I. Schulerstrasse 21.

Na razstavah: v Parizu „Zlata svetinja“, v Londonu „Grand Prix“.

Dobro išče

gostilna in kavarna

v Litiji

se da takoj pod ugodnimi pogoji v zakup. Slovenščine in nemščine popolnoma večji ponudniki, ki morejo položiti kavcijo, naj naslavljajo svoje ponudbe (3226-2)

do 15. t. m.

pod „R. S.“ na upravnistvo „Sl. Narod“.

50% beljakovine. 50% beljakovine.

Trofin

v zmleti obliki je za juhe, omake in jedila najhvaležnejša in najcenejša zabela. 3100-3

Na prodaj v vseh boljših kolonialnih, špicerijskih in delikatesnih trgovinah.

Škatljica stane 60 vin.

Rainer & Co., Dunaj, I.

Rathhausstrasse 17.

Pred eksplozijo

varna posoda

varnostni zatvor „Victoria“.

Oblastveno preskušena Patent se je prijavil: Varstvena znamka 17881.

Neobhodno potrebno

za bencin, spir it, ptrolj i. t. d.

Zastopniki se iščejo.

Ilustrovani ceniki zastoj in poštne prosto. (745-14)

Geson Boehm & Rosenthal

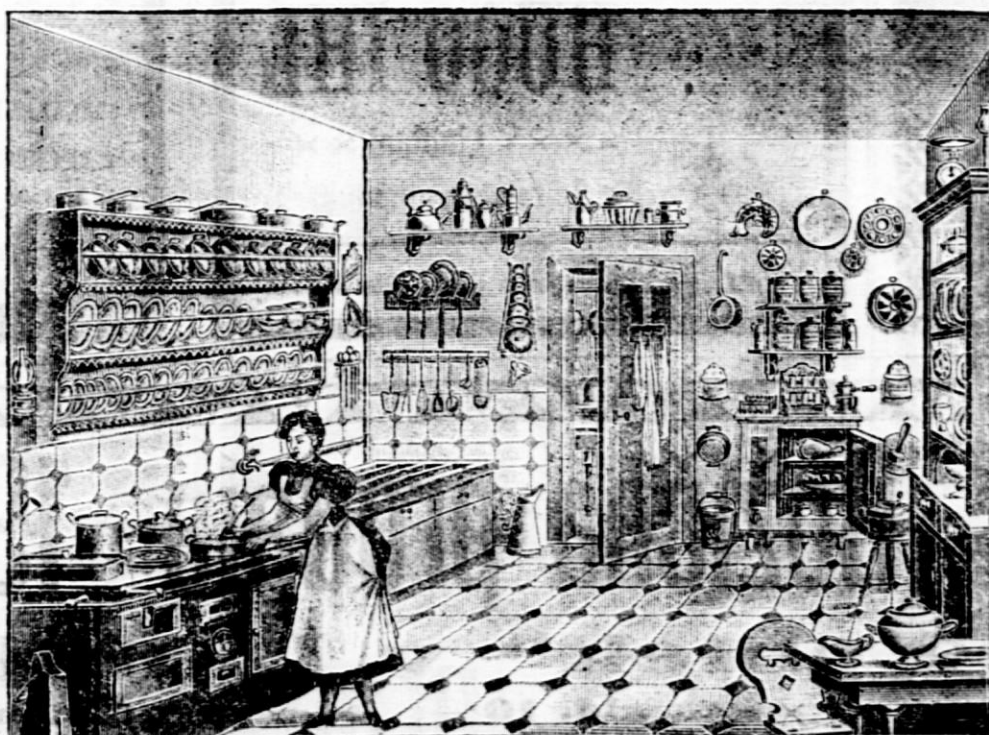
DUNAJ

tov.: XX. Donaueschingenstr. 20.

Zaloga: IV. Mühlgasse 3.

Primerna darila!!!!

kakor
drsalke
tičniki
mesoreznice
svečniki
in
različne
kasete

kakor
posode za
premog
predpečniki
samovarji
brzovrelci
sploh
kompletne
kuhinjske
oprave

se dobivajo najceneje pri

Karola Kavšeka naslednikov

Schneider & Verovšek

Ljubljana, Dunajska cesta 16.

Izvrstna fina (11-284)

vina v buteljah

se dobé v trgovini

Edmund Kavčič

Ljubljana, Prešernove ulice.

Črevlji gld. 1.20.

Le zaradi velike zaloge.

1 par moških, 1 par ženskih, 1 par dekliških in 1 par otroških modnih čevljev, ki se zelo prijetno nosijo, z lepo fasono in opremljeni za zimo. Vsi 4 pari za gl. 1.20. Za naročitev zadostuje dolgot. čevlja. Razpošilja se po povzetju. Zamenjava dovoljena. Vrh tega v zalogi vsakovrstni črevlji do najfinjših vrst in se oddajajo po silno nizkih cenah.

Uvoz in izvoz čevljev (2280-15)

EBERSON

Dunaj VII./3. Kaiserstr. 115. P.

Varst. znamka: Sldro.

Liniment Caps. Comp.

iz Richterjeve lekarne v Pragi

priznana izborna, bolečine tolažeče mazilo; po 80 h. K 140 in K 2— se dobiva v vseh lekarnah.

Pri nakupu tega splošno priljubljenega domačega zdravila naj se jemljejo le originalne steklenice v zaklepnih z našo varstveno

znamko „sldro“ iz Richterjeve

lekarni, potem je vsakdo prepričan, da je da je dobil originalni

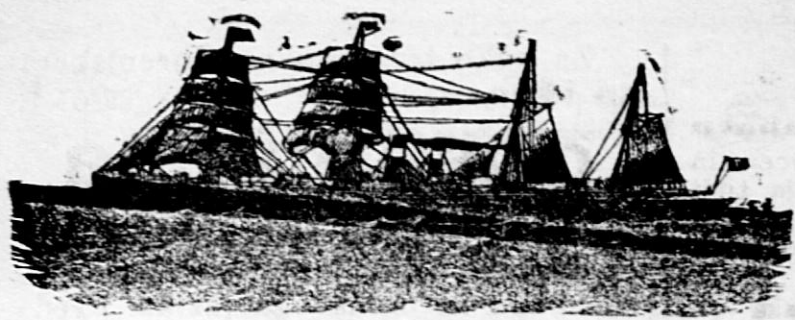
izdelek. (2563-12)

Richterjeva lekar-

na pri zlatem levu

v Pragi, I. Eliščina c. 5.

Red Star Line. Iz Antwerpena v Ameriko.

Prve vrste parobrodi. — Naravnost brez prekladanja v New York in v Philadelphijo. — Dobra hrana. — Izborna oprava na ladiji. — Nizke vožne cene.

Pojasnita dajejo:

Red Star Line, Bahnhofgasse 41 na Dunaji, ali pa
Karol Rebek, konc. agent v Ljubljani, Kolodvorske ulice št. 41.

Gösske pivovarne deln. družba

v Gössu pri Ljubnu se usoja javljati gg. restavratorem, gostilničarjem in p. n. občinstvu, da ima odslej svojo

zalogo piva za Kranjsko
na Sv. Petra cesti štev. 47 v Ljubljani
(Kafnerjeva pivarna.)

Tranzitna klet v Vodmatu.

Ces. kr. avstrijske državne železnice.

C. kr. ravnateljstvo drž. železnice v Beljaku.

Izvod iz voznega reda.

veljaven od dne 1. oktobra 1903. leta.

ODHOD IZ LJUBLJANE juž. kol. PROGA ČEZ TRBIŽ. Ob 12. uri 24 m ponoči obojni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, Ljubno, Čez Selzthal v Aussee, Solnograd, Čez Klein-Reifling v Steyr, v Linc na Dunaj via Amstetten — Ob 7. uri 5 m. zjutraj obojni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj, Čez Selzthal v Solnograd, Inomost, Čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 51 m dopoldne obojni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selzthal, Dunaj. — Ob 3 uri 56 m popoldne obojni vlak v Trbiž, Šmohor, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Monakovo, Ljubno, Čez Selzthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell ob jezeru, Inomost, Bregenc, Curih, Genevo, Pariz, Čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budjevice, Plzen, Marijine vane, Heb, Francove vane, Karlove vane, Prago (direktni voz I. in II. razr.), Lipsko, na Dunaj Čez Amstetten. — Ob 10. uri ponoči obojni vlak v Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, (direktni vozovi I. in II. razreda Trst-Monakovo). — PROGA V NOVOMESTO IN V KOČEVJE. Obojni vlaki: Ob 7. uri 17 m zjutraj v Novomesto, Stražo, Toplice, Kočevje, ob 1. uri 5 m popoldne istotako, ob 7. uri 8 m zvečer v Novomesto, Kočevje. PRIHOD V LJUBLJANO juž. kol. PROGA IZ TRBIŽA. Ob 3. uri 25 m zjutraj obojni vlak z Dunaja Čez Amstetten, Monakovo, Inomost, Franzensfeste, Solnograd, Linc, Steyr, Isl, Aussee, Ljubno, Celovec, Beljak (direktni vozovi I. in II. razreda Monakovo-Trst). — Ob 7. uri 12 m zjutraj obojni vlak iz Trbiža. — Ob 11. uri 18 m dopoldne obojni vlak z Dunaja Čez Amstetten, Lipsko Prago (direktni vozovi I. in II. razr.), Francove vane, Karlove vane, Heb, Marijine vane, Plzen, Budjevice, Solnograd, Linc, Steyr, Pariz, Genevo, Curih, Bregenc, Inomost, Zell ob jezeru, Lend-Gastein, Ljubno, Celovec, Št. Mohor, Pontabel. — Ob 4. uri 44 m popoldne obojni vlak z Dunaja, Ljubna, Selzthala, Beljaka, Celovca, Monakovega, Inomosta, Franzensfeste, Pontabla. — Ob 8. uri 51 m zvečer obojni vlak z Dunaja, Ljubna, Beljaka, Šmohora, Celovca, Pontabla, Čez Selzthal iz Inomosta v Solnograd. — PROGA IZ NOVOMESTO IN KOČEVJA. Obojni vlaki: Ob 8. uri 44 m zjutraj iz Novega mesta in Kočevja, ob 2. uri 32 m popoldne iz Straže, Toplic, Novega mesta, Kočevja in ob 8. uri 35 m zvečer istotako. — ODHOD IZ LJUBLJANE drž. kol. V KAMNIK. Mešani vlaki: Ob 7. uri 28 m zjutraj, ob 2. uri 5 m popoldne, ob 7. uri 10 m in ob 10. uri 45 m ponoči samo ob nedeljah in praznikih, samo oktobra. — PRIHOD V LJUBLJANO drž. kol. IZ KAMNIKA. Mešani vlaki: Ob 6. uri 49 m zjutraj, ob 11. uri 6 m popoldne, ob 6. uri 10 m in ob 9. uri 55 m zvečer samo ob nedeljah in praznikih in samo v oktobru. — Čas pri- in odhoda je označen po srednjeevropskem času, ki je za 2 min. pred krajevnim časom v Ljubljani. (1719)

Po ustanovitvi kranjske hranilnice prvi v l. 1856 na Kranjskem ustanovljeni denarni zavod obrtnega pomožnega društva

registrirane zadruga z omejeno zavezo

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 1/2 9. do 1/2 10. ure dopoldne in od 1/2 5. do 6. ure popoldne ter jih obrestuje po 4 1/2 %, izplačuje pa obresti brez odbitka rentnega davka, katerega društvo samo plačuje za vlagatelje.

Za varnost vlog jamči znatni rezervni zaklad, ki znaša 109.832 K in je lastno društveno premoženje.

Sedež društva:

Ljubljana, Židovske ulice št. 8, v I. nadstropju
(v lastni hiši).

(2638—19)

AVGUST REPIČ

sodar 51
Ljubljana, Kolezijske ulice 16
(v Trnovem)
izdeluje, prodaja in popravlja
vsakovrstne
sode
po najnižjih cenah.
Prodaja stare vinske sode.

Pariski moderci!

Pariski moderci!

Sprejaj ravna oblika,
ne tišči na želodec.
priporoča v največji izbi
Jozij Persché
v Ljubljani
Pred škofijo št. 21.

Tovarna in prodaja oljnatih
barv, firneza in lakov.

Električni obrat.

Brata Eberl

Prodajalna in komptoar:

Miklošičeva cesta št. 6.

Delavnica:

Igriske ulice št. 8.

Pleskarja mojstra c. kr. drž. in c. kr. priv. juž. želez.

Slikarja napisov.

Stavbilska in pohištvna pleskarja.

Velika izbirtka dr. Schoenfeld-ovih

barv v tubah za akad. slikarje.

Zaloga čopičev za pleskarje, si-

karje in zidarje, štedilnega mazila za

hrastove pode, karbolinaja itd.

Posebno priporoča slav. občinstvu

najnovije, najboljše in neprecenljivo

sredstvo za likanje sobnih tal pod

imenom „Rapidol“.

Priporočava se tudi sl. občinstvu za

vse v najino stroko spadajoče delo v

mestu in na deželi kot priznano realno

in fino po najnižjih cenah.

Sušenih ostanikov veliko v zalogi.

Za jesensko in
zimsko sezono

se priporoča trgovina s
suknenim, s platnenim in
z manufakturnim blagom

HUGO IHL

××× v Ljubljani ×××

v Špitalskih ulicah št. 4.

Vzorci na zahtevanje poštnine prosto.

Novo izboljšani gramofoni

(34) z zvočnim locnjem in varstveno skrinjico. (2138)

Najvišja spopolnitev! Zelo priljubljen pri družini in zasebnikih.

Gramofon-avtomat za gostilni-
čarje.

Igra samo, če se denar vrže notri.

Prodaja na obroke!

Velika zaloga najnovjših plošč.

Zamena starih plošč.

Rudolf Weber, urar

Ljubljana, Stari trg št. 16.

Naročila
na zunan-
je izvrše
s
povratno
pošto

Čaj
znanka Čajová konvice

Strokovna zmes najizbornejših kitajskih, indijskih
in ceylonskih čajevih vrst.

Dobi se pri: Mihaelu Kastnerju, Antonu Krisperju,
Petru Lassniku, Jos. Murniku, F. C. Praunseissu
in Ant. Staculu.

(802—4)

Naročajte izborno

(1384—60)

Ljubljansko delniško pivo

iz pivovaren

v Zalcu in Laškem trgu.

Naročila sprejema

Centralna pisarna v Ljubljani, Sodnijske ulice št. 4.

Poštna hranilnica ček. štev. 849.086.

Telefon štev. 135.

Glavna slovenska

hranilnica in posojilnica

registrirana zadruga z neomejeno zavezo

pisarna:

na Kongresnem trgu štev. 14, Souvanova hiša v Ljubljani

sprejema in izplačuje hranilne vloge

obrestuje po 4 1/2 % od dne vložitve do dne vzdige

brez odbitka in brez odpovedi.

Uradne ure od 8.—12. dopoldne in od 3.—6. popoldne.

Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotovina, ne da bi se obrestovanje pretrgalo.

(1863—22)

Dr. M. Hudnik, predsednik.

Založena 1847.

Založena 1847.

Tovarna pohištva
J.J. NAGLAS

v Ljubljani

Zaloga in pisarna:

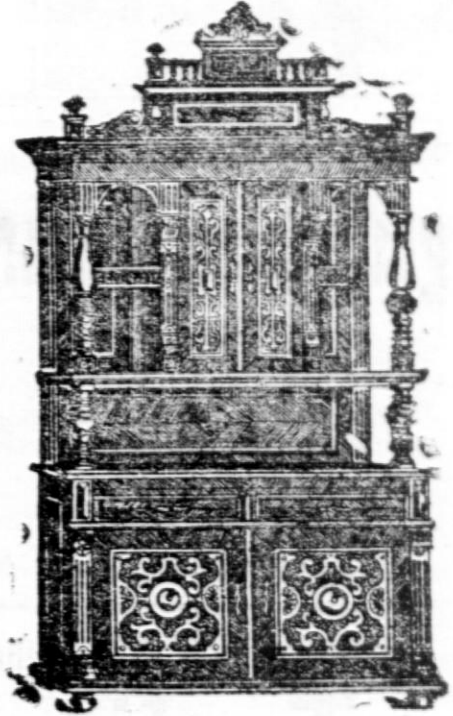
Turjaški trg št. 7

Tovarna s stroji:

Trnovski pristan št. 8-10

priporoča po najnižji ceni:

oprave za spalne sobe, oprave za
jedilne sobe, oprave za salone,
žimnate modroce, modroce na
peresih, otroške vozičke, za-
store, preproge itd.

Radi pozne sezone
še 10 % ceneje.

1903. Božična prodaja 1903.

Radi pozne sezone
še 10 % ceneje.

„Angleško skladišče oblek“ v Ljubljani, Mestni trg 5.

Kamgarnske obleke, gladke in progaste	gld. 10.—	Črni moderni paletot za dame z velikim ovratnikom
Obleke iz angl. ševitva v modnih barvah	10.—	Črni in sivi cibolin paletot z velikim ovratnikom
Fine jaquet-obleke	10.—	Paletoti iz angleškega modnega blaga z ovratnikom ali brez njega
Najfinejše salonske obleke	20.—	Najfinejši paletot za dame v stola-fasoni
Angleški modni ulstri	10.—	Črni damski ovratniki, batirani
Fini double-ulstri, temnosivi	10.—	Najfinejši double-ovratniki s stola-fasono
Črne zimske suknje mandarin	10.—	Damski modni kostumi
Havelok iz kamelje dlake, rujav ali siv	5.—	Zimske jopice, podložene
Otroške obleke in ulstri	5.—	Elegantni otroški plašči
Otroške obleke v različnih barvah	2.50	Dekliške jopice v vseh barvah
Fine modne hlače, gorke in progaste	2.50	Modri podvlečeni ovratniki z rdečo kapuco

Kožuhi za mesto in potovanje, mikado, v največji izbi po čudovito nizkih cenah. Naročila po meri se najelegantneje in najhitreje izvrše na Dunaju.

Kapamacsija & Bondi

(2076—12)

Z velespoštovanjem

Oroslav Bernatović,

poslovodja.

*Vsako nedeljo in vsak praznik do božiča
bo s košuhovinastim in modnim blagom
na novo aranžirana in srečar čarobno ras-
svetljena izložba.*

(2881-5)

Na ogledovanje te izložbe vljudno vabi

Angleško skladišče oblek.

Velika zaloga čevljev
za gospode, dame, otroke in častnike.
Gamaše, galoše.
Solidno blago.
Nizke cene.
Zaloga ob uval

Julija Štor
Prešernove ulice št. 5
Ljubljana.
Najpriležnejši čevlji sedanjosti.

D. H. Pollak & Co., Dunaj.

R. Ditmar
c. in kr. dvorni dobavitelj.
Predmeti za razsvetljavo
za
električno luč
plin
petrolej
špirit
olje

Izvrstne prenosne
petrolejske peči za
kuhanje in kurjavo.

Tovarna: 2839-6
Dunaj, III., Erdbergstrasse 23.

Ustanovljeno leta 1832.

**Priznано najboljša
oljnate barve**

zmlete s stroji najnovejše sestave, prekašajo vsako konkurenco
po finosti, ki omogočajo z jako majhno množino pobarvati
veliko površino, razpošilja **po nizkih cenah**

Adolf Hauptmann v Ljubljani
tovarna oljnatih barv, firneža, laka in steklarskega kleja.
Električni obrat. (413-45)

Ilustrovani ceniki so dobri brezplačno.

Naznanilo o otvoritvi.
Naznanjam cenjenemu p. n. občinstvu v
Ljubljani in zunaj da sem [otvoril v Židovski
ulici št. 3 pod firmo]

Karol Januš
popolnoma
ново trgovino

z veliko zalogo zlatih kamenov, zlatnine in srebrnine,
kakor tudi prstanov z briljanti in dijamanti, poročnih in
drugih modernih prstanov, zlatih in srebrnih verižic za
gospode in dame, broš, uhanov, zapestnic, priveskov,
nožev in vilic iz srebra in kitajskega srebra ter vseh v
to stroko spadajočih predmetov.

Vsed moje dolgoletne izkušnje v dragotinarski in zlatarski stroki
bom lahko vsaki zahtevi cenjenega p. n. občinstva v vsakem oziru popol-
noma zadostil, in se bodo popravila kakor tudi nova dela kar najbolje, naj-
hitreje in najceneje izvrševala.

Dalje kupujem in zamenjam staro zlato, srebro in zlatne kamne.
Vedno velika zaloga najfinejših in najcenejših zlatih in srebrnih ur za gos-
pode in dame.

V nadi, da sem pri cenjenemu občinstvu najbolje priporočen, bilježim
odličnim spoštovanjem (2520-12)

Karol Januš juvelir in zlatar, Ljubljana,
Židovska ulica št. 3.

Josip Reich
parna
barvarija in kemična spiralsnica
ter likanje sukna
Poljanski nasip — Ozke ulice št. 4.
se priporoča za vsa v to stroko spa-
dajoča dela.
Postrežba točna.
Cene nizke.

Optični zavod
J. P. GOLDSTEIN
Ljubljana, Pod trančo 1
priporoča svojo veliko zalogo
vsakovrstnih očal, lovskih
in potnih daljnogledov ter
vseh optičnih predmetov.

Zaloga in edina prodaja
monogramov
za zaznamovanje perila.

Zaloga
grammophonov
ki igrajo izrečno močno in natančno.

J. S. Benedikt
v Ljubljani, Stari trg
(tik glavne prodajalne
na voglu).

**Največja zaloga
klobukov**
najnovejše fačone.
Nizke cene.
Prodaja na drobno in debelo.
Centki brezplačno.

Glavna trgovina:
Stari trg št. 21.
Pekarija
in slaščičarna

J. ZALAZNIK

Žiljalke:
Glavni trg 6
in
Sv. Petra cesta 26

Avgust Agnola
Ljubljana
Dunajska
cesta 13.
Izborna
zaloga
namiznih in
nastropnih
svetilk,
najnovejše
vrste
po nizkih
cenah.

Št. 72373.

Vabilo.

(3230-1)

Vse mnogo let oproščajo se blagotvorniki častitanju ob novem
letu in ob godovih s tem, da si jemljejo

oprostne listke

na korist mestnemu ubožnemu zakladu.

Na to hvalevredno navado usoja se mestni magistrat tudi letos slavno
občinstvo opozarjati z dostavkom, da so razpečevanje oprostnih listkov drage
volje prevzeli gospodje trgovci **I. C. Hamam, Vaso Petričič** ter **Albert**
Schaeffer.

Vrhutega bede v smislu obstoječega ukrepa občinskega sveta raznašal
mestni uradni sluga tudi letos oprostne listke po hišah.

Za vsak oprostni listek bodisi za novo leto ali za god je kakor doslej
položiti eno krono in en vpisni poli poleg imena pristaviti tudi število vzetih listkov.

Velikodušnosti niso stavljeni meje.

Pisnim pošiljкам bodi pridejan tudi razložni naslov pošiljatelja.

Imena blagotvornikov se bodo sproti razglašala po novinah.

Mestni magistrat v Ljubljani

dne 10. decembra 1903.

Župan: **Ivan Hribar.**

!!Potniki v Ameriko!!

CUNARD LINE

prevažata potnike naravnost

iz Trsta v Novi-York

z brzim parnikom „AURANIA“ z 1200 mesti III. razreda in s 300
salon-mesti II. razreda s kabinami in z brzim parnikom „CARPA-
THIA“ z 2000 mesti III. razreda in s 400 salon-mesti II. razreda s kabinami.

Cena potne karte za vožnjo, za hrano z vinom in vso postrežbo iz Trsta v Novi-York

III. razred za osebo 180 kron.

(3147-4)

Odhod iz Trsta:

»CARPATHIA« 15. decembra 1903. »CARPATHIA« 2. februar. 1904.
»AURANIA« 29. decembra 1903. »AURANIA« 16. februar. 1904.

Natančnejša razjasnjenja, vozne bilete, cene, prevoze v druge postranske luke in
železniške postaje iz **Novoga-Yorka** v notranja mesta **Zedinjenih držav**
Severne Amerike daje in preskrbuje

Avstrijski domači glavni zastop **Schröder & Co., Trst**
Via Carlo Ghega št. 8, I. nadstr.

Naslov za brzojave: **SCHRODERCO — TRST.**

Potniki naj se zglašijo pravočasno in precej pisмено ali brzojavno za vozne bilete!

Št. 39480.

Razglas.

(3209-2)

Vsem hišnim posestnikom in njihovim namestnikom v mestnem pod-
ročju ljubljanskem.

Radi nevarnosti razstrelitve, ki je združena z uporabo **kalcijevega**
karbida in **tekočega acetilena**, izšla so c. kr. notranje, trgovinsko
in železniško ministristvo dne 14. novembra 1901, pod št. 184 drž. zak. po-
sebno naredbi, ki obsega v tem pogledu potrebne stroge predpise.

Glasom teh določil se mora nameravano uvedbo acetilenove luči,
sistem aparata in kraj, kjer se bo postavil, naznaniti politični gospodski
I. inštanca (v Ljubljani mestnemu magistratu) ter predložiti tudi podroben
popis vse naprave. Izvrševati ali bistveno preurejati pa sme take naprave
le za to stroko po predpisu izobraženi in koncesijonovani obrtnik (inšta-
later za osvetljavne naprave).

Ker se doslej nobeno tako delo ni tu radno naznanilo in je tudi do-
mnevati, da aparati, ki že obstoje, niso izvršeni na pravilen način ter ne
od upravičenih strokovnjakov, naroča se vsem hišnim posestnikom in nj-
hovim namestnikom, v kojih hišah se kaka acetilenska osvetljavna naprava
nahaja, da naznanijo to okoliščino in, če možno, tudi ime tistega, ki jo je
napravil, mestnemu magistratu **najdalje do 1. januarja 1904.**

Hišni posestniki (namestniki), v kojih hišah se kaka taka naprava na-
haja, kojim bi se pa dokazalo, da temu nalogu v imenovanem času niso
vstregli, zapadejo v smislu ministrske naredbe z dne 30. septembra 1857,
drž. zak. št. 198, globi od 2—200 K. ozir. zapora od 6 ur do 14 dni. Poleg
tega bi takega hišnega posestnika, ozir. njegovega namestnika v slučaju,
če nastane eksplozija in se pri tem kaka oseba telesno težko poškoduje
ali celo ob življenje pride, zamogla doleteti zaporna kazen od 1 meseca
do 1 leta v smislu §§ 335 in 336 splošnega kaz. zakonika in sicer zato, ker
je s svojo brezbrzičnostjo napram nalogu preprečil pravočasno intervencijo.

Mestni magistrat ljubljanski

dne 1. decembra 1903.

Župan: **Iv. Hribar**, l. r.

Na najvišji ukaz Njegovega c. in kr. apostol. Veličanstva.

XXIII. c. kr. državna loterija
za skupne vojaške dobrodelne namene.

Ta denarna loterija

edina v Avstriji postavno dovoljena

ima 19.382 dobitkov v gotovini

v skupnem znesku 512.880 kron.

Glavni dobiček znaša

200.000 kron v gotovini.

Žrebanje bo nepreklicno dne 17. decembra 1903.

Ena srečka velja 4 krone.

Srečke se dobijo pri oddelku za državno loterijo na Dunaju III.,
Vordere Zollamtstrasse 7, v loterijah, trafikah, pri davčnih, poštah,
brzojavnih in železniških uradnih, v menjalnicah itd. Igralni načrti za
odjemalce srečk za tonj.

Srečke se dostavljajo poštne prosto.

C. kr. loterijsko-dohodninsko ravnateljstvo.

Oddelek za državno loterijo.

(2918-9)

FR. P. ZAJEC
Ljubljana
Stari trg št. 28
uraz, trgovce z zlat-
nino in srebrnino in z
vsemi optičnimi
predmeti.
Nikelnasta remontoar
ura od gl. 1-90.
Srebrna cilindar rem.
ura od gl. 4-—.
Ceniki zastoj in franko.

MODERCE

natančno po životni meri za vsako starost,
za vsaki život in v vsaki facon!

HENRIK KENDA
v Ljubljani, Glavni trg 17.

Važno! Za Važno!
gospodinj, trgovce in živinorejce.
Najboljša in najcenejša postrežba
za droge, kemikalije, zelišča, cvetja,
korenine itd. tud po Kneippu, ustne
vode in zobni prašek, ribje olje, re-
dilne in posipalne moke za otroke,
dišave, mila in sploh vse toaletne
predmete, fotografirane aparate
in potrebščine, kirurška obve-
zila vsake vrste, sredstva za desin-
fekcijo, vosek in paste za tla itd. —
Velika zaloga najfinjšega ruma in
konjaka. — Zaloga svežih mi-
neralnih vod in solij za kopel.
Oblastv. konces. oddaja strupov.
Za živinorejce
posebno priporočljivo: grenka sol,
dvojni sol, soliter, encijan, kolmoč,
krmilno apno itd. — Vnanja naročila
se izvršujejo točno in solidno.
— Drogerija —
Anton Kanc
Ljubljana, Šelenburgove ulice 3.

Blaž Jesenko
Ljubljana, Stari trg 11.
Zadnje novosti vsakovrstnih
klobukov
cilindrov itd., iz prvih avstrij.,
angleških, italijanskih tovarn.
Solidno blago, nizke cene.

Anton Presker
krojač in dobavitelj uniform avstrij-
skega društva železniških uradnikov
Ljubljana, Sv. Petra cesta 16
priporočila svojo veliko zalogo
gotovih
oblek za
gospode in
dečke,
topič in
plaščev
za gospe,
nepre- 51
močljivih
havelokov
i. t. d.
Obleke po meri se po najnovejših
uzorcih in najnižjih cenah izvršujejo.

Za jetične. Na zdravniškem kongresu je konstatoval prof. pl. Leyden, da je samo v nemški državi okoli 1.200.000 ljudi stalno bolnih za jetiko, izmed katerih jih umrje na leto okoli 180.000 za to grozno bolezen. Pljučno bolezen povzročajo tuberkulozni bacili, kakor se je spoznalo. Te bacile vdihava si vsak človek, ubraniti se jih ne moremo. Ako pa slučajno veliko ljudi, ki te bacile vdihavajo, ne oboli za jetiko, nam to neovržno dokazuje, da ima človeško telo samo spretnost vdihane tuberkulozne bacile storiti neškodljivimi. Ondi, kjer se sapnik razteguje v fine vejice — takoimenovane „bronchie“ — ki vodijo v pljuča, ležita dve žlezi, takoimenovani „bronchialni ali pljučni žlezi“; o katerih učenjaki niso vedeli, čemu da služita. Zdaj seveda vemo iz preiskavanj dr. Hoffmanna, da ti žlezi napravljajo čisto poseben sok, ki uničuje bolezenske kali, predno morejo priti do svojih razdirajočih opravil v pljučih. Kjer pa oni žlezi vsled podedovane bolezni, slabotnosti ali drugega organskega motenja ne moreta dati dovolj tega soka, in kjer so postala pljuča vsled prehlajenja, prahu ali drugih vplivov občutljiva, tam se kaj lahko vsiljuje se tuberk. bacili vselijo in praje ali sleje nastane jetika. Pametna misel je torej našla, da se morata utrditi in ojačiti oni bronchialni žlezi, ako se namerava uničiti tuberkulozne bacile. Tega se je oprijel dr. Hoffmann ter je sam napravil iz one okrepčujoče snovi pljučnih žlez zdravilo, ki se pod imenom „Glandulén“ po zdravniških poročilih z vspehom rabi zoper pljučne bolezni in kronične katere. V „Glandulén“ ni nič strupenega pa tudi nič kemično izmišljenega, temuč je napravljen iz svežih bronchialnih žlez popolnoma zdravih in pod živinozdravniškim nadzor-
stvom sveže zaklanih kostrunov — narava sama nam ponuja zdravila zoper bolezni, treba jih je le poiskati. Bronchialne žleze se pri nizki toploti suše v brezračnem prostoru ter stiskajo v tablete. Vsaka tableta tehtja 0,25 g, ter obsega 0,05 g razmlinjenih žlez in 0,20 g mlečnega sladkorja, da je stvar bolj okusna. „Glandulén“ — rabljen po predpisu — človeka razvedruje in mu pospešuje slast do jedi; telesna moč in teža se zvišata, mrzlica, kašelj in potenje ponoči izgine, izmečki se odločijo — človek je na poti zdravlja. — Premnogo zdravnikov in zasebnih oseb je potrdilo veliko vrednost tega sredstva zoper jetiko. Kjer niso vsa druga sredstva pomagala, tam je čudovito pomagal „Glandulén“.
„Glandulén“ se izgotavlja v kemični tovarni dr. Hoffmanna naslednikov v Meerane (Saksonsko) ter se dobiva po zdravniškem predpisu v vseh lekarnah, kakor tudi v zalogi: **B. Fragnerja lekarna**, c. kr. dvorni dobavitelj, **Praga 203/3**, v steklenicah po 100 tablet & 5/50 K, 50 tablet & 3 K. — Natančne brošure o zdravljenju ter poročila bolnikov pošilja na zahtevanje tovarna gratis in franko. (2685-5)

„LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA“
Akcijski kapital K 1.000.000.—
Kupuje in prodaja
vse vrste rent, zastavnih pisem, priporitet, ko-
munalnih obligacij, sreč, delnic, valut, novcev
in deviz.
Promese izdaja k vsakemu žrebanju.
v Ljubljani, Špitalske ulice št. 2.
Zamenjava in ekskomptuje
izžrebane vrednostne papirje in
vnovčuje zapale kupone.
Vinkuluje in devinkuluje vojaške ženitninske kavelje.
Ekskompt in inkasso menic. Borsna narocila.
Podružnica v SPLJETU.
Denarne vloge sprejema
v tekočem računu ali na vložne knjižice proti
ugodnim obrestim. Vložni denar obrestuje od
dne vloge do dne vzlaga. (2975-158)
Promet s čeki in nakaznicami.

Ljubljana **Gričar & Mejač** Ljubljana
Prešernove ulice št. 9
Prešernove ulice št. 9
svoje bogate zalogo
zgotovljenih oblek
za gospode, dečke in otroke, kakor tudi
najnovejših predmetov v konfekciji za dame.
Solidne cene. (3038-10) Točna postrežba.

Velika božična prodaja!!
se bo vršila od ponedeljka, dne 7. decembra, v novi trgovini z modnim blagom
A. Primožič v Ljubljani
na Mestnem trgu št. 25
(prej Goričnik in Ledenig)
po znatno znižanih cenah.
Prodajalo se bo po nizkih cenah: preproge, posteljne garniture, preproge za okna in stene, kožuho vino,
modno blago za ženske obleke, lepe modne barhente, nekaj sto ducatov batistovih žepnih robcev po 10 kr.
in višje. Kravate, srajce, okrog 500 ducatov pletenih moških nogavic, par po 9 kr. in višje. Platneni namizni
prti in serviete, med drugim tudi: vmerjene obleke v kartonih, adjustirane, cela obleka od gl. 150 višje. —
Svileno blago za bluže meter samo 55 kr — Modno progasto, čisto svilnato blago za bluže meter 85 kr. —
Modni žameți za bluže, 56 cm široki, meter 75 kr.
Vse blago v prtiličju in prvem nadstropju si lahko vsak ogleda, ne da bi se ga sililo kupiti. Neugajajoče se zamenja. 3190-4)
Razun tega bo v prvem nadstropju, odd. 5., do božiča razstavljenih dvojje **zastoni za postelje**, izgotovljenih od gospic Zalke Novak
in Ruže Sever, mikalni umetniški deli, ki sta tudi na prodaj.

Ernesta Hammerschmidta nasledniki
MADILE, WUTSCHER & KO.
trgovina železnin in kovin
Ljubljana, Valvasorjev trg št. 6.
Največja zaloga železnega pohištva,
posteklenih umivalnih garnitur itd. (3057-4)

Največja zaloga navadnih do najfinjših
otroških vozičkov
in navadne do najfinejše
žime.
M. Pakič
v Ljubljani.
Neznanim naročnikom se
pošilja s povzetojem.

**Zahtevajte
pravo
Ciril-Metodovo
kavino primes**
katero priporoča domača
I. jugoslov. tovarna za
kavine surogate
v Ljubljani.
Zahtevajte jo povsod!!

Krasno izbero
**konfekcije
za dame in deklice**
kakor tudi
manufakturno blago
perilo
vsakovrstne preproge
i. t. d.
priporoča
Anton Schuster
Ljubljana
Špitalske ulice šte. 7.

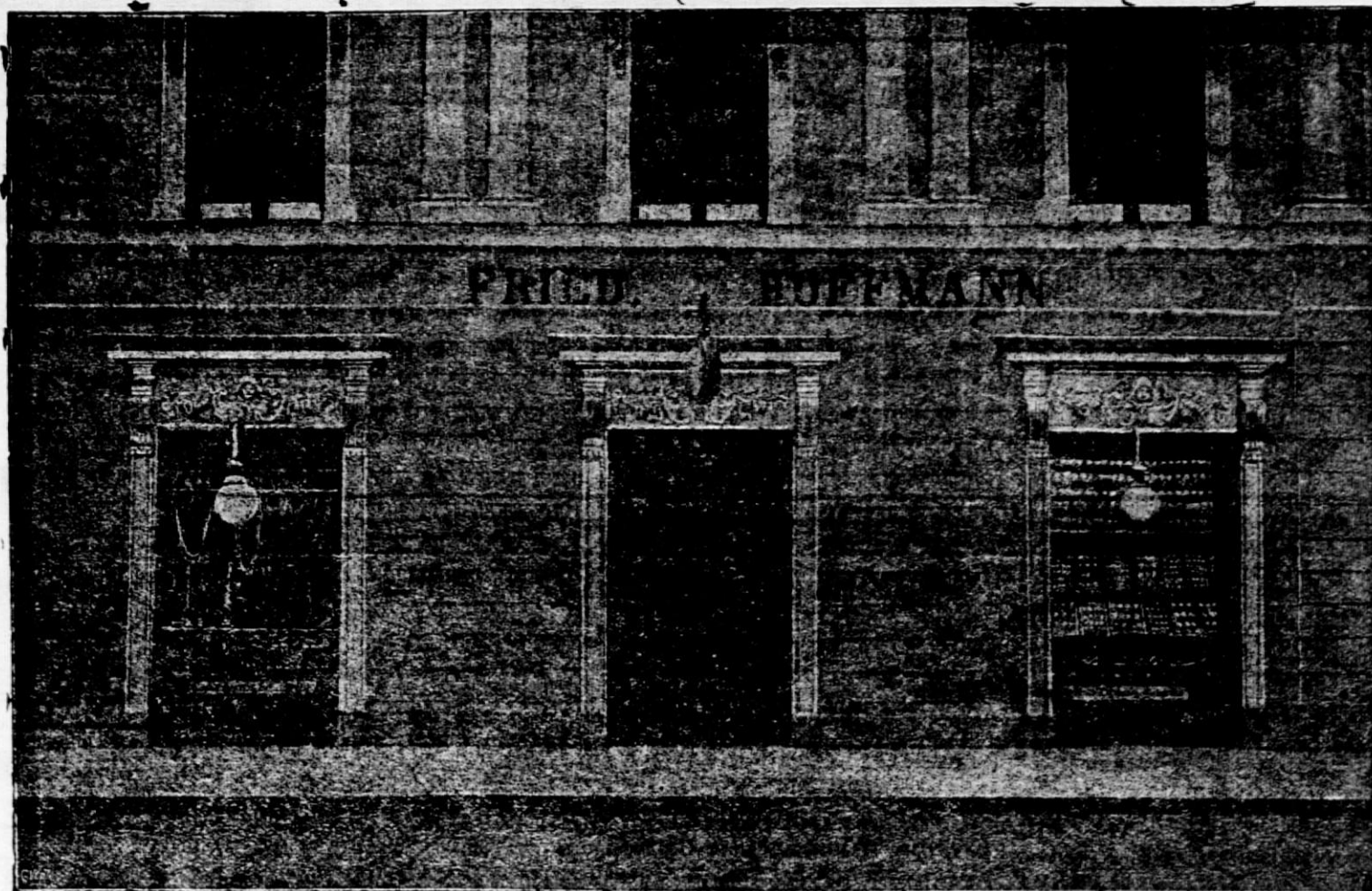
Veliko zalogo
rokavic za dame
in gospode
kravat za gospode
toaletnega blaga
dalje
ščetilc za zobe, glavnikov,
dišav, mil itd. itd.
iz najboljše renomiranih
tovarn priporoča
Alojzij Persche
Ljubljana
Pred škofijo št. 21.

Pod tranco št. 2.
Ivan Sokič
51
v največji izbiri
in najnovjših
čepice
in
Klobuke
Pod tranco št. 2.

**Pariz
1900**
„Grand Prix“
Najvišje odlikovanje.

Frid. Hoffmann
urar
v Ljubljani, Dunajska cesta
priporoča svojo največjo
zalogo **vseh vrst
žepnih ur**
zlatih, srebrnih, iz tule,
jekla in nikla kakor tudi
stenskih ur, budilk
in salonskih ur
vse samo **dobre** do
najfinejše kvalitete
po nizkih cenah.
Novosti
v žepnih in stenskih urah
so vedno v zalogi.
Popravila se izvršujejo
najtočnejše. 20

Najkoristnejša božična darila.
Original Singer šivalni stroji
Original Singer šivalni stroji
Original Singer šivalni stroji
Original Singer šivalni stroji
Original Singer šivalni stroji
so vzorni v konstrukciji in izvedbi.
so neuporabljivi za obrt in domačo rabo.
so najbolj razširjeni v tovarniških obratovih.
so nepreosljivi glede trpežnosti in zmožnosti.
so posebno pr. pravni za moderno umetno vezenje.
Brezplačni poučni kurzi za vse domače šivanje in za moderno umetno vezenje.
Svila za vezenje v vseh barvah v veliki izbiri v zalogi. Elektromot. rji za posam. zne stroje za domačo porabo.
Singer Co. šivalni stroji, deln. družba
Ljubljana, Sv. Petra cesta šte. 6. (1380-17)

Nujno svarilo
pred malovrednimi zmotljivo podobnimi in ničvrednimi pon
redkami našega izdelka. Zahtevajte vselej izrecno „KUNEROL“
z varstveno znamko in zagotovite se, pri p. drobnem naku
povanju, da dobite pristi Kunerol.
Zdravniki najtopleje priporočajo
KUNEROL
popolno nadomestilo za surovo
maslo, svinjsko mast, maslo itd.
Zajemeno čista rastlinska mast iz kokosovih orehov.
Zahtevajte „Kunerol“ v vsaki boljši prodajalnici
jestvin. V kraje, kjer se „Kunerol“ se ne dobiva,
pošiljamo poskusne pošne škatle po okoli 5 kg
brutto po 6 K 50 h za škatljo franko na vsako
avstro-ogrsko pošto proti povzetju. Za razpeče
valce po železnici v zavrtkih po 1/2 ali 1 kg, v
zabojih pa od 10 kg naprej.
!! Za grosiste prednostne cene !!
Brošure in zdravniška izpričevanja zastoj.
Emanuel Khuner & sin
tovarna za rastlinsko mast na Dunaju.
Centralna pisarna: Dunaj, XIV. (3041-3,
Sechshausstrasse 68/70.

Bratje Novaković
lastniki vinogradov na otoku Braču in v Makarskem
primorju v Dalmaciji.
Prodaja v steklenicah
in pisarna: **Ljubljana**
Starl trg šte. 15
Skladišče in prodaja na
debelo: Spodnja Šiška,
Vodnikova cesta
priporočajo svoja domača, izvrstna stolna, dezertna, krvna, črna, rudeča in bela
dalmatinska vina
dalmatinsko žganje, tropinovec, dalmatinski vinski konjak in
dalmatinsko olivno olje po neverjetno nizkih cenah.
Razpošilja se v posodah po 100, 300 in 600 litrov. — Kdor pošlje
svojo posodo, dobi vino mnogo ceneje.
Vzorci in ceniki zastoj in poštne prosto. (2567-12)

Prodajalka
izurjena v trgovini mešanega blaga,
se sprejme takoj.
Ponudba pod št. 80 na uprav
ništvo „S ov. Naroda“. (3222-2)
**Uradno dovoljena
najstarejša ljubljanska
posredovalnica stanovanj in služeb**
G. FLUX
Gospoke ulice št. 6 (3245)
priporoča in namešča le boljše
službe iskajoče vsake vrste
za Ljubljano in drugod. Pošilja
tukaj. — Natančneje v pisarni. —
Vestna in kolikor možno hitra
postrežba zagotovljena.
Kogar nadleguje kašelj
naj poskusi kašelj ublažu
joče in veleokusne
Kaiser-jeve
prsne bonbone.
2740 notarsko overovlje
nih sprilceval jamči
za gotov vseh pri
kašlju, hripavosti, kašlju in
zastizenju.
Zavrnite, kar se vam ponudi drugega!
Varujte se prevar! Le pravi z varst
veno znamko „tri jelke“.
Zavoj 20 in 40 vin. (2780-8)
Zalogo imajo: V Orlovi lekarni poleg
železnega mostu v Ljubljani, v dež.
lekarni pri Mariji Pomagaj Milana Leu
steke v Ljubljani in pri Ubaldy pl.
Trnkoczyju v Ljubljani. — V Novem
mestu v lekarni S. pl. Sladović.

Istrijansko vino
domačega pridelka
prodaja lastnik vinogradov
Anton Paoluzzi
Cittanova, Istrija.
Cene franko na postajo v Trst:
Beli pinot. à 17 gld.
Črni teran. „ 14 „
Vino, belo, iz več vrst
grozdja. „ 13 „
Ravno tako imam na razpolago
vinsko žganje.
Tistemu, ki dokaže, da moje
vino ni popolnoma naravno,
plačam 2000 K. 2821-19
Vzorci pošiljam zastoj.

Nikako slabo blago!
Nikako goljufija!
Vesel Božič
pripravite sebi in svojim otrokom, če
kupite našo res nepreosljivo zbirko
božičnih igrac.
Za malenkostno svoto
gld. 1.65
pošljemo sledečih 12 komadov **zajam
čeno solidno izdelanih** igrac:
1. popolno skrinjico z originalnimi Richterjevimi gradil
nimi kamenčki s sidrom in navodilo s 25 barvanimi
podobami.
1. štedilnik iz pločvine s steno vred.
1. garnitura kuhinjske posode. (3.71 2)
1. zavoj cinastih vajakov.
1. oblečena punica.
1. pločvinasta trobenta s porcelanastim ustnikom.
1. zavoj hisnega orodja (iz lesa).
1. knjiga z barvanimi podobami, se ne ra trga.
1. loterijska igra - a 6 oseb.
1. avtomobil, ki se sam premika.
1. otroška ura s premičnimi kazalci.
1. verižica za uro.
V Vašo korist Vas opozarjamo, da hitro
odpošljete naročilo, ker pride vsak dan
na stotine naročil, in se tako ugodna
prilika več otrok skupno tako imenitno
obdariti za samo gld 1.65 nudi le toliko
časa, da poide zaloga.
Pošilja, če se prej pošlje znesek ali proti
povzetju **izvoz igrac**
Adolf Salzmann
Dunaj, II/2, Lichtenauergasse 1
Zavoj in vozni list 10 kr.

Stenografinja

popolnoma večša slovenske in nemške stenografije, ki je že delovala čez 2 leti v odvetniški pisarni in ima dobro spravevala, **išče službe**. Gre tudi na deželo. — Naslov pod Stenografinja na upravnistvo „Slov. Nar.“ (3187-3)

Abiturientinja trgovskega tečaja z dobrim spravevalom, želi službe kot

kontoristinja.

Vstopi tudi kot pomožna uradnica.

Blagohotne ponudbe pod kontoristinjo na upravnistvo „Slov. Nar.“ 3165-4

4 pari čevljev za 5 K.

Ker sem pri nekem konkurzu nakupil ogromno število čevljev, jih bodem prodal še kratak čas po čudovito nizkih cenah in sicer: 1 par moških in 1 par ženskih usnj. čevljev na trakove, dobro podkovanih, dalje 1 par moških in 1 par ženskih modnih čevljev, vsi 4 pari so močni in narejeni po najnovšem kroju, za zimski čas gorko podvlečeni; velikost po cm.

Vsi 4 pari stanejo samo 5 kron. — Denar naj se pošlje po nakaznici ali pa plača po povzetju. — Zamenja dovoljena, tudi se denar brez pomisleka vrne.

Razpošiljalnica čevljev (3235)
A. Gelb, Krakov, št. 40/4.

Slastna pijača

Talanda Ceylon-čaj.

Ne vpliva vznemirjajoče, temveč krepi na duha in telo:

Št. 1 v zavojih po 20, 30, 125 vln:
„ 2 „ „ 24, 60, 150 „
„ 3 „ „ 32, 80, 200 „

Dobiva se
v vsaki večji drogeriji
in specializirani trgovini.

Tovarna pečij

in raznih prstenih izdelkov

Alojzije Večaj

v Ljubljani, Trnovo, Opekarska cesta, Veliki Stradon 9

prilagojena vsem zidar-
skim mojstrostim in stav-
benikom svojo veliko
zalogo
najmodernejših pre-
šanih ter barvanih
prstenih
pečij
in najtrpežnejših
štedilnih ognjišč
astnega izdelka, in
sicer rujavih, zelenih,
modrih, sivih, belih,
rumenih itd., po naj-
nižjih cenah.

Cena brezplačno in pošt-
nine prosto. (16-50)

Vsakovrstne

rane

se morajo skrbno varo-
vati pred vsako nesnago
ker se po tej lahko vsaka tudi najmanjša rana
razvije v zelo hudo, težko ozdravljivo rano. Že
40 let se je izkazalo mečino vlačno mazilo, tako
imenovano **prasko domače mazilo** kot za-
nesljivo sredstvo za obvezo. To vzdržuje rane
čiste, olajšuje iztekanje vnetja in bolečine,
hladi in pospešuje zaceljenje.

Razpošilja se vsak dan. —

Proti predplačilu K 316
se pošljejo 4/1 puščice ali 4 60
6/1 ali 4 00 9/2 puščice
poštne prosto na vsako
postajo avstro-ogrske mo-
narhije.

Vsi deli embalaže imajo zakonito de-
ponovano varstveno znamko.

Glavna zaloga

B FRAGNER, c. kr. dvorni dobavitelj

lekarstva „pri črtnem orlu“

a Praga (1112-13)

Malá strana, oget Nerudove ulice 203

Zaloga v lekarnah Avstro-Ogrske.

V Ljubljani se dobiva pri go-
spodih lekarjih: G. Piccoli, U.
pl. Trnkoczy, M. Mardetschlä-
ger, J. Mayr.

Dobra kuharica

spisala Minka Vasičeva

je že izšla

v založništvu Lav. Schwentner-ja

v Ljubljani.

Dobiva se samó vezana; cena 6 K, po pošti 6 K 55 h.

Obsega na 576 straneh več nego 1300 receptov
za pripravljanje najokusnejših jedi domače in tuje
kuhe, ima 8 fino koloriranih tabel in je trdno in
elegančno v platno vezana. (3212-2)

Hvali jo vsi: kuharica s svojega strokovnjakega
stališča, literarna kritika z radi lepega, lahko umev-
nega jezika, fina doma zaradi njene lepe, pri sloven-
skih kuharskih knjigah redavne opreme, in ko-
nečno varčna gospodinja zaradi njene cene, ker ni
nič dražja, nego znane nemške kuharske knjige.

Za Božič kot navlaš:

gospodnji-kuharici se naj podari, ta naj pa za praz-
nike kuha in peče po njenih imenitnih receptih.

V novej hiši župana Hribarja

na Dunajske cesti

je oddati

troje lepih prodajalnic.

(3176-2)

Prva kranjska z vodno silo na turbino delujoča

tovarna stolov

Fran Švigelj

na Bregu, p. Borovnica, Kranjsko

prilagojena sl. občinstvu, prečast. duhovščini, imeteljem
in predstojnikom zavodov in šol, krčmarjem in ka-
varnarjem, ravnanstvom uradov, gg. brivcem itd.

natančno in trpežno izdelane

stole, fotelje, vrtno stole, gugalnike, naslo-
njače itd. itd. (1913-11)

Blago je izdelano iz trdega, izbranega lesa, poljubno
likano ali v naravni barvi imitirano.

Največja izbira stolov, naslonjačev in gu-
galnikov iz trstovine.

Na željo pošlje trdka najnovejšo obširno ceniko z
nad 80 slikami, iz katerih je razvidna oblika blaga
in cene, zastoj in franko.

Naročavalcem na debelo se dovoli znaten popust.

Božična in novoletna darila!

Anton Schuster

Ljubljana, Spitalske ulice 7

prilagojena svojo veliko zalogo

(3197-3)

Konfekcija za dame in deklice,
bluze, obleke za dečke, volnenega
blaga za ženske obleke, batist in
platnenih žepnih robcev, šerp,
srajc, kravat, flanelastih odej
in vsakovrstnih garnitur brisalk
belega blaga za perilo. Velika
zaloga linoleja in drugih preprog.

Zelo znižane cene! Solidno blago!

Nekaj stanovanj

odda se za 1. februar leta 1904

v novi stavbi

„Národne Tiskarne“

v Knafovih ulicah.

Pojasnila daje Jos. Lavrenčič, upravni član v „Národnih
Tiskarnah“ ali pa na Dunajski cesti 31 (pisarna mest. užit. zakupa).

Kameniti mostiči in škatle z lesenimi
gradilnimi čokci s sidrom.

Trgovina z galanterijskim blagom in
norimberškimi igračkami (3044-3)

F. M. SCHMITT

v Ljubljani, Pred škofijo 2

si usoja častitemu p. n. občinstvu vljudno naznaniti,
da je razstavila v bogati izbiri raznovrstna božična
in novoletna darila, in se priporoča za obilen obisk.

* Domači, sukneni in usnjati čevlji, galoše. *

Za Božič!

Za novo, moderno opremljeno slaščičarno sem
si preskrbel veliko zalogo raznovrstnih

božičnih daril in

raznih predmetov za okrašenje božičnih drevesc

lastnega in tovarniškega izdelka.

Nadalje se priporočam slavnemu p. n. občinstvu za naročila
raznih najfinerjih tort in vsakovrstnega okus-
nega peciva. — V zalogi imam različnih desertnih in
čokoladnih bombonov in postrežam tudi s finimi de-
sertnimi vini in likerji, posebej Monte Christo,
Benediktinec, Maraschino itd. itd. (3211-1)

Finl turinski pelinovec.

Priporočam se slavnemu p. n. občinstvu za božična naročila raz-
novrstnih pite kakor: medenih, orehovitih, rozinovitih
in mandelnovitih, finih pite in škrkeljev.

Vanili, Presburger in Anis-prepečenec (Zwieback).

Slaščičarna in pekarija

Jakob Zalaznik

Stari trg št. 21.

Mestni trg št. 6. Sv. Petra cesta št. 26.

Za Božič!

Adolf Wagenpfeil

zlatar in juvelir

v Ljubljani

prilagojena slavnemu p. n. ob-
činstvu svojo (2975-5)

veliko zalogo

novosti.

Največja izbira
briljantnega blaga
kakor: poročnih prstanov,
broj, prstanov, zapestnic;
velika zaloga zlatnine
n. pr. zlate verižice za gospode in dame, ko-
lijerji, obeski i. t. dr.
Srebrnine:
nastavki, servisi za čaj, kavo, pivo in vino, krušne košar-
ice, tase, pušice za sladkor, povezniki za sir, sklode za sa-
lato in komplete, dalje kompletno opremljene
za 6 in 12 oseb, proračuni o tem so na razpolago.
Kasete za družine:
mašni vrčki
svetilke
itd. itd.

Edino
Zastopstvo svetovnoslavne
Orvit delniške družbe
za
kino-srebro
berndt-fiske, Christoffeljeve in witt-
temberške tovarne kovinskega blaga
prilagojena na boljše firme za namizno opravo (nože, vilice).
Največja izbira
ženilovarskih daril
daril za krste, Miklavža in božič.
Najnižje cene.
blago v izbero se na
zunaj točno od-
pošilja.